

ТОЩОЖ?

Як віра стосується життя,
а життя – віри

ТОЩОЖ...

... каже Біблія?

У підлітків є багато запитань. У Божому Слові є відповіді. Ось чому основою кожного заняття є Писання. Учні вивчатимуть те, що говорить Біблія, будуть дізнаватися, що воно означає, і побачать, як ці знання стосуються їхнього життя.

... це за питання, на які відповідає Біблія?

Влучне запитання має надзвичайну силу для стимулювання і навчання навичок критичного мислення. Кожне заняття «То що ж?» зосереджується на одному основному запитанні та відповіді до нього, дозволяючи учням сконцентруватися на істині Писання.

... це змінює?

Учні запитують: «Як Біблія стосується мого життя?»,
«Як я можу показувати в житті принципи, в які вірю?»,
«Що змінює віра в Христа?»

Запитання «То що ж?» коротко підсумовує головну мету цієї серії: для того, щоб Бог Святий Дух діяв через вивчення Його Слова, щоб учні могли краще розуміти свою віру в Ісуса Христа.

**Worshiping God
So What?
Bible Study Leader Guide**

Copyright © 2012 by Great Commission Publications, Inc.
3640 Windsor Park Drive
Suwanee, GA 30024-3897
800-695-3387
www.gcp.org
www.sowhatstudies.org

Originally published in the U.S.A.
This edition published with permission by Great Commission Publications.
Translated by Kraynebo Publishing.

Translation copyright © 2019-2020 Kraynebo Publishing
All rights reserved

**Посібник для лідера
Що що ж?
Поклоніння Богові**

© Great Commission Publications, Inc, 2012

Оригінальне видання здійснено у США.
Це видання надруковане з дозволу Great Commission Publications.
Переклад українською мовою.
Усі права збережені © 2019-2020 Видавництво «Крайнебо»

www.kraynebo.com
Видавництво «Крайнебо»

Версія 1.01 – 1 липня 2020 р.

Вступ

Короткий огляд занять	4
Вступ до посібника «Поклоніння Богові»	6
З чого розпочати	7
Усвідомлення того, що відбувається	10
Проведення ефективного навчання	12
Цифрові ресурси	13
Запитання «що» та «чому» у поклонінні	14

Розділ перший

Запитання «чому» у поклонінні

1. Що відбувається, коли віруючі прославляють Бога?	15
2. Що Божі наочні засоби Старого Заповіту навчають нас про поклоніння?	21
3. Як Ісус сповнив старозавітне поклоніння у храмі?	27
4. Чому спільне поклоніння є настільки важливим?	33

Розділ другий

Запитання «як» і «що» у поклонінні

5. Чи має значення те, як ми поклоняємося?	39
Стаття: Змістовні розмови	45
6. Чи має значення для Бога те, що ми робимо, коли поклоняємося?	47

Розділ третій

Елементи поклоніння

7. Чому щонеділі в нас є проповідь?	53
Стаття: Сила та першорядність проповіді	59
8. Чому ми здійснюємо обряд хрещення?	61
9. Чому ми проводимо Господню Вечерю?	67
10. Чому важливо молитися у спільному поклонінні?	73
11. Чому ми співаємо під час поклоніння?	79

Розділ четвертий

Жертвоприношення поклоніння

12. Яку роль сьогодні відіграє жертвоприношення у поклонінні?	85
13. Чи можемо ми щось зробити, щоб покращити своє поклоніння?	91

Короткий огляд занять

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ: Запитання «чому» у поклонінні

Запитання	Відповідь	Писання
1 Що відбувається, коли віруючі прославляють Бога?	Бог зустрічається зі Своїми людьми, а ми відповідаємо Йому благоговінням, довірою та вдячністю.	Буття 28:10-22; Івана 1:51; Матвія 28:20
2 Що Божі наочні засоби Старого Заповіту навчають нас про поклоніння?	Вони навчають нас, що Бог перебуває посеред Своїх людей і відкриває нам шлях, щоб приходити до Нього.	Вихід 40:16-38; Левит 16:15-16, 33-34; 1 Царів 8:27-29; Івана 1:14
3 Як Ісус сповнив старозавітне поклоніння у храмі?	Ісус є істинним храмом, безсмертним священиком та остаточною жертвою за гріх.	Євреїв 4:5,7,10; Івана 1:1-2,14; Івана 2:11,18-22; Матвія 17:1-7; Колосян 2:9; 2 Хронік 6:18; Вихід 33:18-23
4 Чому спільне поклоніння є настільки важливим?	Тому що Бог закликає нас до цього, обіцяє Свою присутність і дозволяє нам поклонятися разом з ангелами та святими на небесах.	Євреїв 10:19-25; 12:22-24; Івана 2:18-22; 1 Коринтян 3:16-17; 1 Коринтян 6:19-20; Ефесян 2:19-22

РОЗДІЛ ДРУГИЙ: Запитання «як» і «що» у поклонінні

5 Чи має значення те, як ми поклоняємося?	Так, Ісус сказав, що ми повинні поклонятися Йому в дусі та правді.	Івана 4:1-26; Івана 2:18-22; Івана 7:37-39; 14:6, 16-17, 26; Филип'ян 3:3
6 Чи для Бога має значення те, що ми робимо, коли поклоняємося?	Так, Бог каже нам у Своему Слові, що ми повинні робити чи не робити під час поклоніння.	Вихід 20:1-20; 1 Тимофія 2:1; 1 Тимофія 4:13; Колосян 3:16; Матвія 28:19; Дії 20: 7

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ: Елементи поклоніння

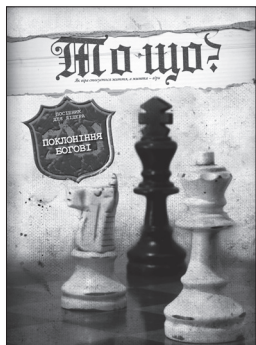
7 Чому щонеділі у нас є проповідь?	Тому що Бог використовує проповіді, щоб проголосити те, Ким Він є і що Він зробив, щоб відкупити нас та щоб зміцнити нашу віру в Христа.	1 Петра 1:23-25; Римлян 10:11-17; Дії 20:25-32; Неемії 8:1-3, 8-10; Неемії 9: 1-3; Луки 4:16-22, 28; Дії 17:1-5;
8 Чому ми здійснюємо обряд хрещення?	Тому що Ісус дав Своїй церкві обряд хрещення, щоб позначити Своїх людей знаком і печаттю заповіту благодаті.	Вибрані уривки
9 Чому ми проводимо Господню Вечерю?	Тому що Христос наказав нам звершувати це таїнство разом з іншими віруючими, щоб пригадувати Його смерть та отримувати духовну поживу.	Вихід 12:21-27; Матвія 11:27-28; Матвія 26:17-29; 1 Коринтян 10:16-17; 11:17-29
10 Чому важливо молитися у спільному поклонінні?	Бог заповів молитву в поклонінні, щоб Його люди могли спілкуватися з Ним і приймати благодать.	1 Хронік 29:1-20; Даниїла 9:1-19; Матвія 6:5-13

11	Чому ми співаємо під час поклоніння?	Під час поклоніння ми співаємо, щоб прославляти Бога та навчати і будувати одне одного.	Ефесян 5:15-21; Колосян 3:16; Псалми 1, 12, 99; Филип'ян 2:6-11; Колосян 1:15-20; 1 Тимофія 3:16
-----------	--------------------------------------	---	---

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ: Жертвоприношення поклоніння

12	Яку роль сьогодні відіграє жертвоприношення у поклонінні?	Ми покланяємося Богові через жертву Христа, віддаючи Йому все, ким ми є, що робимо та маємо, як духовну жертву.	Євреїв 10: 1-4, 11-14; 1 Петра 2:4-5; Римлян 12:1; Євреїв 13:15-16; Филип'ян 4:14-20
13	Чи можемо ми зробити щось, щоб покращити своє поклоніння?	Ми можемо покращити своє поклоніння Богові, якщо будемо готуватись до нього.	Псалом 14:1-5; 23:3-6; Вихід 20:8-11; Матвія 5:23-24; Євреїв 10:19-22; Неемії 8:1-3; 1 Коринтян 11:27-29

Поклоніння Богові

Бог закликає Свій народ до поклоніння навіть у наш безладний, перенасичений медіазасобами час. Але як нам поклонятися, коли ми звикли тільки спостерігати за поклонінням? Поклоніння не є глядацьким видом спорту і перетворитися з пасивних спостерігачів на активних учасників – вкрай важке завдання. І саме в цьому полягає сьогоднішній виклик для Церкви.

Церква стикається не лише з культурними звичками, які спотворюють суть справжнього

поклоніння, а й із неймовірною кількістю поглядів і практик щодо того, як поклонятися Богові сьогодні. Що є прийнятним у поклонінні? Яким є біблійний уклад поклоніння? Наскільки різноманітним може бути поклоніння?

Це вивчення може допомогти вашим учням стати вдумливими, активними учасниками спільноти, що поклоняється Богові. Ви звернете їхню увагу на Бога, нашого Відкупителя, та христоцентричну природу поклоніння. Поклоніння – це також відданість у нашому серці. Передумовою справжнього поклоніння є віра в Христа. Відверто говоріть про свої стосунки з Христом та про боротьбу з якими проблемами Ви ведете, коли живете вірою. Підлітки хочуть бачити приклади справжньої віри.

Поклоніння — це зустріч із Богом, у якій Він розкривається нам, а ми відповідаємо Йому. Воно є як приватним і особистим, так і привселюдним та спільним. Ісус навчав, що правдиві віруючі поклоняються в душі та правді. І Бог у Біблії показує нам, якого Він хоче від нас поклоніння.

Учні вивчатимуть ті елементи поклоніння, які Бог відкрив нам у Своєму Слові. Йдеться про звичайні засоби, за допомогою яких Божа благодать приходить у наше життя – це Слово, таїнства, молитва та спів. Коли Ви плануватимете свій графік навчання, то можете узгодити зі своїм пастором заняття щодо хрещення та Причастя і провести їх тоді, коли церква буде проводити ці таїнства.

Поклоніння спрямовує ціле наше життя до Бога. Коли ми прославляємо Його, то визнаємо, що Бог є достойним усякого поклоніння. Поклоніння є також обов'язком – тим, що ми зобов'язані робити перед Богом, але замало бути лише зобов'язаними. Ми хочемо, щоб учні сприймали поклоніння як великий привілей, у якому ми віддаємо Богові те, що належить Йому, і як спасенний народ отримуємо Його благодать і благословення.

Не забувайте часто молитися за своїх учнів. Будуйте стосунки з ними як під час навчання, так і поза ним. Створіть для них безпечну атмосферу для вивчення та формування біблійних переконань щодо пріоритету поклоніння у їхньому житті. Нехай вони запитають себе: «Що я можу дати Богові в поклонінні?» замість «Що я можу отримати від поклоніння?» Бог використовуватиме Вас, щоб торкнутися їхнього життя так, як Ви не можете собі навіть уявити.

Щоб отримати рекомендовані матеріали для читання та інші ресурси англійською мовою, відвідайте сторінку www.sowhatstudies.org

«Поклоніння спрямовує ціле наше життя до Бога. Коли ми прославляємо Його, то визнаємо, що Бог є достойним усякого поклоніння».

*«Прийдіть, поклонімося,
і припадім, на коліна
впадім перед Господом,
що нас учинив!
Він наш Бог, а ми люди Його
пасовиська й отара
руки Його»*

Псалом 94:6-7

ОГЛЯД НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ Поклоніння Богові

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ: запитання «чому» в поклонінні
(4 заняття)

РОЗДІЛ ДРУГИЙ: запитання «як» і «що» у поклонінні (2 заняття)

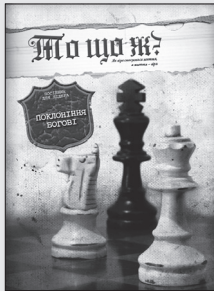
РОЗДІЛ ТРЕТІЙ: елементи поклоніння (5 занять)

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ: жертвоприношення поклоніння
(2 заняття)

З чого розпочати

У набір входить:

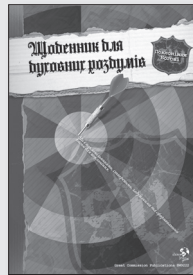
Посібник
для лідера
«То що ж?»

Посібник для
вивчення Біблії
«Досліджуй»

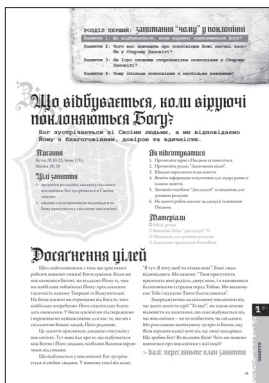
Щоденник
для духовних
роздумів

Ресурси онлайн
• презентації у PowerPoint
• духовні роздуми
у цифровому форматі
• матеріали з вправами
і багато іншого!
sowhatstudies.org

Примітка: замовте набір матеріалів для кожного учня

Ви готові? Підготовка до занять крок за кроком:

Посібник
для лідера
«То що ж?»
Заняття 1,
сторінка 15

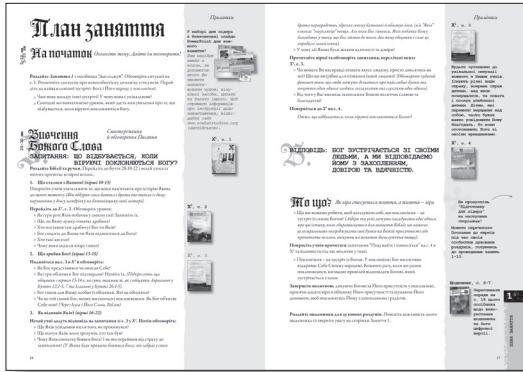
КРОК 1: оцініть загальну картину.

- Прочитайте основне запитання та відповідь.
- Перегляньте цілі заняття та матеріали, які стануть Вам у пригоді.
- Прочитайте розділ «Досягнення цілей». Для кожного заняття там є запитання «чому», яке окреслює параметри конкретного вивчення. У кожному уривку Писання можна виявити багато істин, які можна було б досліджувати, але їх усі неможливо охопити за 30 хвилин чи годину. Цей розділ сфокусує Вашу увагу на можливостях заняття та тому, що розглядатиметься впродовж курсу після цього заняття чи в інших серіях.

КРОК 2: моліться і читайте Писання.

- Моліться, просячи Бога навчати Вас, коли Ви читатимете і роздумуватимете над різними уривками з Біблії. Записуйте те, чого Ви самі будете навчатися.
- Запитайте себе: як цей уривок із Писання стосується мого життя? Що подумали б мої учні про цей уривок? Які запитання вони можуть поставити? Як це стосується світу, в якому вони живуть? Моліться за своїх учнів.

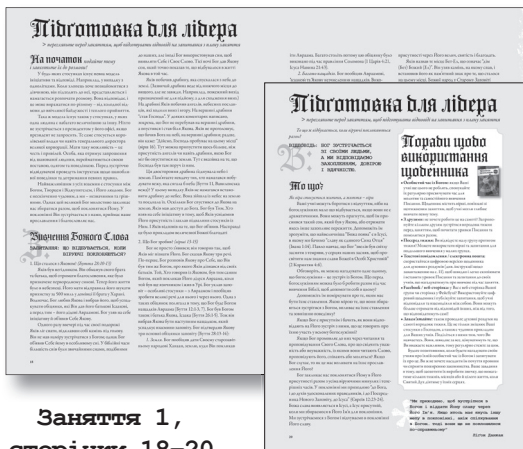
Не обманюйте своїх учнів! Вивчення Біблії «Досліджуй» містить діаграми, запитання, цитати та ілюстрації, яких немає у посібнику для лідера чи презентаціях PowerPoint. Важливо, щоб учні використовували цю книгу як пізнавальний інструмент, що навчить їх вивчати Боже Слово.

Заняття 1, сторінки 16-17

КРОК 3: прочитайте короткий план заняття.

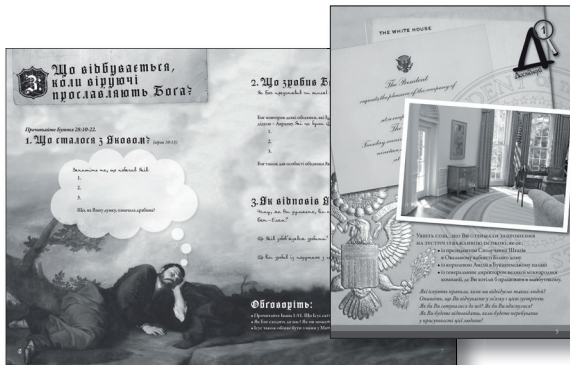
- Це – Ваш дороговказ для ведення дискусій на занятті. Ознайомтеся з запитаннями та вивченням. Пояснення і відповіді на запитання Ви знайдете на наступних сторінках у розділі «Підготовка для лідера».
- Запишіть інші запитання, які Ви хотіли б обговорити у своїй групі.
- **Бонус!** У кожному занятті є презентація PowerPoint, яку можна знайти у наборі для лідера (інформація на www.sowhatstudies.org). Перегляньте слайди, щоб визначити, як Ви будете використовувати їх під час заняття. Докладніше – на с. 13.

Заняття 1, сторінки 18-20

КРОК 4: ознайомтеся з посібником для лідера.

- У посібнику для лідера є коментарі до Біблії, відповіді на запитання до заняття та інші підказки для підготовки, зокрема різноманітні завдання та багато всього.
- Опрацюйте цю інформацію, а також короткий план заняття та матеріали з вивчення Біблії для учня, які називаються «Досліджуй», що містять матеріал, який не входить до посібника для лідера.
- Зверніть увагу, що у посібнику є три частини, які накладаються на план заняття: *вступ, вивчення Божого Слова та розділ «То що ж?»* (Прочитайте про це детальніше на с. 10-11).

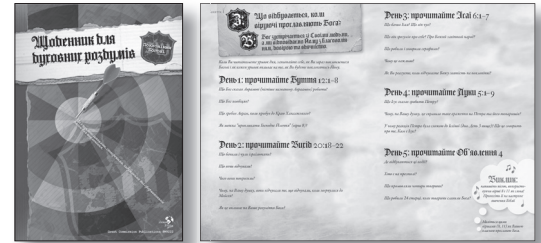
Заняття 1 у посібнику для вивчення Біблії «Досліджуй»

КРОК 5: заповнюйте посібник для вивчення Біблії «Досліджуй».

- Кожен учень під час заняття працює з власним посібником для вивчення Біблії «Досліджуй» – його позначено буквою **Δ**, а цифра поруч із літерою (наприклад, **Δ¹**) вказує на *номер заняття*, під час якого його треба використовувати. Заповніть цей посібник під час роботи над коротким планом заняття.
- У цьому посібнику Ви завжди знайдете основне запитання і відповідь, а також уривки з Писання, запитання, місця для нотаток, діаграм тощо. У посібнику для учня «Досліджуй» є матеріали, яких немає в посібнику для лідера, і навпаки, тому не залишайте його поза увагою! Вони взаємно доповнюють одне одного. Важливо зосереджувати увагу Ваших учнів, навчаючи їх вивчати Боже Слово.

КРОК 6: заповнюйте щоденник для духовних роздумів.

- Заповнюйте відповідний розділ щоденника для духовних роздумів, який стосується кожного заняття, і це допоможе Вам зростати. Тоді нагадайте учням, щоб вони використовували його впродовж тижня у процесі особистого вивчення Біблії та під час молитви. Ви також можете використовувати його підказки для своєї зустрічі посеред тижня.
- **Бонус!** Цифрова версія цього щоденника входить до придбаного набору для лідера (детальніше на www.sowhatstudies.org). Використовуйте його так, щоб це якнайкраще відповідало потребам Вашої групи: щодня надсилайте учням електронні листи чи текстові повідомлення з запитанням або ж публікуйте їх на сторінці Вашої групи у Facebook (див. с. 13).

Щоденник, Заняття 1

Усвідомлення того, що відбувається

Можна було б сказати, що поклоніння – це просто богослов'я, доктрини, те, що ми думаємо про Бога, перехід на вищий рівень. Замість того, щоб розмірковувати про Нього, просто говоримо до Нього в молитві, прославленні та пісні, наскільки величним і славним Він є для нас!

Сінклер Б. Фергюсон,
«Серце Бога»

На перший погляд, Ви можете подумати, що використаєте цей матеріал найкраще тоді, коли відкриєте розділ «Підготовка для лідера» і сторінка за сторінкою почнете навчати учнів. Але ні, Ваші учні набагато більше засвоють, якщо відкриватимуть для себе істини разом зі своїм лідером, тобто з Вами, спільно читаючи Писання та обговорюючи, що воно означає. Читання всіх уривків Писання під час заняття – це найважливіша частина навчання.

Опрацювавши Боже Слово та матеріали для лідера, Ви повинні бути готові допомогти своїм учням обговорити і застосувати біблійні істини, викладені на кожному занятті. Моліться, щоб Святий Дух освітлював Ваші серця і думки, щоб розуміти і приймати істини Писання.

На початок

За допомогою різних завдань, ігор чи обговорення цей перший етап **1** стає часом для ознайомлення з темою заняття і налаштування учнів на її обговорення. Зацікавивши своїх підлітків, Ви допомагаєте їм зрозуміти важливість та актуальність цього заняття.

У цей час варто також «кинути наживку» до теми заняття. Якщо Вашим учням не вдасться знайти зв'язок із ключовим запитанням, їхня увага буде розпорошуватися. Дайте їм час особисто зануритися в тему і перейнятися тим, щоб відшукати відповіді на власні запитання. Це час, коли Ви можете дізнатись, які вони мають запитання або неправильні уявлення, побачити тему їхніми очима і з'ясувати, що вони знають і чого не знають. Не менш важливо, щоб учні спочатку зрозуміли, що у них немає всіх відповідей! Створіть безпечну довірливу атмосферу, в якій приймають індивідуальні відповіді та коментарі. Тут можуть виникати хибні ідеї, які потрібно виправляти та корегувати через вивчення Писання. Нехай Вас не лякає тиша; дайте своїм учням час подумати над запитаннями. Уникайте спокуси заповнювати мовчання власними словами.

Вивчення Божого Слова

Після того як Вам вдасться зацікавити своїх учнів, можна переходити до суті заняття – вивчення Біблії у розділі «Вивчення Божого Слова» **2**. Тут є ключове запитання заняття **3** Його також надруковано в учнівському посібнику з вивчення Біблії «Досліджуй», і саме навколо нього побудовано весь урок.

Найважливіше, щоб Ваші учні могли самостійно читати Писання. Завдяки такому модифікованому індуктивному вивченню Біблії Ваші учні спільно з Вами, як їхнім учителем та наставником, відкриють істини Святого Писання. Детальні пояснення щодо модифікованого індуктивного вивчення Біблії та підказки для проведення групи Ви знайдете на с. 12.

Завершується цей розділ базовою відповіддю на ключове запитання **4**, що містить підсумки основних правд, які повинні вивчити та засвоїти Ваші учні. Її також можна знайти у посібнику «Досліджуй». У кожному

Посібник для
вивчення Біблії
«Досліджуй»

Важливо мати
на кожне заняття!

Короткий план заняття

1

На початок

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

2

Вивчення Божого Слова

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

3

Відповідь

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

1

На початок

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

2

Вивчення Божого Слова

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

3

Відповідь

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

Основні частини кожного заняття

- 1 Вступ
- 2 Вивчення Божого Слова
- 3 ключові запитання
- В: базова відповідь
- 3 То що ж?

Підготовка для лідера

1

На початок

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

2

Вивчення Божого Слова

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

3

Відповідь

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

1

На початок

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

2

Вивчення Божого Слова

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

3

Відповідь

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

1

На початок

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

2

Вивчення Божого Слова

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

3

Відповідь

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

1

На початок

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

2

Вивчення Божого Слова

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

3

Відповідь

Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1). Розв'язати завдання 1 з вправи "Знайти" (вправа 1, вправа 1.1).

урилку Писання є багато істин. Призначення основних запитань та відповідей у тому, щоб допомогти Вам під час заняття зосередитися на основному та не відхилятися від теми, коли у Вашому розпорядженні від 30 до 60 хвилин. Учні навчаться набагато більшого, ніж просто основних відповідей на головні запитання. Довіряйте Святотворчому Духові, Який навчатиме і змінюватиме серця і життя Ваших учнів, коли вони читатимуть і вивчатимуть Боже Слово.

То що ж?

Запропонована серія посібників акцентує на взаємозв'язках між вірою та життям і життям та вірою. Після того як Ваші підлітки вивчать Писання і зрозуміють, про що воно говорить, вони повинні почати активно застосовувати вивчені істини. Що зміниться у їхньому способі мислення і життя? Оскільки для кожного з нас необхідно бачити актуальність у тому, що ми вивчаємо, у цій останній частині заняття ми робимо особливий наголос на особистому застосуванні біблійних істин.

То що ж? **3** це час для остаточного засвоєння вивченого. Ви кидаєте своїм підліткам виклик взаємодіяти з уривком і застосувати його у своєму житті. Запитання «То що ж?» спонукає їх мислити поза рамками простих підсумків, розширюючи власне розуміння та застосування біблійних істин. Використайте цей час, щоб заохотити їх думати, вірити і діяти по-іншому з огляду на те, чого вони навчилися.

Уважно сплануйте час для обговорення, щоб не пропустити цю частину. Учні можуть вивчити основну відповідь уроку, не відповівши собі на запитання «То що ж?» Можливо, в умовах обмеженого часу Вам доведеться обрати лише одне або два запитання для застосування, але не втрачайте нагоди отримати певне віддуння Божого Слова!

Не читайте лекцій!
Перед розділом «Підготовка для лідера» є короткий план заняття. Така структура допоможе Вам, як лідеру, пам'ятати про те, щоб навчати з конспекту заняття, а не з нотаток до вивчення Біблії. План відображає мету матеріалів «То що ж?» Біблійне вивчення: Ваші учні пов'язуватимуть свою віру зі своїм життям, коли вивчатимуть Боже Слово, спілкуватимуться з Вами та між собою. Читання лекцій не дозволить осягнути такого результату.

Проведення ефективного навчання

Якою є Ваша роль?

- Ви є лідером дискусії, а не лектором.
- Ви надає точні інструкції, контекст, визначення слів тощо.
- Ви зосереджуєте своїх учнів на Біблійних істинах та цілях заняття.
- Ви керуєте дискусією так, щоб учні закінчили заняття у відведений час.
- Ви розумієте основи групової динаміки, щоб впевнитися, що Ваші учні добре взаємодіють із уривком, матеріалами для навчання та одне з одним.
- Ви уникаєте негативного результату, коли учні тільки поділилися своїм незнанням і дійшли до висновків, які не ґрунтуються на Біблії.

«Цей матеріал виконує дві функції: навчання молоді та навчання дорослих про те, як проводити інтуїтивне вивчення Біблії».

Серію вивчення Біблії «То що ж?» можна використовувати у малих групах, під час масових зустрічей, на заняттях недільної школи, у групах для навчання учнів тощо.

Як би Ви не використовували «То що ж?» – ця серія покликана допомогти Вашій групі впровадити модифіковане індуктивне вивчення Біблії. Що таке модифіковане індуктивне вивчення Біблії? Читайте далі...

Вивчення Біблії

Кожне заняття ґрунтується на вивченні Біблії. Писання — це Ваш «підручник», а посібник для вивчення Біблії «Досліджуй» є орієнтиром для кожного уривка. Оскільки Біблія є непомильним Словом Божим, джерелом життя та євангелієм Христа, кожне заняття розбудоване навколо центру — читання та розуміння Божого Слова.

Що таке «індуктивне» вивчення

Влучне запитання має надзвичайну силу. Ставлячи запитання під час вивчення Писання, учні відкривають відповіді у Біблії. Використовуючи індуктивний метод, це можна робити трьома способами:

1. **Спостереження:** про що говорить цей уривок?
2. **Інтерпретація:** що означає цей уривок?
3. **Застосування:** що цей уривок означає для мене, моїх одногрупників та всіх інших?

Додаткові конкретні запитання щодо кожної з цих трьох сфер викладено в короткому плані кожного заняття, а також у «Досліджуй».

Що означає «модифіковане» вивчення?

Цей індуктивний підхід називається «модифікованим», оскільки Ви не просто мусите переглянути, пояснити та застосувати запитання. Ви маєте важливу роль вчителя-лідера. Не варто під час заняття вперше вивчати певний уривок і ставити індуктивні запитання. У цей час треба вести учнів, навчаючи їх. Ви надаєте загальну інформацію, розповідаєте про контекст та визначення слів і термінів – навчаєте – щоб учні розкривали та відкривали те, що говорить Писання. Однак це не означає, що Вам потрібно читати лекції.

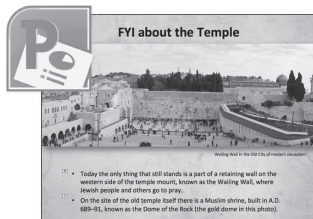
Як одночасно можна бути лідером і вчителем? Ви:

- визначаєте, що будете вивчати,
- переконуєтеся, що досягнули цілей заняття,
- додаєте власні додаткові запитання до розділу «План заняття»,
- контролюєте, щоб група не відхилялася від теми,
- підсумовуєте істини і
- переконуєтеся, що учні розуміють основне запитання і відповідь до кожного заняття (див. також «Якою є Ваша роль?»).

Додаткові ресурси та допомогу в проведенні модифікованого індуктивного вивчення Біблії можна знайти на сайті www.sowhatstudies.org. Знайдіть допомогу і вже сьогодні приєднуйтеся до спілкування з іншими в служінні, «пов'язуючи віру з життям і життя з вірою».

Цифрові ресурси

PowerPoint

Слайд PowerPoint

Для кожного заняття передбачена презентація у PowerPoint. Вона не замінює навчальний план заняття чи матеріали для вивчення Біблії «Досліджуй». Слайди можуть доповнювати Ваше навчання та виконувати роль додаткових візуальних матеріалів, містити зображення та інші елементи, які певною мірою стосуються заняття. У великій аудиторії така презентація може допомогти втримати увагу учнів на

основному, нагадуючи їм про основні запитання та відповіді або про те, що саме Ви вивчаєте у Писанні. Щоб максимально використати PowerPoint, перегляньте кожну презентацію перед заняттям і подумайте про найефективніший спосіб її використання зі своїми учнями. Ви також можете роздрукувати одну копію, якщо у Вас немає доступу до проектора. Пам'ятайте, що ці слайд-шоу захищені авторським правом і не можуть розповсюджуватися.

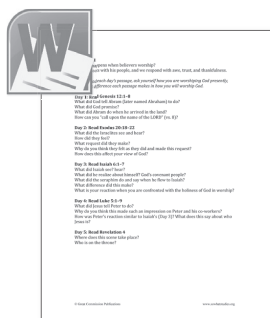
Вам знадобиться Microsoft Office PowerPoint 2007 чи новіша версія цієї програми. Якщо у вас немає PowerPoint, скористайтеся безкоштовним переглядачем, доступним на веб-сайті www.microsoft.com/downloads.

www.sowhatstudies.org

- додаткові ресурси
- статті
- навчальні відео
- підказки та багато іншого!

Цифровий щоденник для духовних роздумів

Цифровий щоденник

Роздрукований щоденник для духовних роздумів містить 13 занять із уривками з Писання та запитаннями, над якими учні роздумують протягом тижня. Цифровий щоденник для духовних роздумів є у формі документа Word і містить ті ж уривки з Писання та запитання, які є у версії для друку. Цифрову версію можна використовувати по-різному:

- **Емейл:** скопіюйте та вставте в емейл певний уривок із Писання та запитання на конкретний день. Відправте його своїй групі чи окремим особам та попросіть їх відписати. Використайте цю можливість, щоб нагадати їм, що Ви за них молитесь.
- **Текстове повідомлення:** надішліть Вашим учням текстове повідомлення з Біблійним віршем або запитанням. Або ж просто нагадайте їм про основне запитання та відповідь цього тижня. Ви також можете надсилати своїм учням текстові повідомлення, щоб запитати, як минає їхній тиждень чи щось подібне.
- **Facebook сторінка/веб-сайт групи:** опублікуйте вірш та запитання на сторінці Вашої групи та заохочуйте учасників до взаємодії. Вашим учням сподобається чути думки та ідеї інших людей і це може заохотити їх до використання їхнього щоденника для духовних роздумів, коли вони бачитимуть відповіді своїх однолітків.

«Деякі діти надсилали мені електронною поштою індивідуальні листи і я на них відповідав – саме це було найкращим у розсиланні духовних роздумів електронною поштою. І один учень написав розповідь про ситуацію в школі, яка чудово ілюструвала попереднє заняття: підміна правди про Бога брехнею».

Лідер,
який використовував матеріали «То що ж?»

Запитання «що» та «чому» у поклонінні

*Господи, відкрий мої уста,
і язик мій звістить Тобі хвалу,
бо Ти жертви не прагнеш,
а дам цілопалення, то не любе воно Тобі буде.
Жертва Богові зламаний дух; серцем зламаним
та упокореним Ти не погордуєш, Боже!*

(Псалом 50:17-19)

У сучасної молоді є багато різних поглядів щодо того, на чому ґрунтується богослужіння: їхній власний досвід, телебачення та засоби масової інформації, спілкування з друзями, молодіжні конференції та погляди їхніх батьків. Більшість із них не дуже добре розуміє, що і чому варто робити під час поклоніння. Це вчення зосереджується на основних елементах поклоніння, зокрема на читанні та проповіді Писання, молитві та таїнствах. Кожне вивчення Біблії за своєю природою є тематичним, і в ньому поєднано декілька уривків Писання, які розкривають і дають зрозуміти кожен елемент поклоніння.

Завдання полягає в тому, щоб посилити радість та насолоду від поклоніння для кожного учня – цей підхід ґрунтується на обмірковуванні та обдумуванні того, що стосується запитань «що» і «чому» у поклонінні. Істини, які учні відкриють у Божому Слові, підкріплюються на деяких заняттях (6-10) запитаннями та відповідями з Великого

і Короткого Катехизису (див. далі, щоб отримати додаткову інформацію). Формат запитань і відповідей у Катехизисах містить стислий виклад того, про що говорять різні уривки з Писання щодо конкретних тем. Коли учні роздумуватимуть над Біблійними уривками і цими запитаннями та відповідями, вони відкриють для себе, чому поклоніння є настільки важливим для Бога і чому воно має бути важливим для них.

До Вестмінстерських стандартів входить Вестмінстерське визнання віри, Великий Катехизис та Короткий Катехизис. Вони можуть допомогти молодій людині під час роздумів, адже зосереджені навколо основних понять, у яких є відповіді на запитання «що» і «чому» у поклонінні. Щоб отримати додаткову інформацію про Вестмінстерські стандарти та рекомендовані книги для поглиблення знань про їхню історію та зміст, перейдіть на www.sowhatstudies.org/resources.

Застереження: будьте обережні з додатковими пошуками. Уникайте спокуси завантажити все й одразу для своїх учнів. Зосередьтеся в пошуках тих елементів, які допоможуть з'ясувати, що Бог навчає Свій народ про поклоніння. Кожне заняття було розроблене з урахуванням того, що і скільки Ваші підлітки можуть вивчити та зрозуміти на цьому етапі їхнього розвитку. Тому остерігайтеся, щоб не перевантажити їх інформацією.

Хочете дізнатися більше?

У 1643 році англійський парламент затвердив «Асамблею богословів», щоб реструктуризувати Англіканську церкву. Асамблея, до якої входили 121 священнослужитель та 30 мирян, зустрічалася у Вестмінстерському абатстві впродовж близько шести років і шляхом інтенсивного вивчення Писання, тривалих дискусій та запектих дебатів підготувала декілька документів, що узагальнюють вірування багатьох англіканських і пресвітеріанських церков. Серед них – Вестмінстерське визнання віри (ВВВ), Великий Катехизис (ВК) та Короткий Катехизис (КК).

ВВВ складається з 33 розділів і охоплює такі теми, як: Писання, Бог, творіння, спасальна віра, вільна воля, таїнства та церковний уряд. Катехизиси було написано пізніше у форматі запитань і відповідей та на основі ВВВ. У ВК, який є набагато повнішим, є 196 запитань та відповідей, а в КК – 107. ВК традиційно використовували для пастирського навчання, а КК члени церкви вивчали напам'ять.

Додаткову інформацію та ресурси можна отримати на сайті www.sowhatstudies.org (англійською мовою).

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ: Запитання «чому» у поклонінні

Заняття 1: Що відбувається, коли віруючі прославляють Бога?

Заняття 2: Що Божі наочні засоби Старого Заповіту навчають нас про поклоніння?

Заняття 3: Як Ісус сповнив старозавітне поклоніння у храмі?

Заняття 4: Чому спільне поклоніння є настільки важливим?

Що відбувається, коли віруючі прославляють Бога?

Бог зустрічається зі Своїми людьми, а ми відповідаємо Йому благоговінням, довірою та вдячністю.

Писання

Буття 28:10-22; Івана 1:51;
Матвія 28:20

Цілі заняття

- > зрозуміти розвиток стосунків під час спільного поклоніння: Бог зустрічається зі Своїми людьми.
- > свідомо і цілеспрямовано відповідати на Божу присутність у спільному поклонінні.

Як підготуватися

1. Прочитайте вірші з Писання та помоліться.
2. Прочитайте розділ «Досягнення цілей».
3. Швидко перегляньте план заняття.
4. Вивчіть інформацію з підготовки для лідера разом із планом заняття.
5. Заповніть посібник «Досліджуй» та щоденник для духовних роздумів.
6. На занятті робіть наголос на дискусії та вивченні Писання.

Матеріали

- Біблії, ручки
- Посібник для вивчення Біблії «Досліджуй»
- Щоденник для духовних роздумів
- Додатково: презентація PowerPoint

Досягнення цілей

Що є найголовнішим з того, що християни роблять кожного тижня? Богослужіння. Коли ми поклоняємося Богові, ми віддаємо Йому те, чим ми найбільше зобов'язані Йому: прославлення і вдячність нашому Творцеві та Відкупителеві. На богослужінні ми отримуємо від Бога те, чого найбільше потребуємо: Його спасительну благодать оновлення. У богослужінні ми підтверджуємо і переживаємо найважливіше для нас: те, що ми є спільнотою Божих людей, Його родиною.

Це заняття присвячене динаміці стосунків у поклонінні. Тут мова йде про те, що відбувається між Богом і Його людьми, особливо Вашими віруючими підлітками.

Що відбувається у поклонінні? Бог зустрічається зі своїми людьми. У певному сенсі він каже:

«Я тут. Я хочу, щоб ти пізнав мене». Божі люди відповідають. Ми кажемо: «Твоя присутність приносить мені радість, дивує мене, і я наповнююся благоговінням і страхом перед Тобою. Ми вшановуємо Тебе і шукаємо Твого благословення».

Зосереджуючись на спільному поклонінні під час цього заняття серії «То що ж?», ми також хочемо відповісти на запитання, що саме відбувається під час поклоніння – чи то особистого, чи спільного. Ми розглянемо неочікувану зустріч із Богом, яку Яків пережив однієї ночі під час своєї мандрівки. Що зробив Бог? Як відповів Яків? Чого ми можемо навчитися про поклоніння з цієї події?

> далі: перегляньте план заняття

План заняття

5-10 хв

На початок *Оголошіть тему. Дайте їм поговорити!*

Роздайте матеріали «Досліджуй». Обговоріть ситуації на с. 5.

Розпочніть дискусію про міжособистісну динаміку стосунків. Перейдіть до найважливішої зустрічі: Бога і Його народу у поклонінні.

- > Чим вона нагадує інші зустрічі? У чому вона є унікальною?
- > Сьогодні ми вивчатимемо уривок, який дасть нам уявлення про те, що відбувається, коли віруючі поклоняються Богу.

25-30 хв

Вивчення Божого Слова

Огляд і обговорення Писання

ЗАПИТАННЯ: ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ, КОЛИ ВІРУЮЧІ ПРОСЛАВЛЯЮТЬ БОГА?

Роздайте Біблії та ручки. Перейдіть до Буття 28:10-22 і нехай хтось із охочих прочитає ці вірші вголос.

1. Що сталося з Яковом? (вірші 10-13)

Попросіть учнів узагальнити те, що вони пам'ятають про історію Якова до цього моменту. (Він обдури свого батька і брата та втік із дому, вирушивши у довгу мандрівку на батьківщину своєї матері).

Перейдіть до Δ¹, с. 6. Обговоріть уривок:

- > Які три речі Яків побачив у своєму сні? Запишіть їх.
- > Що, на Вашу думку, означала драбина?
- > Хто поставив там драбину? Бог чи Яків?
- > Бог сходив до Якова чи Яків підноситься до Бога?
- > Хто такі ангели?
- > Чому вони ходили вгору і вниз?

2. Що зробив Бог? (вірші 13-15)

Подивіться на с. 7 в Δ¹ й обговоріть:

- > Як Бог представив чи описав Себе?
- > Які три обіцянки Бог підтвердив? Назвіть їх. (Підкресліть, що обіцянки з віршів 13-14 є, по суті, такими ж, як і обіцянки Авраамові у Бутті 12:1-3, 7 та Ісаакові у Бутті 26:1-5).
- > Бог також дав особисті обіцянки Якову. Які це були обіцянки?
- > Чи це той самий Бог, якому ми сьогодні поклоняємося? Як Бог об'являє Себе нам? (Через Ісуса і Його Слово, Біблію)

3. Як відповів Яків? (вірші 16-22)

Нехай учні дадуть відповідь на запитання зі с. 7 у Δ¹. Потім обговоріть:

- > Що Яків усвідомив після того, як прокинувся?
- > Що відчув Яків, коли зрозумів, хто там був?
- > Чому Яків спочатку боявся Бога? І як він перейшов від страху до захоплення? (У Якова були причини боятися Бога: він забрав у свого

У наборі для лідера є безкоштовні слайди PowerPoint для кожного заняття! Вам

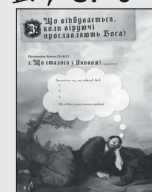
надійде емейл з кодом, за допомогою якого Ви зможете завантажувати чудові візуальні засоби, цитати та багато іншого. Щоб отримати інформацію про інструкції щодо завантаження, відвідайте сайт www.sowhatstudies.org (англійською).

Δ¹, с. 5

Δ¹, с. 6

Δ¹, с. 7

брата первородство, збрехав своєму батькові й обманув його, ім'я «Яків» означає «ошуканець» тощо. Але коли Бог з'явився, Яків побачив Божу благодать у тому, що Бог зійшов до нього, дав йому обіцянки і саме це породило захоплення).

> У чому дії Якова були знаком вдячності та довіри?

Прочитайте вірші та обговоріть запитання, перелічені внизу Δ¹, с. 7.

- > Чи можете Ви насправді пізнати якусь людину, просто дивлячись на неї? Що ще потрібно для пізнання іншої людини? (Обговоріть чудовий феномен того, що люди можуть дізнатись про найглибші думки та почуття один одного завдяки спілкуванню та слуханню одне одного).
- > Від чого у Вас виникає захоплення Божою величчю, славою та благодаттю?

Поверніться до Δ¹ на с. 8.

Отже, що відбувається, коли віруючі поклоняються Богові?

ВІДПОВІДЬ: БОГ ЗУСТРІЧАЄТЬСЯ ЗІ СВОЇМИ ЛЮДЬМИ, А МИ ВІДПОВІДАЄМО ЙОМУ БЛАГОГОВІННЯМ, ДОВІРОЮ ТА ВДЯЧНІСТЮ.

Що що ж? *Як віра стосується життя, а життя – віри*

- > Що ми можемо робити, щоб нагадувати собі, що поклоніння – це зустріч із самим Богом? (Лідери та учні можуть нагадувати одні одним про цю істину, коли збиратимуться для вивчення Біблії; ми можемо цілеспрямовано зосереджувати свої думки на Божій присутності або прочитати псалом, очікуючи на початок богослужіння тощо).

Попросіть учнів прочитати запитання «Подумайте і помоліться» на с. 8 в Δ¹ та відповісти під час молитви у тиші.

- > Поклоніння – це зустріч із Богом. У поклонінні Бог милостиво відкриває Себе Своєму народові. Кожного разу, коли ми разом поклоняємося, ми маємо привілей відповідати Богові, який зустрічається з нами.

Завершіть молитвою, дякуючи Богові за Його присутність у поклонінні, просячи додати віри в обіцянку Його присутності та шукаючи Його допомоги, щоб поклонятись Йому з захопленням і радістю.

Роздайте щоденники для духовних роздумів. Поясніть важливість цього щоденника та зверніть увагу на сторінки Заняття 1.

Δ¹, с. 7

Будьте чутливими до унікальної ситуації кожного з Ваших учнів. Існують різні види страху, зокрема страх дитини, над якою познушалися, та повага і послух улюбленої дитини. Дітям, які пережили знущання над собою, часто буває важко усвідомити Божу благодать, бо вони ототожнюють Бога зі своїми кривдниками.

Δ¹, с. 8

Не пропустіть «Підготовку для лідера» на наступних сторінках!

Можете перечитати Послання до євреїв під час своїх особистих духовних роздумів, готуючись до проведення занять 1-13.

Щоденник, с. 4-5

Перегляньте поради на с. 20 цього посібника щодо використання щоденника та його цифрової версії.

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

На початок

подайте тему і заохотьте їх до розмови!

У будь-яких стосунках існує певна модель ініціативи та відповіді. Наприклад, у випадку з однолітками. Коли хлопець хоче познайомитися з дівчиною, він підходить до неї, представляється і намагається розпочати розмову. Вона відповідає, і це може виражатися по-різному – від холодної відмови до ввічливої байдужості і теплого прийняття.

Така ж модель існує також у стосунках, у яких одна людина є набагато величнішою за іншу. Ніхто не зустрічається з президентом у його офісі, якщо президент не запросить. Те саме стосується королівської влади чи навіть генерального директора великої корпорації. Мати таку можливість – це честь і привілей. Особа, яка отримує запрошення від шанованої людини, переймається своєю поставою, одягом та поведінкою. Перед зустріччю відвідувачеві проведуть інструктаж щодо шанобливої поведінки та дотримання певних правил.

Найважливішим з усіх взаємин є стосунки між Богом, Творцем і Відкупителем, і Його людьми. Бог є нескінченно чудовим, а ми – незначними та грішними. Однак цей великий Бог милостиво закликає нас збиратися разом, щоб поклонитися Йому. У поклонінні Він зустрічається з нами, приймає наше прославлення і благословляє нас.

Вивчення Божого Слова

**ЗАПИТАННЯ: ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ,
КОЛИ ВІРУЮЧІ
ПРОСЛАВЛЯЮТЬ БОГА?**

1. Що сталося з Яковом? (Буття 28:10-13)

Яків був негідником. Він обманув свого брата та батька, щоб отримати благословення, яке було призначене первородному синові. Тепер його життя було в небезпеці. Його мати відправила його шукати прихистку за 800 км у домівці її брата у Харані. Водночас, Бог любив Якова і вибрав його, щоб успадкувати обіцянки, які Він дав його батькові Ісаакові, а перед тим – його дідові Авраамові. Бог узяв на себе ініціативу й об'явив Себе Якову.

Одного разу ввечері під час своєї подорожі Яків ліг спати, підклавши собі камінь під голову. Він не мав наміру зустрітися з Богом; однак Бог об'явив Себе йому в особливому сні. У біблійні часи

більшість снів були звичайними снами, подібними до наших, але іноді Бог використовував сні, щоб виявляти Себе і Своє Слово. Тієї ночі Бог дав Якову сон, який точно показав те, що відбувалося в житті Якова в той час.

Яків побачив драбину, яка спускалася з неба до землі. (Зазвичай драбина веде від нижчого місця до вищого, але не завжди. Наприклад, пожежний вихід призначений не для підйому, а для сходження вниз). На драбині Яків побачив ангелів, небесних посланців, які ходили вниз і вгору. На вершині драбини «став Господь». У деяких коментарях написано, зокрема, що Бог не перебував на вершині драбини, а опустився і став біля Якова. Яків не проголошує, що бачив Бога на небі, на вершині драбини; радше, він каже: «Дійсно, Господь пробуває на цьому місці» (вірш 16). Тут можна припустити щось більше, ніж присутність ангелів чи навіть драбини, якою Бог міг би опуститися на землю. Тут є вказівка на те, що Господь був там поруч із ним.

Ця двостороння драбина з'єднувала небо і землю. Пам'ятаєте невдачу тих, хто намагався побудувати вежу, яка сягала б неба (Буття 11, Вавилонська вежа)? У цьому випадку Яків не намагався встановити драбину до небес. Вона зійшла із небес на землю та поєднала їх. Оскільки Бог спустився до Якова на землю, Яків мав доступ до Бога. Бог був Тим, Хто взяв на себе ініціативу в тому, щоб Яків усвідомив Його присутність і заклав підвалини стосунків із Ним. І Яків відповів на те, що Бог об'явив. Насправді це було прикладом величезної Божої благодаті

2. Що зробив Бог? (вірші 13-15)

Бог не просто з'явився; він говорив так, щоб Яків міг пізнати Його. Бог сказав Якову три речі. По-перше, Бог розповів Якову про Себе, що Він був тим же Богом, про якого Яків дізнався від своїх батьків. Той, Хто говорив із Яковом, був тим самим Богом, який покликав Його дідуся Авраама, коли той був ще язичником і жив в Урі. Бог уклав заповіт – особливі стосунки – з Авраамом і пообіцяв зробити великі речі для нього і через нього. Одна з таких обіцянок полягала в тому, що Бог буде Богом нащадків Авраама (Буття 12:1-3, 7). Бог був Богом також і батька Якова, Ісаака (Буття 26:1-5). Тож Він вибрав Якова бути наступним нащадком, який успадкує взаємини заповіту. Бог підтвердив Якову три основні обіцянки заповіту (Буття 28:13-14):

1. Земля. Бог пообіцяв дати Своему старозавітному народові Ханаан, землю, куди Він покликав іти Авраама. Багато століть потому цю обіцянку було виконано під час правління Соломона (1 Царів 4:21, Ісуса Навина 21:43).

2. Багато нащадків. Бог пообіцяв Авраамові, Ісаакові та Якову незчисленних нащадків. Виконання цієї обіцянки розпочалося з Ісаака. Пізніше в житті Якова Божий народ налічував 70 людей (Буття 46:27). Згодом ізраїльтяни стануть великою нацією, яку неможливо буде полічити.

3. Бог поблагословить усі народи землі через їхніх нащадків. Коли прийшов Христос, Він покликав до спасіння людей з усіх народів і рас та включив їх до заповіту. Павло говорить нам, що Божу обіцянку багатьох нащадків було виконано повною мірою, адже Бог називає Авраамовими нащадками всіх, хто праведний перед Богом через віру, яким був Авраам (Римлян 4:11-12; Галатів 3:7-9). Обіцянку землі буде остаточно виконано, коли Бог дасть Своему народові не тільки Ханаан, а всю землю (Римлян 4:13; Євреїв 11:10, 14-16).

Бог також дав Якову особисті обіцянки. Бог був Богом не тільки дідуся та батька Якова. Він був також Богом Якова і пообіцяв йому, що буде з ним, піклуватиметься про нього скрізь, де він ходитиме і, зрештою, поверне його до Землі Обітованої.

Оскільки Бог об'явив нам Себе через Свого Сина і своє Слово, ми також можемо поклонятися Йому. Він є Богом Авраама, Ісаака та Якова – Богом Біблії. Він є Богом і Отцем Господа нашого Ісуса Христа – Тим, у якому ми бачимо повністю об'явленого Бога. Ісус є Богом, який став людиною і сповнив наше спасіння (Матвія 1:23, Івана 1:1-2, 14, 18). Ми поклоняємося тому ж Богові, якому поклонявся Яків; однак ми знаємо його повніше, ніж Яків. Ми знаємо Його не так, як Яків – через миттєвий сон, а в Його Слові та через Його Сина.

3. Як відповів Яків? (вірші 16–22)

Можна припускати, що Божа поява сильно вразила Якова. Коли Яків прокинувся, то сказав: «Дійсно, Господь пробуває на цьому місці, а того я й не знав» (вірш 16). Він відповів тому, кого бачив і чув.

Яків також боявся. Він сказав: «Яке страшне оце місце! Це ніщо інше, як дім Божий, і це брама небесна» (вірш 17). «Дім Божий» сьогодні не є просто місцем, а Церквою, Божим народом, який збирається, щоб поклонятися Йому на кожному місці (1 Тимофія 3:15). Бог дійсно присутній, коли ми поклоняємося Йому! Ми також переживаємо

страх, глибоке здивування і зворушення у Божій присутності через Його велич, святість і благодать.

Яків назвав те місце Бет-Ел, що означає «дім (Бет) Божий (Ел)». Він узяв камінь, на якому спав, і встановив його як пам'ятний знак про те, що сталося на цьому місці. Божий народ у Старому Заповіті іноді встановлював пам'ятники. Ізраїльтяни зроби́ли пам'ятник із каміння, коли перейшли Йордан і ввійшли до Землі Обітованої (Ісус Навин 4:1-7). Самуїл встановив камінь Евен-Єзер, щоб пам'ятати про Божу допомогу під час нападу филистимлян (1 Царів 7:12). Слово Евен-Єзер означає «камінь помочі». Коли ми разом поклоняємось і слухаємо проповідь Божого Слова, Бог нагадує нам про все, що він зробив. Таїнства хрещення і Господньої Вечері частково відіграють роль наших пам'ятних каменів, щоб ми не забували, що Бог зробив для нас у Христі.

У світлі всього того, що Бог пообіцяв зробити для Якова, той пообіцяв віддати десятину Богові з усього того, що Бог дав йому. Що для Якова означало віддати десятину? Це було визнанням Якова того, що Бог був його Богом і що він належав Йому. Його відповіддю було віддати Богові, який об'явив йому Себе і пообіцяв йому багато благодаті. Так само і ми, що пізнали благодать Господа нашого Ісуса Христа, який збіднів, щоб збагатити нас (2 Коринтян 8:9), віддаємо Богові акт поклоніння – вияв вдячності й обітницю вірності.

Коли Ісус прийшов, він сказав: «Поправді, поправді кажу вам: Відтепер ви побачите небо відкрите та Анголів Божих, що на Людського Сина підіймаються та спускаються» (Івана 1:51). Ісус каже: «Я — драбина Якова». Саме через Ісуса, Божого Сина – вічне Слово, що сталося тілом, – Бог приходить до нас. Саме через Ісуса, Посередника, ми маємо доступ до небес і можемо звертатися до Бога. Бог сходить до нас у Христі. Якби благодать не «опустила драбину», нам ніколи не вдалося б пізнати Бога і поклонятися Йому.

Допоможіть своїм учням зрозуміти, наскільки чудесним є поклоніння: Бог присутній, коли ми поклоняємося Йому, і ми відповідаємо йому з благоговінням, довірою та вдячністю. «Єдиним серцем і устами хвалити Господа зачнім! Честь Богу даймо молитвами, смиренно духа приклонім! ... Тобі готові ми служити, весь вік синівської любови, з цілого серця Тя просити, Ти з неба нас благослови» («Єдиним серцем», Збірник пісень для поклоніння Львівської реформатської церкви «Святої Трійці», 25).

(продовження на наступній сторінці)

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

То що ж відбувається, коли віруючі поклоняються разом?

ВІДПОВІДЬ: БОГ ЗУСТРІЧАЄТЬСЯ
ЗІ СВОЇМИ ЛЮДЬМИ,
А МИ ВІДПОВІДАЄМО ЙОМУ
БЛАГОГОВІННЯМ,
ДОВІРОЮ ТА ВДЯЧНІСТЮ.

То що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри

Ваші учні можуть боротися з відчуттям, ніби на богослужіннях мало що відбувається, якщо вони не є драматичними. Вони можуть прагнути, щоб їм приснився такий сон, який був у Якова, або отримати якесь інше захопливе пережиття. Допоможіть їм зрозуміти, що найвеличніша «Божая поява» є в Ісусі, в якому ми бачимо «славу як єдиного Сина Отця» (Івана 1:14). Павло навчає, що Бог «звелів був світу засяяти з темряви, у серцях наших засяяв, щоб просвітити нам знання слави Божої в Особі Христовій» (2 Коринтян 4:6).

Обговоріть, як можна нагадувати одне одному, що богослужіння – це зустріч із Богом. Що перед богослужінням можна було б робити разом під час вивчення Біблії, щоб допомогти собі в цьому?

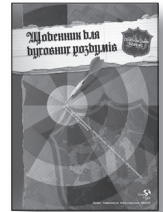
Допоможіть їм поміркувати про те, яким має бути їхнє ставлення. Якою мірою те, що вони збираються зустрітися з Богом, впливає на їхнє ставлення та зовнішню поведінку?

Якщо Бог є присутнім і бачить, як вони відповідають на Його зустріч з ними, що це говорить про їхню участь у всьому богослужінні?

Якщо Бог промовляє до них через читання та проповідання Свого Слова, про що свідчить уважність або неухважність, із якими вони читають Слово, проповідують його, співають або моляться? Якщо Бог слухає, то як це має впливати на їхнє прославлення Його?

Бог закликає нас поклонятися Йому в Його присутності разом з усіма віруючими минулих і теперішніх часів. У поклонінні ми приходимо «до Бога, і до духів удосконалених праведників, і до Посередника Нового Заповіту, до Ісуса» (Євреїв 12:23-24). Божая слава виявляється в Ісусі, а Ісус присутній, коли ми збираємося в Його Ім'я для поклоніння. Ми зустрічаємося з Богом і відчуваємо в поклонінні Його славу.

Поради щодо використання щоденника

- **Особистий час із Богом:** якщо Ваші учні ще цього не роблять, спонукайте їх регулярно присвячувати час для молитви та самостійного вивчення Писання. Щоденник містить вірші, пов'язані зі щотижневим заняттям, щоб учні могли глибше вивчати певну тему.
 - **З друзями:** не хочете робити це на самоті? Запропонуйте кільком друзям зустрітися впродовж тижня перед заняттям, щоб почитати уривки Писання та помолитися разом.
 - **Посеред тижня:** Ви відвідуєте малу групу протягом тижня? Можете використати вірші та запитання для подальшого вивчення у малих групах.
 - **Текстові повідомлення / електронна пошта:** скористайтесь цифровою версією щоденника для духовних роздумів (див. інструкції щодо завантаження на с. 13), щоб швидко і легко скопіювати і вставити уривок Писання та запитання до своїх учнів, що нагадуватимуть про вивчене під час заняття.
 - **Facebook / веб-сторінка:** у Вас є веб-сторінка Вашої групи чи сторінка у Фейсбукі? Використовуйте цифровий щоденник і публікуйте запитання, щоб учні відповідали та взаємодіяли між собою. Вони можуть більше отримати від відповідей інших, ніж від того, що відповідатимуть самі!
 - **Запам'ятайте:** також проводьте духовні роздуми на самоті впродовж тижня. Це не тільки зміцнює Ваші стосунки з Господом, а також є чудовим прикладом для Ваших учнів. Поділіться з ними тим, чого Ви навчаєтесь. Вони, швидше за все, цінуватимуть те, що Ви вважаєте важливим, тому регулярно стежте за цим.
- Будьте позитивними, коли будете нагадувати своїм учням про їхній особистий час із Богом і запитувати їх про це. Ви ж не хочете насадити їм почуття провини чи сприяти поширенню законництва. Ваше завдання в тому, щоб заохотити їх виробити звичку, що вимагатиме кількох тижнів, місяців або й цілого життя, коли Святий Дух діятиме у їхніх серцях.

«Ми приходимо, щоб зустрітися з Богом і віддати Йому славу через Його Ім'я. Якщо хтось має якусь іншу мету в поклонінні, аніж спілкування з Богом... тоді вони ще не поклонялися по-справжньому»

Ліґон Данкан

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ: запитання «чому» у поклонінні

Заняття 1: Що відбувається, коли віруючі прославляють Бога?

Заняття 2: Що Божі наочні засоби Старого Заповіту навчають нас про поклоніння?

Заняття 3: Як Ісус сповнив старозавітне поклоніння у храмі?

Заняття 4: Чому спільне поклоніння є настільки важливим?

Що Божі наочні засоби Старого Заповіту навчають нас про поклоніння?

Вони навчають нас, що Бог перебуває посеред Своїх людей і відкриває нам шлях, щоб приходити до Нього.

Писання

Вихід 40:16-38; Левит 16:15-16, 33-34;
1 Царів 8:27-29; Івана 1:14

Цілі заняття

- > Вивчити, що після Виходу пересувна скинія та постійний храм були унікальними місцями присутності Бога для Ізраїлю.
- > Зрозуміти і застосовувати вічні істини, показані у скинії / храмі про те, як ми наближаємося до Бога в поклонінні.

Як підготуватися

1. Прочитайте Писання і помоліться.
2. Прочитайте розділ «Досягнення цілей».
3. Швидко перегляньте план заняття.
4. Перечитайте розділ «Підготовка для лідера» разом із планом заняття. Заповніть завдання з посібника «Досліджуй» та зі щоденника для духовних роздумів.
5. Під час заняття зосереджуйтеся на дискусії та вивченні Писання.

Матеріали

- Біблії, ручки
- Посібник для вивчення Біблії «Досліджуй»
- Щоденник для духовних роздумів
- Додатково: презентація PowerPoint

Досягнення цілей

На першому занятті ми побачили, що поклоніння – це взаємодія. Бог зустрічається зі Своїми людьми, які відповідають Йому – захопленням, шаную та вдячністю. На цьому занятті ми розглянемо «наочні засоби» – скинію та храм, які Бог використовував у Старому Заповіті, щоб більше об'явити Себе і навчити Своїх людей, як вони можуть наближатися до Нього. Скинія була Божим наметом серед Його народу, який після Виходу жив у наметах. Пізніше, коли в Ізраїлю з'явилися сталі помешкання на Землі Обіцяній, Божим домом стала капітальніша, вишуканіша та більш постійна будівля, яку називали храмом. Але реальність залишалася незмінною: Бог жив серед свого народу, відкриваючи Свою присутність у

храмі слави, яка наповнювала найсвятіше місце. Побудова, меблі та обряди як скинії, так і храму, показували Божому народові, як реагувати на реальність Його присутності.

На Занятті 3 ми більше дізнаємося про ці істини та побачимо, що Ісус є тією реальністю, на яку вказували скинія і храм. Ісус є «Богом із нами» в Особі Його Сина. Він повністю поділяє божественну природу Бога і цілковито став людиною, не перестаючи повністю бути Богом. Моліться, щоб Ваші учні пов'язували своє сьогоденне поклоніння з істинами, які Бог відкриває в цих старозавітніх наочних засобах.

> далі: перегляньте план заняття

План заняття

5-10 хв

На початок *Оголосіть тему. Дайте їм поговорити!*

Роздайте посібники «Досліджуй». Прочитайте історію на с. 9, тоді нехай учні поділяться своїм досвідом відпочинку в наметах.

Обговоріть такі деталі: ночівлю, їжу, особисту гігієну тощо.

- > Яке перебування в наметах Ви вже пригадуєте з Біблії? (*Після звільнення з єгипетського рабства Божий народ 40 років проживав у наметах*).
- > Чим їхнє проживання в наметах нагадує наші сучасні умови? У чому є відмінності?

Розпочніть молитвою. Переконайтеся, що у кожного є Біблія та ручка.

25-30 хв

Вивчення Божого Слова

Огляд і обговорення Писання

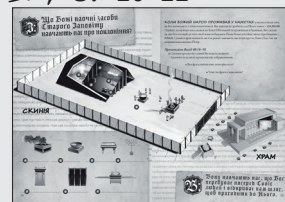
ЗАПИТАННЯ: ЩО БОЖІ НАОЧНІ ЗАСОБИ СТАРОГО ЗАПОВІТУ НАВЧАЮТЬ НАС ПРО ПОКЛОНІННЯ?

Нехай хтось охочий прочитає вголос Вихід 40:16-38. Потім обговоріть, де це вписується в історію Божого народу.

1. Що ми дізнаємося про Бога та поклоніння з особливостей побудови, оздоблення та обрядів у скинії? (*Вихід 40:16-33*)

Попросіть учнів переглянути матеріали Δ², с. 10-11. Попросіть їх заповнити пропуски та позначити частини, різні меблі та інші компоненти. Перечитайте відповіді, дозволивши учням заповнити ті пропуски, які вони не могли позначити на основі уривка. Потім проведіть дискусію за такими пунктами:

- > Уявіть, що Ви є звичайним ізраїльтянином. Увійдіть за зовнішню огорожу.
 - > Що першим впадає Вам у вічі? (*жертвник цілопалення*)
Чому це перше, що Ви бачите?
 - > Що Ви приносите туди (вірш 29)?
 - > Чому священники приносять жертви на жертвнику?
- > Вам не можете іти далі. Тепер уявіть собі, що Ви – священник.
 - > Що Ви бачите між жертвником і входом до святилища? (*бронзова умивальниця*)
 - > Чому, як Ви думаєте, Бог вимагав від Вас вмитися перед тим, як іти далі?
- > Тепер зайдіть у менший намет всередині скинії.
 - > Що Ви бачите справа та зліва від Вас? (*світильник, стіл із хлібом*)
 - > Яким було призначення покривала або завіси? Що спричинило цю необхідність?
 - > Що стоїть перед завісою? (*золотий вівтар із пахощами*)
- > Як звичайний священник, Ви не можете іти далі. Тепер уявіть собі, що Ви – первосвященик.
 - > На щорічний День очищення Ви приносите жертви на вівтарі; у Вас є чаша з кров'ю жертви і Ви вмилися в умивальниці. Зайдіть у першу частину намету зустрічі, яку також називають святилищем. Потім, зі страхом і благоволінням, зайдіть за завісу в найпотаємнішу кімнату, до Святеє святих. Що Ви бачите? (*Ковчег завіту, херувими з обох боків накриття, яке називають віком, а також хмару слави*)

Δ², с. 9Δ², с. 10-11

Предмети у скинії:

1. Жертвник
для цілопалення
2. Бронзова умивальниця
3. Стіл для хліба
4. Світильник
5. Золотий вівтар
із пахощами
6. Завіса
7. Ковчег заповіту

- > Що Ви робитимете? (Див. Левит 16:15-16, 33-34, що також допоможе відповісти на два запитання в наступному розділі)
- > Що всі ці наочні засоби навчають нас про Бога? (Він святий; Він хотів перебувати серед своїх грішних людей, і Він зробив так, щоб вони могли наближатися до Нього і були зобов'язані це робити).

2. Що хмара слави навчає нас про Бога, якого ми зустрічаємо в поклонінні? (вірші 34-38)

- > Після посвячення хмара слави наповнила скинію. Що Ви зробили б, якби у той час стояли поряд із Мойсеєм?
- > Що символізувала хмара слави?
- > Чому тільки первосвященик міг заходити до Святеє святих і лише раз на рік (Левит 16:15-16)?
- > Чому він повинен був кропити кров'ю віко?

Запитайте та поясніть такі питання, при потребі пристосуйтеся до знань Ваших учнів.

- > Чому Бог хотів, щоб побудували скинію? Для чого вона була призначена? (Бог говорив: «Я хочу перебувати разом із вами у наметах»).
- > Скинію розмістили посередині табору й усі племена розташовувалися навколо неї. Чому, на Вашу думку, Бог хотів, щоб скинія стояла саме там?
- > Що нам говорить про Бога те, що Його слава є настільки дивовижною? Або, іншими словами, чому люди не могли поглянути на Його славу, коли вона наповнювала скинію? (Проілюструйте це такими запитаннями, як-от: чому зварювальники одягають окуляри під час роботи? Чому небезпечно дивитися прямо на сонце? В обох випадках світло є настільки яскравим, що може пошкодити очі).

Перейдіть до 1 Царів 8:27-29 і прочитайте вголос.

- > Це молитва Соломона до Бога після побудови храму. Чому Бог сказав, що буде перебувати в храмі? (Це було місце, де Бог по-особливому виявляв свою присутність. Він є вічним, але відкриває Свою славу Своему відкупленому народові).
- > Погляньте на уривок Вихід 40. Яка фраза там найчастіше повторюється? (Як Господь наказав був Мойсею)
- > Чому ця фраза була важливою для Мойсея?
- > Яке значення це має для нашого поклоніння?
- > Бог проявив Свою славну присутність у скинії та у храмі, благодатне благословення. Хмара була переконливим символом Божої присутності. Ці наочні засоби давали можливість грішним людям звертатися до Бога, а присутність самого Бога була знаком підбадьорення.

Тож що навчають нас про поклоніння Божі наочні засоби Старого Заповіту?

ВІДПОВІДЬ: ВОНИ НАВЧАЮТЬ НАС, ЩО БОГ ЖИВЕ ПОСЕРЕД СВОГО НАРОДУ І ВІДКРИВАЄ НАМ ШЛЯХ, ЩОБ НАБЛИЖАТИСЯ ДО НЬОГО.

10 жв

Що що ж? Як віра стосується життя, а життя – віри

Перейдіть до матеріалів Δ², с. 12. Прочитайте вголос вічні істини, а потім прочитайте Івана 1:14.

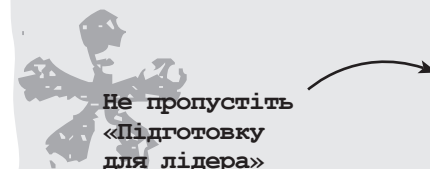
> Як ми сьогодні можемо побачити Божу славу? Хто є Словом?

Дозвольте учням подумати про їхнє ставлення до поклоніння.

Обговоріть запитання на с. 12.

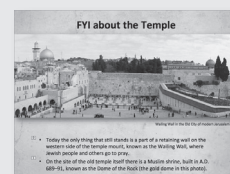
Нагадайте учням, щоб вони прочитали уривки з Писання у своїх щоденниках на цей тиждень.

Завершіть молитвою.

Не пропустіть
«Підготовку
для лідера»
на наступних
сторінках!

Можна показати більше
інформації про храм
за допомогою слайдів
PowerPoint

Δ², с. 12

Щоденник,
с. 8-9

2

ПЛАН ЗАНЯТТЯ

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

На початок

Щоб дати вашим учням певний контекст про життя Ізраїлю в пустелі, попросіть їх спочатку поділитися своїм досвідом проживання в наметах. Потім запитайте, що вони пригадують з Біблії про життя у наметах. Коли Бог звільнив Свій народ з Єгипту, люди протягом 40 років жили в наметах у пустелі.

Вивчення Божого Слова

**ЗАПИТАННЯ: ЩО БОЖІ НАОЧНІ ЗАСОБИ
СТАРОГО ЗАПОВІТУ
НАВЧАЮТЬ НАС ПРО
ПОКЛОНІННЯ?**

1. Що ми дізнаємося про Бога та поклоніння з особливостей побудови, оздоблення та обрядів у скинії? (Вихід 40:16-33)

Коли ми розглядаємо сутність поклоніння, ми повинні повернутися назад у часі. Візьміть своїх учнів на віртуальну екскурсію скинією, місцем проживання Бога серед Його народу. Зробіть вступ. Бог нагадав Своему народові, що визволив його з рабства Своею благодаттю. Він дав Мойсею заповіді після визволення Свого народу з Єгипту і уклав із ним завіт. Бог дав людям 10 заповідей і, перш ніж попровести їх до Землі Обітованої, дав Мойсеєві точні інструкції для побудови скинії – наочного засобу – щоб навчати Свій народ про те, Хто Він був і як поклонятися Йому. Подумайте про це: ізраїльтяни жили поряд із єгиптянами, які поклонялися всіляким богам. Ким був цей справжній і живий Бог, який викупив їх із рабства? І яким Він був? Бог навчав їх.

Що зробило ізраїльтян унікальними серед інших народів? Бог перебував серед них. Він наказав їм зробити йому намет, тобто скинію, і встановити його посередині свого табору. Скинія була місцем, де Бог зустрічався з ними. Бог об'являв Свою славу і Його народ відповідав йому. «Поклоніння є відповіддю створіння на об'явлену славу Творця» (Едмунд П. Клауні «Церква»).

Пізніше, коли Божий народ оселився на Землі Обітованій, Бог дав людям інструкції, як побудувати для Нього більш постійне місце перебування – храм. Його призначення залишалося таким же: місце, яке вибрав Бог, щоб об'являти Свою славу і зустрічатися зі Своїм народом.

Бог хотів перебувати зі Своїм народом. Проте Він є святим, а Його народ – ні. Тому Бог відкрив шлях Своїм грішним людям підходити, поклонятися та насолоджуватися спілкуванням із Ним. Бог дав Мойсеєві детальні вказівки для будівництва скинії (Вихід 25:9). Коли все було готове, Мойсей встановив скинію відповідно до точних інструкцій Бога (Вихід 40).

Сама будівля скинії захищала людей, водночас нагадуючи їм про їхню гріховність. Бог символічно був присутній у скинії, але окремо від табору – за огорожею, що була навколо нього. Коли звичайні ізраїльтяни заходили на обгороджену територію, вони не могли пройти далі, за жертвник цілопалення. Тільки священики могли пройти всередину першої скинії, яку ще називали святилищем. Але звичайним священикам не можна було заходити за завісу – до Святеє святих. Туди міг заходити тільки первосвященик і лише раз на рік. «При такому ж урядженні до першої скинії входили завжди священики, правлячи служби Богові, а до другої раз на рік сам первосвященик, не без крові, яку він приносить за себе й за людські провини» (Євреїв 9:6-7). Питання: Бог є святим, а Його народ був грішним. Як святий Бог міг жити серед грішних людей, не знищуючи їх? Бог дав скинію, щоб це продемонструвати.

Першим предметом всередині огорожі був жертвник цілопалення, до якого міг підходити будь-який поклонільник. Тут Бог наказував, щоб ізраїльтяни віддавали жертви священикам. Священики мали приносити в жертву цих тварин і класти їхні туші на жертвник, де їх поглинав вогонь. Жертвопринесення виражало подяку та повне посвячення. Але найважливішим елементом жертвопринесення було очищення від гріха. Тварина займала місце грішника і помирала. Бог приймав жертвування тварини як заміну жертву за людину, що заслуговувала на смерть через свій гріх. Пам'ятайте, що жертви тварин мали свої обмеження: «бо тож неможливе, щоб кров биків та козлів знімала гріхи!» (Євреїв 10:4) Але вони показували людям, що спокутування за гріх було необхідним та вказували на Христа, який одного дня з'явиться «на схилку віків, щоб власною жертвою знищити гріх» (Євреїв 9:26).

Далі стояла бронзова умивальниця. Тут священики проводили церемоніальні обмивання перед тим, як увійти до скинії заповіді або до

святинища. Священики, які були посередниками між Богом і людьми, мали принести жертви за свої гріхи, а також пройти особливе очищення перед входом до скинії. «І зробиш умивальницю з міді, і підстава її мідь, на вмивання. І поставиш її між скинією заповіту й між жертівником, і наллеш туди води. І будуть Аарон та сини його мити з неї свої руки та ноги свої... щоб їм не вмерти» (Вихід 30:17-21).

Всередині першого відділу скинії заповіту у святинищі були три види меблів:

- 1) стіл, на якому священики кожного дня ставили 12 хлібин – хліб показний;
- 2) світильник зі свічкою посередині та трьома відгалуженнями з обох сторін, разом – сім свічок;
- 3) у центрі, перед завісою, стояв вівтар, на якому палили пахощі. Це були знаки Божого перебування і доброти до Свого народу.

Разом вони символізують відносини між Богом та Ізраїлем – грішний народ, який може перебувати з Богом і милостиве Боже спілкування з ним.

За завісою було Святее святих з ковчегом заповіту, куди заходив первосвященик лише раз на рік. «А до другої раз на рік сам первосвященик, не без крові, яку він приносить за себе й за людські провини» (Євреїв 9:7).

Попри жертвоприношення за гріх, які здійснювали щодня, був один щорічний День очищення. Первосвященик кропив кров'ю жертви накриття ковчегу – віко. Він здійснював очищення від гріхів народу за всіх священиків і за гріхи всього народу (Левит 16:33). «І обмие він тіло своє в воді в місці святім, і зодягне шати свої та й вийде, і вчинить цілопалення своє та цілопалення за народ, і очистить себе та народ» (Левит 16:34).

«Через те, що Ізраїль був справді твердошиїм народом, а Бог – святим (Вихід 34:7), конструкція скинії розділяла їх. Бог перебував за завісами, символічно відгороджений від грішного табору. Водночас скинія також відкривала шлях до Бога. Грішники приносили свої жертви до великого вівтаря, священики входили з кров'ю очищення до святинища; первосвященик у День очищення заходив до святині, у Святее святих, щоб покропити накриття ковчегу, символ Божого престолу, кров'ю очищення» (Клауні).

2. Що хмара слави навчає нас про Бога, якого ми

зустрічаємо в поклонінні? (вірші 34-38)

Скинію було збудовано і встановлено, і після цього відбулася церемонія посвячення. «Тоді хмара закрила скинію заповіту, і слава Господня наповнила скинію» (вірш 34). Що це за хмара? Це був надприродний знак Божої присутності, слави, величі та святості.

Скинія була єдиним місцем перебування Бога на землі. Бог сказав Мойсееві про скинію: «І нехай збудують Мені святиню, і перебуватиму серед них» (Вихід 25:8). Декілька років потому Соломон молився на посвяченні храму: «Бо чи ж справді Бог сидить на землі? Ось небо та небо небес не обіймають Тебе, що ж тоді храм той, що я збудував?» (1 Царів 8:27). Але оскільки Бог наказав побудувати скинію і храм та виявив через них Свою славу, вони стали місцями особливого та унікального перебування Бога серед Своїх людей.

Дивовижно милостивий Бог перебував серед грішних людей, значно менше – в наметі, а вже потім – у храмі. Бог ніби сказав: «Я хочу жити посеред Своїх людей, коли вони житимуть в наметах, мандруючи по пустелі. Тому збудуйте для Мене пересувне місце перебування для Моєї слави і Я ходитиму з вами, куди б ви не попрямували». Пізніше, коли люди оселилися на землі і побудували будинки, а Давид і Соломон збудували собі палаци, Бог сказав: «Настав час побудувати Мені постійне місце перебування. Моя слава наповнить храм».

Скинію було розташовано посередині табору, щоб усі племена Ізраїлю могли таборитися навколо неї (Числа 2:17). Такий порядок означав: «Я є центром вашого життя як мого народу». І також: «Я хочу жити посеред свого народу». Пізніше у столиці, в Єрусалімі, у центрі поклоніння Ізраїлю було побудовано храм. Скинія та храм були місцями, де Бог зустрічався зі Своїм народом і де вони відповідали на Його славу.

Хмара слави – це було чудесне об'явлення Божої присутності. Коли скинію щойно спорудили, слава настільки наповнила всю будівлю, що Мойсей не зміг увійти всередину (Вихід 40:35). Така ж хмара слави вела ізраїльтян пустелею впродовж дня. Коли храм посвятили, слава була настільки сильною, що священики були змушені призупинити своє служіння (2 Хронік 5:14).

(продовження на наступній сторінці)

Підготовка для лідера

(продовження)

Завдяки храму грішники могли легко прийти до цього славного, святого Бога лише через жертвоприношення. «Скинія та пізніший храм проголошували Божу святість і необхідність втихомирити Його гнів на гріх через жертвоприношення. Але зведення Божого дому також заявляло, що Бог прийняв Свій народ за Свою спадщину, що вони належали Йому і через Свою благодать Він був їхнім Богом (Вихід 34:9; Левит 26:11-12)» (Клауні).

Отже, чого навчають нас про поклоніння Божі наочні засоби Старого Заповіту?

**ВІДПОВІДЬ: ВОНИ НАВЧАЮТЬ НАС,
ЩО БОГ ПЕРЕБУВАЄ
СЕРЕД СВОГО НАРОДУ
ТА ВІДКРИВАЄ НАМ ШЛЯХ,
ЩОБ ПРИХОДИТИ ДО НЬОГО.**

А що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри

Бог дав нам вічні істини в скинії та храмі, які допомагають нам зрозуміти, що таке поклоніння і чому воно є настільки важливим. Бог слави вирішив перебувати і зустрічатися зі Своїми людьми. Однак грішні істоти не могли наблизитися до цього святого Бога, тож він відкрив шлях, через який Його грішний народ міг поклонитися Йому. Ізраїльтяни – Божий обраний, відкуплений народ – мали наближатися до Бога таким способом і засобами, які Бог дав їм у скинії. Жертвоприношення було потрібним, щоб здійснити викуп за гріхи. Як скинія, так і храм, вказували на єдину жертву за гріх – на Месію Ісуса Христа. Сьогодні ми бачимо Божу славу в Ісусі Христі (Івана 1:14).

Учні повинні подумати і, якщо потрібно, поміркувати над їхнім ставленням до поклоніння. Обговоріть запитання для застосування, а потім дайте трохи часу і забезпечте тишу, щоб учні могли подумати і помолитися. Заняття наступного тижня зосереджується на тому, як Ісус виконав усе, для чого були передбачені скинія та храм.

«Не тільки трансцендентна сила, мудрість і праведність Бога вимагають нашого поклоніння, але насамперед Його любов і милість».

Едмунд П. Клауні

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ: Запитання «Чому» у поклонінні

Заняття 1: Що відбувається, коли віруючі прославляють Бога?

Заняття 2: Що Божі наочні засоби Старого Заповіту навчають нас про поклоніння?

Заняття 3: Як Ісус сповнив старозавітне поклоніння у храмі?

Заняття 4: Чому спільне поклоніння є настільки важливим?

Як Ісус сповнив старозавітне поклоніння у храмі?

Ісус є істинним храмом, безсмертним священиком та остаточною жертвою за гріх.

Писання

Євреїв 4-5, 7, 10; Івана 1:1-2, 14; 2:11, 18-22;
Матвія 17:1-7; Колосян 2:9; 2 Хронік 6:18;
Вихід 33:18-23

Цілі заняття

- > Дізнатися, що скинія, храм і все, що вони символізували, було цілковито сповнене в Ісусі та через Нього.
- > Цінувати та застосовувати те, як Ісус змінює наше поклоніння.

Як підготуватися

1. Прочитайте Писання і помоліться.
2. Ознайомтеся з розділом «Досягнення цілей».
3. Швидко перегляньте план заняття.
4. Уважно вивчіть інформацію з розділу «Підготовка для лідера» разом із планом заняття. Заповніть матеріали з посібника «Досліджуй» та щоденника для духовних роздумів.
5. На занятті зосереджуйтеся на дискусії та вивченні Писання.

Матеріали

- Біблії, ручки
- Посібник для вивчення Біблії «Досліджуй»
- Щоденник для духовних роздумів
- Додатково: презентація PowerPoint

Досягнення цілей

Ми дізналися з життя Якова, що у поклонінні є взаємність: Бог зустрічається зі Своїм народом, а люди Йому відповідають. З часів Мойсея й надалі скинія, а пізніше – храм, були місцями зустрічі та відповіді. Але Бог не мав наміру залишати старозавітне поклоніння на постійно. Воно було місцем і способом спільного поклоніння, доки не прийшов Ісус.

Прихід Ісуса все змінив. Ісус цілковито сповнює значення скинії / храму та поклоніння, пов'язане з ними, у всьому, Ким Він є і що чинить. Він є справжнім храмом, безсмертним священиком та остаточною жертвою за гріх. Наступного тижня ми дізнаємося, що від вознесення Ісуса до

Його другого приходу Церква виконує роль храму на землі. Цього тижня ми підкреслимо, що Тіло Ісуса є храмом, в якому перебуває повнота Бога і відкривається слава Божа. Ми вивчатимемо повне значення храмового поклоніння, яке сповнив Ісус. Він є справжнім Первосвящеником, який пожертвував себе і відкрив нам небеса. Моліться, щоб Ви та Ваші учні цінували та застосовували те, що Ісус змінив у нашому поклонінні.

> далі: перегляньте план заняття

План заняття

5-10 хв

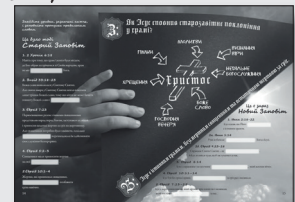
На початок *Оголошіть тему. Дайте їм поговорити!*

Роздайте посібники «Досліджуй». Подивіться на с. 13. Обговоріть, чи подобається Вашим учням їхній теперішній вік, скільки зараз їм років, чи вони хотіли б повернутися до якогось більш раннього періоду свого життя.

- > Християни інколи можуть вважати, що зараз поклоніння не є таким добрим, яким воно було у часи Старого Заповіту. В ті часи Ви могли більше побачити, відчути на запах, доторкнутися до чогось чи навіть скуштувати щось під час поклоніння.
- > Чому, на Вашу думку, теперішнє поклоніння може бути кращим, ніж тоді? *Нехай учні запропонують свої ідеї, але головна думка полягає в тому, що все змінилося з приходом Ісуса.*

Л³, с. 13

На слайдах PowerPoint є приклади аргументів на тему «Тоді і тепер»

Л³, с. 14-15

«Те, що було тоді»:

вмістити, жити, смерть, гріхи, не могли

«Те, що є тепер»: тіло, славу, небеса, Первосвящеником, жертву, заступається

(Зауважте, що вірші з Писання про тоді/тепер, які є взаємозв'язаними, пронумеровано спільними цифрами).

25-30 хв

Вивчення Божого Слова

Огляд і обговорення Писання

ЗАПИТАННЯ: ЯК ІСУС СПОВНИВ СТАРОЗАВІТНЕ ПОКЛОНІННЯ У ХРАМІ?

Відкрийте с. 14-15. Розділіть учнів на дві групи, щоб вони опрацювали матеріали «Те, що було тоді» і «Те, що є тепер» (5-10 хвилин).

Після цього перевірте правильні відповіді. Потім використайте наведені нижче запитання для обговорення. (Залежно від рівня біблійних знань учнів, Вам, можливо, треба буде пояснити деякі основні відомості, запропоновані нижче, особливо у групі, яка не проходила цю частину вивчення).

1. Як храм стосується Ісуса?

- > Якщо скинія і храм не могли вмістити Бога (2 Хронік 6:18), то чому Бог наказав їх побудувати? *(Вони були місцями, у яких Бог вирішив перебувати зі своїм народом).*
- > Чим вражають Ісусові слова про Своє тіло (Івана 2:18-22)?

Прочитайте вголос Івана 1:1, 14.

- > Як могло тіло Ісуса бути останнім Божим храмом? *(Якщо Ісус є Словом, яке є Богом, і став людиною, тоді Він є остаточним храмом; Бог став людиною, залишаючись Богом).*

Прочитайте вголос Колосян 2:9, щоб підсумувати цю думку.

- > Що означає фраза «бо в Ньому тілесно живе вся повнота Божества»? *(Тіло Ісуса є сповненням того, що храм представляв помешкання Бога).*

2. Як хмара слави стосується Ісуса?

- > Яким основним способом Бог об'являв Себе у храмі (Вихід 33:18-23)? *(Хмара слави у Святее святых)*
- > Що учні побачили в Ісусі (Івана 1:14)?
- > В які інші особливі моменти учні бачили цю славу? *Попросіть учнів поділитися своїми думками, а потім знайдіть і зачитайте вголос такі вірші:*

Прочитайте Івана 2:11 і Матвія 17:1-7.

- > Учні побачили славу Ісуса, коли Він вчинив це чудо та інші чудеса під час преображення.
- > Як Ви думаєте, що мав на увазі Іван в Івана 1:14, коли сказав, що учні побачили славу Божу в Ісусі? *(Що вони побачили славу не тільки в чудесах та преображенні, а у всьому, Ким Ісус був, що Він сказав і зробив)*
- > Як ми можемо побачити Ісуса і Божу славу? *(Ми бачимо Ісуса у всьому Писанні, особливо в Євангеліях, тому що учні дають нам можливість побачити Ісуса так, як вони Його бачили).*
- > Що означає «втілення»? *(стати тілом)* Ісус є втіленим Богом. Він став людиною, будучи Богом, тому слава Божа об'являється в Ньому.

3. Як поклоніння у храмі стосується Ісуса?

- > Що регулярно відбувалося у храмі? *(Священики приносили жертви за людські гріхи, приходили до скинії заповіту, а первосвященик раз на рік заходив у Святее святих).*
- > Що ці священики мають спільного з нами (Євреїв 5:2-3; 7:23)? *(Вони були грішниками, які були людьми, а це означає, що вони померли).* Як це обмежувало їхню здатність завжди представляти нас перед Богом?
- > Що в Ісусі робить його Священиком, якого ми потребуємо (Євреїв 4:14; 10:11-14)? *(Див. розділ «Підготовка для лідера»)*
- > Чому кров тварин не може приносити прощення за наші гріхи (Євреїв 10:1-4)?
- > Як Ви думаєте, що символізувало Святее святих? *(Оскільки храм був Божою оселею і Його слава об'являлася у Святее святих, то воно мало б відображати Божу присутність, небеса).*
- > Що Ісус зробив після того, як помер і воскрес (Євреїв 9:23-28)? *(Він вознісся на небеса, віддав Свою жертву Богові і відкрив для нас дорогу до Бога і на небеса).*
- > Що Він робить зараз (Євреїв 7:23-25)? Що означає заступництво?
- > Ісус сповнює все, що представляло старозавітне поклоніння у скинії / храмі, будучи останнім, жертвним Первосвящеником, який відкриває нам небеса *(Покажіть малюнок на с. 14-15).*

ВІДПОВІДЬ: ІСУС Є ІСТИННИМ ХРАМОМ, БЕЗСМЕРТНИМ СВЯЩЕНИКОМ ТА ОСТАТОЧНОЮ ЖЕРТВОЮ ЗА ГРІХ.

Що що ж? *Як віра стосується життя, а життя – віри*

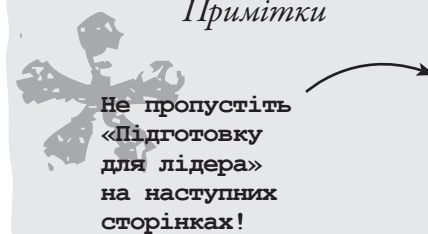
- > Як ми можемо застосувати ці істини у нашому поклонінні?

Обговоріть, прочитавши пункти в розділі «Чому тепер краще?» у Δ³ на с. 16. Потім перейдіть до запитань внизу. Запитуйте «Що ще?», якщо відповіді Ваших учнів будуть надто загальними. Якщо вони використовуватимуть кліше, запитайте їх: «Що це означає для Вас?»

Підсумуйте істини, які Ви вивчили сьогодні, у Вашій завершальній молитві:

- > обмеження скинії / храмового поклоніння
- > славна перевага Ісуса як сповнення всього – Того, у Кому живе Бог, в Кому об'являється Божа слава і в Кому було завершено все старозавітне поклоніння.
- > роль Ісуса як остаточного храму й остаточного жертвового Первосвященика, який відкриває нам шлях до спілкування з Богом сьогодні і назавжди на небесах.

Заохочуйте своїх учнів використовувати свої щоденники для духовних роздумів цього тижня, щоб дізнатися, що це для них означає надалі.

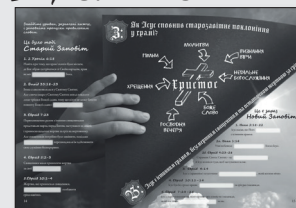
Не пропустіть «Підготовку для лідера» на наступних сторінках!

Запитання: Як Христос виконує служіння Священика?

Відповідь: Виконуючи служіння Священика, Христос раз і назавжди приніс Себе в жертву, щоб задовольнити божественне правосуддя, і примирити нас із Богом, та довіку заступається за нас.

Короткий катехизис 3/В 25

Δ³, с. 14-15

Δ³, с. 16

Щоденник, с. 10-11

Перегляньте поради на с. 20 цього посібника щодо використання щоденника та його цифрової версії.

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

На початок

Більшість підлітків бачать переваги їхнього теперішнього віку, порівняно з минулим. Вони не хочуть повертатися в дитинство, коли їхні батьки вибирали їм одяг і встановлювали час, коли треба лягати спати. Дуже ймовірно, що вони не хочуть повертатися до передпідліткового віку, коли вони були такими «незрілими» і батькам доводилося скрізь їх супроводжувати. Їм подобається приймати власні рішення і, можливо, мати водійські права. Незважаючи на те, що їм може не подобатися відповідальність, яку вони повинні брати на себе *у цей час*, мало хто хотів би повернутися у *минуле*. Якщо поставити аналогічне запитання, то християни іноді можуть прагнути повернутися до колишніх часів, побачити славні Божі діла у Старому Заповіті й отримати повноцінний досвід поклоніння у храмі. На цьому занятті Ви хочете, щоб ваші учні відкрили та оцінили, наскільки кращим поклоніння стало *зараз*, після приходу Ісуса, ніж воно було *тоді*, коли Його ще не було.

Вивчення Божого Слова

ЗАПИТАННЯ: ЯК ІСУС СПОВНИВ СТАРОЗАВІТНЕ ПОКЛОНІННЯ У ХРАМІ?

Виклик цього заняття полягає у тому, щоб показати своїм учням, що Бог призначив поклоніння, пов'язане з скинією / храмом, щоб зобразити – вказати – на Ісуса, який був остаточним храмом. Допоможіть їм зрозуміти, наскільки важливим для них є Ісус, який став сповненням цих провіщень як теологічно, так і практично.

1. Як храм стосується Ісуса?

Бог бажав, щоб було побудовано скинію / храм, і Він міг перебувати серед Свого народу. Хоча Бог присутній скрізь, Він визначив, щоб ця будівля була відповідним місцем Його присутності (зустрічі з Його народом), а також місцем, де люди відповідатимуть Йому в поклонінні, яке Він заповів. Божий народ спочатку приходив на поклоніння до скинії у пустелі, а пізніше – до більш постійного храму в Єрусалимі.

На початку суспільного служіння Ісуса Він затвердив владу храму, назвавши його «домом

Мого Отця» та вигнавши всіх купців. Коли релігійні лідери попросили Ісуса пояснити Свої дії, Ісус сказав: «Зруйнують цей храм, і за три дні Я поставлю його!» (Івана 2:19). Іван говорить нам, що Ісус сказав вражаючі слова, які учні зрозуміли аж після воскресіння: «А Він говорив про храм тіла Свого» (2:21).

Як тіло Ісуса могло бути храмом? В Івана 1:1-2 Іван говорить нам про Слово, яке завжди існувало з Богом і яке насправді є Богом. Далі у вірші 14 він говорить нам, що «Слово сталося тілом, і перебувало (це слово означає «перебувало у храмі») між нами». Слово, яке є Богом, стало людиною, справжньою людиною з плоті і крові. У тому, про що Іван говорить нам, є дві глибокі християнські доктрини. По-перше, в одному Бозі ми можемо розрізняти трьох Осіб (Трійцю). Друге – це те, що одна з Осіб, будучи Богом, стала людиною (воплощення). Ваші учні могли раніше чути слово *втілення* / *воплощення*, але переконайтеся, що вони розуміють його значення. Латинське слово, що означає «плоть» – це *caro*, *тому втілення* (*інкарнація*) означає «набути плоті». Говорячи про Ісуса, Павло пише: «бо в Ньому тілесно живе вся повнота Божества» (Колоссян 2:9). Ісус сповнює значення храму, тому що Він є Богом у тілі, який живе з людиною на землі.

2. Як хмара слави стосується Ісуса?

Бог проявляв Свою присутність у скинії та храмі через яскраву хмару слави, яка наповнила Святеє святих. Слава викликала надзвичайні відчуття – настільки сильні, що Мойсей не зміг увійти до скинії (Вихід 40:35), священники були змушені припинити своє служіння в храмі, а люди на дворі падали ниць (2 Хронік 7:2-3). І пам'ятайте, що у хмарі виявлявся лише «відблиск» Божої слави.

Коли Іван писав у 1:14, що він та інші учні бачили «славу Його, славу як Однородженого від Отця», він промовляв надзвичайні слова. Ісус не носив білих шат і в Нього не було ореолу навколо голови, як іноді думають. Він виглядав як звичайний єврей свого часу.

Отже, яким чином учні бачили Його славу? Вони бачили Його славу у чудесах, які він чинив. Коли Ісус учинив своє перше чудо, змінивши воду на вино, Він «виявив славу Свою. І вірували в Нього учні Його» (Івана 2:11). Кожне з чудес Ісуса показувало учням Його славу як Сина Божого. Це пояснює реакцію Петра на чудесну

ловитву риби: «він припав до колін Ісусових, кажучи: Господи, вийди від мене, бо я грішна людина!» (Луки 5:8).

Преображення дало трьом учням ще одне «чуттєве» пережиття Ісусової слави: «І Він перед ними преобразився: обличчя Його, як те сонце, засяло, а одежа Його стала біла, як світло. ... ось хмара ясна заслонила їх... і попадали учні долілиць, і полякалися сильно...» (Матвія 17:1-7).

Але Іван не каже нам, що вони бачили славу тільки в чудесах чи в преображенні. Вони бачили славу Божу навіть у «звичайному» повсякденному житті Ісуса. Вони бачили її у тому, ким Ісус був – «Слово, яке сталося тілом» – і в усьому, що Він говорив і робив. Слава, можливо, була завуальована плоттю, але все-таки це була слава Божа.

Оскільки Ісус є Богом у тілі, Божа слава розкривається в ньому повністю – так, як не могла б з'являтися у хмарі у Святее Святих. «Він був сяєвом слави Його» (Євреїв 1:3). Коли ми дивимося на те, як Ісус відкривається нам у Писанні, ми бачимо *Бога з нами* («Еммануїла») й об'явлення його слави. Оскільки Ісус є втіленим Богом, у ньому об'являється Божа слава.

3. Як поклоніння у храмі стосується Ісуса?

Бог дав систему поклоніння за участю священиків і жертвоприношення, що дозволяло Божому народові наблизитися до Нього і спілкуватися з Ним. Ця система поклоніння також виявляла Божу славу.

Новий Заповіт дає зрозуміти, що Ісус не тільки є остаточним храмом і славою, яка його наповняла, Він також є сповненням усієї старозавітної системи поклоніння. Старозавітне поклоніння зображало Ісуса і Його спасительні діяння та вказувало на них.

Сповнення старозавітного поклоніння в Ісусі особливо виразно змальовує Послання до євреїв. Ми розглянемо декілька важливих тем:

Священики

У Старому Заповіті Бог призначив священиків. Вони представляли народ перед Богом, приносили жертви за гріхи людей і заступалися за них. Підґрунтям для повноважень священиків, а також їхніх суворих обмежень були дві реальності:

1. Священики мали бути людьми, які діяли б від імені людей (Євреїв 5:1), але рано чи пізно вони помирали, тому й мали повноваження,

обмежені часом.

2. Священики мали бути співчутливими, щоб розуміти тих, кого вони представляли (5:2), але вони також були грішними і тому потребували очищення власних гріхів.

Коли ми порівнюємо і протиставляємо ці повноваження «компетенціям» Ісуса і бачимо, що його, як нашого священика, нічого не обмежує, то розуміємо, що:

1. Він став людиною, щоб представляти нас як наш священик (2:14), і Він вічно житиме, щоб постійно служити нам як наш священик (7:24-25).
2. Ісуса, як і нас, було спокушувано з різних сторін, тому Він розуміє, як нам важко (2:18). Але Йому не потрібно спокутувати Свої гріхи, бо Він є безгрішним і тому може нести гріхи інших (4:15; 7:26-27).

Жертви

Жертви за гріх приносили щодня. І один раз на рік первосвященик брав кров із жертovníка і заходив у Святее святих, щоб покропити кров'ю очищення віко ковчега. Усі ці жертви передбачали смерть тварини, яка помирала замість грішників і брала на себе покарання за них. Але як могла смерть тварини, навіть мільйони смертей, коли-небудь заплатити за гріхи людини? Сам факт, що жертви потрібно було приносити знову і знову, показують, що самі ці жертви не могли зняти провини чи покарання за гріх (Євреїв 10:1-4, 11). Вони були прообразом чогось більшого.

Ісус, як істинний і остаточний Первосвященик, віддав себе як бездоганну жертву за гріх. Він узяв провину і покарання за всі гріхи свого народу. Він приніс повністю дієву жертву раз і назавжди. Тоді Він «засів» на небесах, що знаменувало, що спокутування за гріхи було остаточно звершено (Євреїв 9:25-26; 10:11-14, 18).

«один раз і назавжди»

ця фраза постійно повторюється у Євреїв 9-10 і означає «один раз за весь час». Тут не йдеться про міру спокути (тобто за всіх людей).

(продовження на наступній сторінці)

Підготовка для лідера

(продовження)

Святее святих

Один раз на рік первосвященик, від імені народу, входив до Святее святих, де у вигляді хмари слави перебувала Божа присутність, і приносив кров очищення за свої гріхи і гріхи всього народу. І так само як хмара слави була не більше, ніж просто відблиском Божої слави, так і Святее святих було лише невеличким відображенням Божої присутності та небес, місця перебування Бога, де Його слава виявляється у всій своїй величі.

Ісус Сам вознісся на небеса (Євреїв 4:14; 6:19-20; 8:1-2), щоб принести Отцеві кров Свого спокутування (Євреїв 9:11-12, 23-24). Увійшовши на небеса, Він залишається в присутності Бога як наш представник. Його присутність як Того, Хто поніс наші гріхи, означає, що наші гріхи було назавжди прощено (Євреїв 10:11-12).

ВІДПОВІДЬ: ІСУС Є ІСТИННИМ ХРАМОМ, БЕЗСМЕРТНИМ СВЯЩЕНИКОМ ТА ОСТАТОЧНОЮ ЖЕРТВОЮ ЗА ГРІХ.

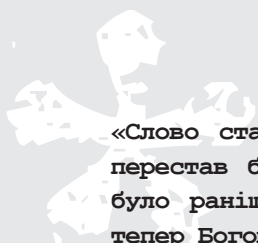
А що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри

У момент смерті Ісуса завіса у храмі розірвалася згори донизу (Матвія 27:51). Це означає, що завершилося поклоніння у храмі, а шлях до Божої присутності став відкритий 24/7. Ми поклоняємося в Особі та через Особу Ісуса та того, що Він зробив. Бог приходить до нас в Ісусі, і ми відповідаємо, наближаючись до самого Бога через Ісуса, нашого Первосвященика. Ісус — це все, що нам потрібно!

Що це змінює для вас і як це впливає на поклоніння? Це змінює все. В Особі Ісуса Ви поклоняєтеся Богові як істинному храму, в якому Він перебуває. Ви можете побачити Божу славу так, як Ви бачите Ісуса в Писанні – все, Ким Він є, що Він сказав, зробив і що продовжує робити. Ви знаєте, що всі ваші гріхи є прощеними. Ви можете будь-коли попросити Ісуса про допомогу, бо Він розуміє Вас. Ви знаєте, що Бог прийме Вас, коли Ви придитимете до Нього в поклонінні. Ви знаєте, що Ісус заступається за Вас.

Як це може поглибити Ваше пізнання Бога? Ваше читання Біблії? Ваші стосунки з Богом? Як це може вплинути на те, що Ви робите, коли знаєте, що згрішили? Тоді, коли Вам потрібна допомога?

«Слово стало тілом: реальною людською дитиною. Він не перестав бути Богом; у Ньому не стало менше Бога, ніж було раніше, але Він почав бути людиною. Він не став тепер Богом без деяких елементів свого божества, а Богом разом зі всім тим, що Він визнав Своїм, взявши на Себе людську природу».

Д. І. Пакер

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ: Запитання «Чому» у поклонінні

Заняття 1: Що відбувається, коли віруючі прославляють Бога?

Заняття 2: Що Божі наочні засоби Старого Заповіту навчають нас про поклоніння?

Заняття 3: Як Ісус сповнив старозавітне поклоніння у храмі?

Заняття 4: Чому спільне поклоніння є настільки важливим?

Чому спільне поклоніння є настільки важливим?

Тому що Бог закликає нас до цього, обіцяє Свою присутність і дозволяє нам поклонятися разом із ангелами та святими на небесах.

Писання

Євреїв 10:19-25; 12: 22-24; Івана 2:18-22;
1 Коринтян 3:16-17; 6:19-20; Ефесян 2:19-22

Цілі заняття

- > Зрозуміти, що Бог закликає нас до спільного поклоніння.
- > Збагнути, що віруючі є Божим храмом на землі, тому що вони об'єднані з Ісусом, остаточним храмом.
- > Виявити, що під час поклоніння ми долучаємось до небесного зібрання.

Як підготуватися

1. Прочитайте Писання і помоліться.
2. Прочитайте розділ «Досягнення цілей».
3. Швидко перегляньте план заняття.
4. Уважно вивчіть інформацію з розділу «Підготовка для лідера» разом із планом заняття. Заповніть матеріали з посібника «Досліджуй» та щоденника для духовних роздумів.
5. На занятті робіть наголос на дискусії та вивченні Писання.

Матеріали

- Біблії, ручки
- Посібник для вивчення Біблії «Досліджуй»
- Щоденник для духовних роздумів
- Додатково: презентація PowerPoint

Досягнення цілей

Культура Сполучених Штатів часто більше наголошує на «мені», аніж на «нас». Два аспекти американської культури, зазвичай, роблять християнство в Америці більш сконцентрованим на «мені», ніж «нас». *Індивідуалізм* означає, що ми вважаємо, що індивідуум є важливішим за будь-яку групову ідентичність. Ми сприймаємо наші стосунки з Богом як щось дуже особисте, а не спільне. *Волюнтаризм* означає, що ми розглядаємо нашу участь у групах як особистий вибір, а не як зобов'язання. Це, мабуть, впливає на погляди та практики спільного поклоніння Ваших учнів. А як щодо Вашого поклоніння?

Згідно з біблійним християнством віра і практики набагато більше стосуються «нас», ніж «мене». У Старому Заповіті віруючі знаходили

свою ідентичність у своїй ролі як Божого завітного народу. У Новому Заповіті віруючі також є частиною Божої заповітної родини – Церкви. Бог, який покликав нас зі світу, закликає нас до спільноти, в якій є унікальні благословення та серйозні зобов'язання.

Мета цього заняття полягає у тому, щоб допомогти Вашим учням зрозуміти, що Бог закликає свій народ зустрічатися разом у поклонінні як Його храм. Поклоніння є славним, тому що у ньому ми долучаємось до того поклоніння, що відбувається на небесах з усіма ангелами та святими.

> далі: перегляньте план заняття

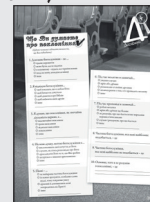
План заняття

5-10 хв

На початок *Оголосіть тему. Дайте їм поговорити!*

- > Яка різниця між переглядом футбольної гри по телевізору та відвідуванням гри на стадіоні? Між слуханням музики у навушниках та відвідуванням концерту?
- > Що в них подібного і що відмінного? Чому Ви надаєте перевагу? Які є переваги і недоліки?

Роздайте посібники «Досліджуй». Дайте учням декілька хвилин, щоб відповісти на запитання зі с. 17. Тоді попросіть, щоб ті, хто хоче, поділилися своїми відповідями.

Д⁴, с. 17

25-30 хв

Вивчення Божого Слова

Огляд і обговорення Писання

ЗАПИТАННЯ: ЧОМУ СПІЛЬНЕ ПОКЛОНІННЯ Є НАСТІЛЬКИ ВАЖЛИВИМ?

1. Що Бог закликає нас робити разом? (Євреїв 10:19-25)

Прочитайте Євреїв 10:19-25. Використовуючи інформацію з розділу «Підготовка для лідера», розкажіть про ситуацію віруючих, які отримали Послання до євреїв. (Віруючі євреї, переживаючи переслідування, були близькими до того, щоб відмовитися від віри в Христа і повернутися до єврейської синагоги та єврейських традицій).

Перейдіть до Д⁴, с. 18-19. Нехай учні назвуть усі заклики у віршах 22-24. (Приступімо з щирим серцем у повноті віри; тримаймо непохитне визнання надії; уважаймо один за одним для заохоти до добрих вчинків).

- > Чому християни потребують підбадьорення, щоб невпинно виконувати ці речі?
- > Чим варто «не нехтувати», якщо хочемо жити як християни? (зібрання, спільні зустрічі)

Прочитайте Дії 2:42.

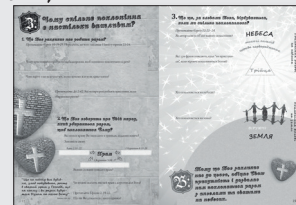
- > Що відбувалося на цих зборах? (Навчання, спілкування, Причастя, молитви)
- > Ми можемо наблизитися до Бога, триматися в нашій вірі та практикувати християнську любов, коли вірно зустрічаємося для поклоніння.

2. Що Бог говорить про Свій народ, який збирається разом, щоб поклонятися Йому? (Івана 2:18-22; 1 Коринтян 6:19-20; 1 Коринтян 3:16-17; Ефесян 2:19-22)

- > У якому місці перебував Бог (дім), де Він об'являв Свою славу в Старому Заповіті? (Храм, скинія)
- > Як Новий Заповіт розвиває тему храму? Подивімося.

Нехай хтось охочий прочитає Івана 2:18-22 і 1 Коринтян 6:19-20; 3:16-17. Потім обговоріть запитання, коли будете заповнювати пропуски на с. 18 (див. на поле для приміток):

- > Що Ісус сказав про Своє тіло (Івана 2:18-22)?

Д⁴, с. 18-19

Три описи храму:

- Івана 2:18-22 – Ісусове тіло
- 1 Коринтян 3:16-17 – уся Церква
- 1 Коринтян 6:19-20 – наші тіла

(Він є сповненням храму і всього того, що Він представляє)

- > Чому Павло навчає, що кожне з наших тіл є храмом Святого Духа (1 Коринтян 6:19-20)? (Щоб закликати нас до святого життя)
- > Про кого йдеться під словом «ви» у 1 Коринтян 3:16-17? Нехай Ваші учні спробують здогадатися, а потім скажіть: а якщо я вам скажу, що грецьке слово, яке означає «ви» у цих віршах, вживається у множині? (Церква в цілому – багато людей – є храмом Божим)
- > Які ознаки він використовує, щоб описати віруючих, храм Божий? (Святі, Дух Божий перебуває в нас)
- > Як Ви можете бути певними, що Ви є цінними для Бога? (Тому що Бог каже, що знівечить кожного, хто завдасть шкоди храму).

Прочитайте Ефесян 2:19-22.

- > Як ми можемо об'єднати біблійні істини, що Ісус є остаточним храмом, що кожен віруючий є Божим храмом і що Церква є Божим храмом? (Ісус є остаточним храмом і Святий Дух кожного з нас особисто об'єднує з Ісусом, щоб нас також можна було назвати храмом. Святий Дух об'єднує нас разом у єдиний Божий храм – Церкву. Ми виражаємо цей факт, коли поклоняємося разом у присутності Ісуса).

3. Що ще за словами Бога, відбувається, коли ми спільно поклоняємося? (Євреїв 12:22-24)

- > Яким чином те, що ми робимо на землі в поклонінні, може бути частиною чогось набагато більшого? Нехай учні обговорять.

Прочитайте Євреїв 12:22-24. Під час обговорення зверніть увагу на зображення зі с. 19:

- > Як автор описує об'єкт нашого поклоніння? (Живий, суддя всіх, посередник Нового Заповіту)
- > Які три фрази описують, куди «ви приступили», коли віруючі поклоняються Богові? (Гора Сіон, місто живого Бога, небесний Єрусалим)
- > Хто поклоняється на небесах? (Ангели та церква первороджених, на небі написаних, які є душами покійних віруючих)
- > Хто поклоняється на землі? («Ви» – віруючі)
- > Як це змінює Ваше сприйняття того, що відбувається, коли Ви йдете на богослужіння?

Отже, чому спільне поклоніння є настільки важливим?

ВІДПОВІДЬ: ТОМУ ЩО БОГ ЗАКЛИКАЄ НАС ДО ЦЬОГО, ОБІЦЯЄ СВОЮ ПРИСУТНІСТЬ І ДОЗВОЛЯЄ НАМ ПОКЛОНЯТИСЯ РАЗОМ З АНГЕЛАМИ ТА СВЯТИМИ НА НЕБЕСАХ.

10 жв

Що що ж? Як віра стосується життя, а життя – віри

Перейдіть до Д⁴, с. 20. Разом дайте відповіді на запитання, переконавшись, що Ваші учні розуміють:

- > Без спільного поклоніння ми не можемо бути «здоровими» християнами, які зростають.
- > Божий храм не є будівлею у певному місці, а Божими людьми, які об'єднані з Христом і яких Бог закликає до спільного поклоніння.
- > Дивовижна реальність: коли ми поклоняємось на землі, ми поклоняємось разом із тими, хто на небесах.

Завершіть молитвою. Потім нагадайте учням використовувати свої щоденники для духовних роздумів цього тижня, щоб глибше вивчити, що відбувається під час поклоніння і обміркувати своє ставлення до цього.

Не пропустіть
«Підготовку
для лідера»
на наступних
сторінках!

Д⁴, с. 19
зображення

Д⁴, с. 20

Щоденник,
с. 12-13

4

ПЛАН ЗАНЯТТЯ

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

На початок

Нехай учні обговорять подібності та відмінності між роллю глядача та учасника у кількох сферах. Відмінності є дуже важливими: *природа* пережитого та *якість* пережитого. У першому випадку Ви дивитесь або слухаєте; у другому Ви є частиною самої події. Коли Ви є присутніми, Ви впливаєте на інших людей, зокрема й на виконавців, а інші впливають на Вас. Зверніть увагу на те, що як природа, так і якість спільного поклоніння відрізняються від перегляду богослужіння по телевізору, прославлення Бога на природі або особистого прославлення на самоті. Учні зрозуміють на цьому занятті, що повнота поклоніння реалізується тоді, коли Божі люди разом збираються для прославлення.

Роздайте матеріали «Досліджуй», нехай учні виконають завдання у Д^к. Нехай хтось із охочих поділиться своїми відповідями.

Вивчення Божого Слова

ЗАПИТАННЯ: ЧОМУ СПІЛЬНЕ ПОКЛОНІННЯ Є НАСТІЛЬКИ ВАЖЛИВИМ?

1. Що Бог закликає нас робити разом?

(Євреїв 10:19–25)

Адресатами Послання до євреїв були єврейські християни, які зазнавали тиску родичів та громади, щоб залишити християнську церкву і повернутися до єврейської синагоги та віри. Іудаїзм було визнано і дозволено в межах Римської імперії. А християнство ще не отримало такого статусу. Тому християн часто переслідували. Хоча для цих єврейських християн іще не було передбачено смертної кари (Євреїв 12:4), дехто потрапляв до в'язниці, а в інших забирали майно (10:32–34).

Вони знали, що можуть наблизитися до Бога через Христа (10:22), однак через переслідування їм було важко продовжувати визнавати свою віру в Христа (вірш 23) і виявляти християнську любов, роблячи добрі вчинки та турбуючись одне про одного (вірш 24).

Багато хто з Ваших учнів, мабуть, не зазнавали таких переслідувань, які б загрожували їхньому життю чи втратою майна, але це не означає, що християнином бути легко, що легко залишатися витривалими у християнській вірі та жити християнським життям. Сором, розчарування, боротьба зі спокусами та гріхом і навіть плин часу часто ускладнюють сповідання нашої віри.

Перші читачі Послання до євреїв, мабуть, дійшли висновку, що одним очевидним способом уникнути переслідувань буде не збиратися разом для поклоніння. Участь у спільному богослужінні виражала їхню приналежність до християнства та ототожнювала з християнами. Можливо, вони подумали собі, що легше просто продовжувати бути християнами, але не поклонятися разом із іншими християнами.

Однак автор Послання до євреїв доходить до протилежного висновку. Він чітко каже, що наближення до Бога, дотримання непохитного визнання віри і заохочення одне одного є невід'ємною частиною того, на що вказують слова «не кидаймо збору свого, як то звичай у деяких» (10:25). Відвідування церковного богослужіння було основою зростання у християнській вірі та житті.

То ж що вони робили на цих зустрічах? Дії 2:42 дають нам певне уявлення про ранньохристиянські богослужіння. Там були навчання, спілкування у Христі, Причастя, спільне прославлення та молитви за потреби. Християнські зустрічі були богослужіннями. На думку автора Послання до євреїв, спільне поклоніння не є вибірковим чи добровільним, а важливим та обов'язковим. Бог закликає нас регулярно зустрічатися з віруючими, щоб поклонятися Йому.

«Через те, що ми збираємося з Ісусом там (у небесному поклонінні), ми повинні збиратися разом із ним тут (Євреїв 10:19, 25)».

Едмунд П. Клауні

2. Що Бог говорить про Свій народ, який збирається разом, щоб поклонятися Йому?

(Івана 2:18–22; 1 Коринтян 6:19–20; 1 Коринтян 3:16–17; Ефесян 2:19–22)

Ми вже вивчили, що храм у Старому Заповіті був домом Божим, місцем перебування Його слави. У Новому Заповіті тема храму розвивається у трьох напрямках. По-перше, Христос – це остаточний храм, у якому ми бачимо славу Божу (Івана 1:14; 2:18–22). Поклоніння більше не прив'язується до будівлі храму в Єрусалимі. Ми поклоняємося Богові у Христі та через Христа. По-друге, Павло навчає, що кожен із нас індивідуально є храмом Святого Духа (1 Коринтян 6:19), тому що Дух об'єднує нас із Христом – остаточним храмом. Дух Божий перебуває у віруючих, подібно до того, як Божа присутність перебувала у старозавітному храмі. Насамкінець, Новий Заповіт навчає нас, що Церква в цілому є храмом Божим (1 Коринтян 3:16–17; 2 Коринтян 6:15; 1 Петра 2:4–5). Павло пояснює це

в 1 Коринтян 3:19-20, використовуючи множину для грецької форми слова «ви», яку не так чітко видно в англійській мові. Павло хоче, щоб коринтяни побачили гідність, славу та святість Церкви. Він робить це, звертаючи їхню увагу на те, що Церква — це Божий храм. Фактично, Божий храм є настільки важливим для нього, що Він знищить кожного, хто намагатиметься його понівечити, «а храм той – то ви!» (6:17)

Ми пов'язуємо всі три аспекти теми храму, дивлячись на те, що Ісус насправді є остаточним храмом, а Святий Дух кожного з нас окремо об'єднує з Ісусом, щоб ми також могли зватися Його храмом. Потім Святий Дух разом будує нас як один храм Божий, Церкву. Ми виражаємо цей факт, коли спільно поклоняємось у присутності Ісуса (Ефесян 2:19-22).

Ми не можемо цілковито пізнати Бога на самоті, індивідуальне поклоніння також не є повністю прийнятним. Вся Церква має зібратися, щоб утворився храм. У повноті реальність Божої присутності проявляється і переживається в Його Церкві. Віруючі є Його храмом на землі, тому що вони об'єднані з Ісусом, остаточним храмом.

«Божа присутність робить нас його народом; Ісусова присутність перетворює Церкву на його храм, збудований із живих каменів (1 Петра 2:4-6). ... Сама Церква – це храм, дім Божий, освячений присутністю Духа (1 Коринтян 3:16)».

Едмунд П. Клауні

3. Що ще, за словами Бога, відбувається, коли ми спільно поклоняємось? (Євреїв 12:22-24)

Наше розуміння поклоніння є дуже обмеженим. Ми схожі на людину, яка крокує стежкою, не зводячи з неї погляду і не звертаючи уваги на красу дерев і квітів навколо себе та небо і хмари над головою.

Для багатьох християн поклоніння є дуже приземленим. Ми щотижня «ходимо до церкви», співаємо кілька пісень, слухаємо проповідника та заглядаємо на годинники, щоб побачити, за скільки часу ми вийдемо звідти й підємо додому, щоб робити те, що ми хочемо. В чому проблема? Частково це нерозуміння реальності того, що відбувається.

Кому ми поклоняємось? Ми поклоняємось живому Богові (Євреїв 12:22), судді всіх (вірш 23) та Ісусові, посередникові Нового Завіту, який пролив

свою кров, і це дозволяє нам впевнено приходити до Бога (вірш 24).

Куди ми «йдемо» поклонятися Богові? Відповідно до вірша 22, ми йдемо вірою на справжню гору Сіон і в місто живого Бога, до небесного Єрусалима, на який вказували старозавітний храм і місце поклоніння.

Хто бере участь у небесному богослужінні?

По-перше, «десятки тисяч ангелів» (вірш 22). Ці ангели є небесними істотами, які існують для того, щоб постійно прославляти Бога та служити Йому. Там також є «Церква первороджених, в небі записаних» (вірш 23). Христа іноді називають «первородженим», щоб наголосити, що Його особливою мірою шанували в стародавньому світі як первородного сина. Однак тут автор «первородженими» називає спасених людей, щоб

показати велич і привілеї тих, хто належить до цього зібрання (церкви). Їхні імена записані на небесах, тому що небеса є місцем їхнього справжнього місця перебування та призначення.

У Церкві первороджених є дві групи. Одна група – це «духи удосконалених праведників» (вірш 23). Це ті святі, духи яких були звільнені від гріха й удосконалені в праведності, які чекають на своє повне відкуплення під час воскресіння. Вони разом із ангелами на небесах постійно прославляють Бога. Друга група – це «ви» (вірш 22) – віруючі на Землі, які приходять до небесного Єрусалима, щоб об'єднатися у поклонінні. Святі на землі та святі на небесах входять до Церкви первороджених.

«У поклонінні навіть зараз, перебуваючи тут, на землі, ми приєднуємось до святих та ангелів у торжестві прославлення (Євреїв 12:22-29) ... Божа церква стоїть у його присутності. Бути збором, тобто бути церквою, означає спільно поклонятися Богові».

Едмунд П. Клауні

(продовження на наступній сторінці)

Підготовка для лідера

(продовження)

Всі створіння – ангели, дуhi святих, ми на землі – є частиною небесної Церкви, яка покланяється Богу. Це вражає! Коли ми покланяємося на землі, наше поклоніння поєднується з поклонінням ангелів та святих на небесах!

Отож чому спільне поклоніння є настільки важливим?

ВІДПОВІДЬ: ТОМУ ЩО БОГ ЗАКЛИКАЄ НАС ДО ЦЬОГО, ОБІЦЯЄ СВОЮ ПРИСУТНІСТЬ, А ТАКОЖ ВІДКРИВАЄ НАМ МОЖЛИВІСТЬ ПОКЛОНЯТИСЯ РАЗОМ ІЗ АНГЕЛАМИ ТА СВЯТИМИ НА НЕБЕСАХ.

То що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри

Коли Ви запитуєте своїх учнів «То що ж?», вони все ще можуть оцінювати поклоніння крізь призму того, що відчувають щодо нього. «Що я можу отримати від поклоніння?» У нашому культурному контексті важко навчати робити що-небудь з обов'язку. Однак факт полягає в тому, що Бог закликає нас до спільного поклоніння. Ми або підкоряємось, або не підкоряємось. Заохочуйте учнів, які є віруючими, зрозуміти, що Бог закликає нас до спільного поклоніння, тому що хоче, щоб ми наближалися до Нього, трималися своєї віри і

практикували любов одне до одного. Мета Божого наказу – це наше благословення.

Нагадайте їм, що Бог присутній у спільному поклонінні, тому що ми приходимо як Його храм, як ті, хто об'єднаний з Ісусом, з остаточним храмом. Як написав у своєму гімні Ісаак Уоттс: «Яким милим і прекрасним є місце з Христом у Його брамах». Послання до євреїв говорить нам, що, коли ми збираємося для поклоніння на землі, ми долучаємося до ангелів та святих на небесах у їхньому безперервному поклонінні Богові. Це невидима, але справжня реальність. Коли Ваші учні отримують уявлення про цю славну істину, це покращить їхню теперішню і майбутню участь у спільних богослужіннях та їхнє пережиття.

«Багато християн, схоже, мають багато упереджень щодо спільного богослужіння як пріоритету у житті віруючих. ... Вони відчувають, що особистий час молитви та читання Біблії чи малі групи є набагато важливішими для розвитку близькості з Богом, ніж спільне поклоніння. ... Однак, коли ми розглядаємо вчення Біблії про богослужіння та його зміст, ми побачимо, що спільне богослужіння є життєво важливим для зростання кожного слухняного християнина».

В. Роберт Годфрі

РОЗДІЛ ДРУГИЙ: Запитання «як» і «що» у поклонінні

Заняття 5: Чи має значення те, як ми поклоняємося?

Заняття 6: Чи для Бога має значення те, що ми робимо, коли поклоняємося?

Чи має значення те, як ми поклоняємося?

Так, Ісус сказав, що ми повинні поклонятися в дусі та правді.

Писання

Івана 4:1-26; Івана 2:18-22; 7:37-39;

Івана 14:6, 16-17, 26; Филип'ян 3:3

Цілі заняття

- > З'ясувати, що означає «клонятися в дусі та правді»
- > Застосовувати це розуміння у нашій участі в спільному поклонінні.

Як підготуватися

1. Почитайте Писання і помоліться.
2. Прочитайте розділ «Досягнення цілей».
3. Швидко перегляньте план заняття.
4. Вивчіть інформацію з підготовки для лідера разом із планом заняття.
5. Заповніть посібник «Досліджуй» та щоденник для духовних роздумів.
6. На занятті робіть наголос на дискусії та вивченні Писання.

Матеріали

- Біблії, ручки
- Посібник для вивчення Біблії «Досліджуй»
- Щоденник для духовних роздумів
- Додатково: презентація PowerPoint

Досягнення цілей

Ми живемо в такий час, коли майже все вважається прийнятним. Якщо Ви поклоняєтесь щиро, тоді Ваше поклоніння є прийнятним. Насправді немає значення, як ми поклоняємось, чи не так?

Ісус в одній зі Своїх розмов сказав слова, які викликали обурення серед тих, хто Його слухав. Він сказав, що є *один* спосіб поклоніння, і він сказав про це жінці, яка належала до расової групи, від якої єврейські народи трималися подалі.

Ісус відповів на запитання самарянки біля криниці, пояснюючи, як ми повинні поклонятися. Він сприйняв її запитання серйозно, бо знав, що кожна людина чомусь поклоняється. Найважливіша річ, яку ми можемо про себе дізнатись, – це те, кому чи чому ми поклоняємось. Справжнє поклоніння має бути спрямоване до справжнього Бога.

Прихід Ісуса змінює у поклонінні запитання «де» на запитання «як». Відповідаючи на запитання самарянки, Ісус сказав одні з найважливіших слів у Біблії про поклоніння. Скоро місце поклоніння не буде важливим: «Богомільці правдиві вклоняться будуть Отцеві в дусі та в правді». Саме такого поклоніння Бог шукає та очікує. Використайте це заняття, щоб зрозуміти, як Ваші учні сприймають поклоніння, і моліться, щоб вони відкрили для себе, як застосувати ці істини у своєму житті.

> далі: перегляньте план заняття

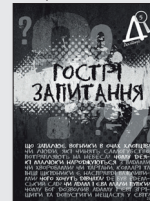
План заняття

5-10 хв

На початок *Оголошіть тему. Дайте їм поговорити!*

Роздайте посібники «Досліджуй». Подивіться на с. 21

- > На які «великі запитання» Ви хотіли б отримати відповідь?
- > Як би Ви хотіли отримати відповіді на такі важкі запитання?
(Запитати в експерта, пошукати в Інтернеті, знайти у книжці тощо)
- > Ми дізнаємося про жінку, у якої було багато запитань. Коли вона познайомилася з Ісусом, то знала, що у неї є шанс отримати відповіді від експерта.

Δ⁵, с. 21

Слайд-шоу PowerPoint містить більше «гарячих» запитань та посилань на відповіді. Зауважте, якщо перейти за посиланням, Ви вийдете з PowerPoint та відкриється браузер. Тому, рекомендуємо переглянути презентацію перед її використанням у своїй групі.

25-30 хв

Вивчення Божого Слова

Огляд і обговорення Писання

ЗАПИТАННЯ: ЧИ МАЄ ЗНАЧЕННЯ ТЕ, ЯК МИ ПОКЛОНЯЄМОСЯ?

- > Що Ви знаєте про самарян? *Доповніть їхні відповіді інформацією з матеріалів із «Підготовки для лідера».*
- > Що Ви знаєте про стосунки між євреями і самарянами за часів Ісуса?

1. Яку тему порушила самарянка? (сценка на основі Івана 4:1-26)

Перейдіть до с. 22-23. Прочитайте інформацію над картою. Тоді нехай четверо добровольців прочитають і зіграють ролі у сценці. Коли закінчите, обговоріть наведені нижче запитання:

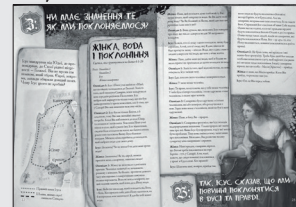
- > Яку тему жінка вважала достатньою важливою для розмови, коли зрозуміла, що Ісус був пророком? (Поклоніння, головне завдання людського життя)
- > Чому, на Вашу думку, Ісус прийняв її тему? (Для Ісуса ця тема була такою ж важливою, як і для самарянки)
- > Що таке поклоніння? Нехай учні запропонують свої визначення.

Розгляньте слово «поклоніння» (англ. worth-ship).

- > Суть поклоніння полягає в тому, щоб робити когось важливим або визнавати чийсь важливість. Коли Ви поклоняєтесь, то каžete, наскільки важливою і цінною для Вас є ця річ або особа. Кожна людина поклоняється кому-небудь чи чому-небудь.
- > Що ми вже вивчили щодо того, що відбувається під час поклоніння? (Поклоніння пов'язане зі взаєминами; церква і святі та ангели на небесах визнають, наскільки цінують Бога; Бог зустрічається з нами).
- > Наскільки сильно Ви цінуєте Бога і як Ви це йому виражаєте?

2. Яке запитання про поклоніння мала самарянка? (Івана 2:18-22)

- > Яку проблему, пов'язану з поклонінням, порушила самарянка? (Про правильне місце для поклоніння)
- > Які вірування були у євреїв? У що вірили самаряни?
- > Чи Ісус став на чийсь бік у цій дискусії? На чий бік?
- > Що на думку Ваших друзів є важливішим: поклонятися істинному Богові чи щиро вклонятися будь-якому богу, в якого вони вірять?
говорити правду чи бути толерантним?
- > Що Ви думаєте? Поясніть.

Δ⁵, с. 22-23

Перейдіть до Івана 2:18-22 і нехай хтось із охочих прочитає вголос цей уривок.

- > Де, згідно з тим, чого навчав Ісус, є правильне «місце» для поклоніння?
- > Що ми вивчили про храм та Ісуса? (*Він є остаточним храмом*).
- > Що це означає для нашого поклоніння?

3. Що означає поклонятися Богові в душі та правді? (Івана 7:37-39; 14:6, 16-17, 26; Филип'ян 3:3)

- > Ісус сказав, що Його прихід означає, що незабаром фізичне місце поклоніння не матиме значення. Він також сказав, що справжні богомільники *будуть і повинні* поклонятися Отцю в душі та правді.

В правді

- > Що, на Вашу думку, означає поклонятися в правді?

Прочитайте вголос Івана 14:6.

- > Що Ісус сказав про правду?
- > Що означає слово правдивий? (*Учні можуть спочатку думати про правдиве і фальшиве. Підтвердіть це*).
- > Чи слово правдивий означає ще щось інше? (*Воно може протиставляти те, що є неповним і підготовчим, і те, що є повним та остаточним*)
- > Яке значення мають ці визначення правди у поклонінні? (*Це означає поклонятися правдивому Богові та правді про Нього на противагу всій брехні та хибному розумінню. Ісус є повним і остаточним одкровенням Бога. В Ісусі Бог приходить до нас і віруючі отримують знання і доступ до Бога*).
- > Яким було поклоніння самарян – правдивим чи фальшивим? (*Фальшивим*)

В душі

Прочитайте вголос Івана 7:37-39.

- > Що чи хто є живою водою, про яку Ісус говорив?
- > Який взаємозв'язок між Святим Духом, Ісусом та поклонінням?

Прочитайте Івана 14:16-17.

- > Яке Ім'я, окрім Утішителя, Ісус дав Святому Духові? (*Дух правди*)

Прочитайте Івана 14:26 і Филип'ян 3:3.

- > Що Святий Дух робить для віруючих? (*Допомагає нам, завжди перебуває з нами, навчає нас, пригадує нам усе, що Ісус сказав, допомагає нам поклонятися*)
- > Коли самарянка запитала про те, де потрібно поклонятися, то як Ісус відповів їй на це? (*Важливішим є те, як людина поклоняється*)
- > Що означає поклонятися в душі та правді? (*Поклонятися в повній та остаточній правді про те, Ким є Ісус, і за допомогою Духа, якого Він посилає*)

Отже, чи має значення те, як ми поклоняємось?

ВІДПОВІДЬ: ТАК, ІСУС СКАЗАВ, ЩО МИ ПОВИННІ ПОКЛОНЯТИСЯ В ДУСІ ТА ПРАВДІ.

10 жв

Що що ж? Як віра стосується життя, а життя – віри

Перейдіть до с. 24.

- > У чому полягає суть доброї новини, що Отець шукає богомільників? (*Бог не потребує нашого поклоніння, але прагне його. Це – добра новина для нас*).

Попросіть учнів розглянути в тиші два останні запитання на с. 24.

Завершіть молитвою. Нагадайте їм про щоденники та заохотьте їх цього тижня заповнити розділ за цією темою.

Не пропустіть
«Підготовку
для лідера»
на наступних
сторінках!

Δ⁵, с. 24

Щоденник,
с. 14-15

5

ПЛАН ЗАНЯТТЯ

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

На початок

Залучіть учнів до обговорення запитань, на які вони завжди хотіли отримати відповіді. Ці запитання не мусять стосуватися Біблії чи духовних речей, однак можуть бути й такі. Ця дискусія допоможе Вам підготувати учнів до заняття, на якому мова йтиме про жінку, яка мала деякі запитання і хотіла поставити їх Ісусові.

Вивчення Божого Слова

ЗАПИТАННЯ: ЧИ МАЄ ЗНАЧЕННЯ ТЕ, ЯК МИ ПОКЛОНЯЄМОСЯ?

1. Яку тему порушила самарянка?

(сценка на основі Івана 4:1-26)

У Євангелії від Івана апостол описує історію, яку, очевидно, знають, усі Ваші учні: зустріч Ісуса з самарянкою. Хто такі самаряни? За часів Ісуса євреї вважали їх аутсайдерами. Сотні років тому це були євреї, які вступили в шлюб з асирійцями. Вони продовжували дотримуватися деяких єврейських звичаїв поклоніння, але також і нищили їх, здійснюючи язичницькі ритуали. Саме тому за часів Ісуса євреї уникали їх, навіть двічі переходили річку Йордан, мандруючи між Галилеєю та Юдеєю, щоб не проходити через Самарію. Ваші учні, швидше за все, також пам'ятають притчу про доброго самарянина, в якій Ісус навчав про те, хто є нашим справжнім ближнім.

Ісус не уникав самарян. Він подорожував прямо через їхню місцевість. І коли прийшов до колодязя, то розпочав розмову не просто з людиною з Самарії, а з жінкою. І вона швидко зрозуміла, що він не був звичайною людиною. Коли Ісус відкрив їй, що знав її сімейну історію і теперішнє життя, вона зрозуміла, що в Нього було надприродне знання. Він мусив бути пророком, якому Бог відкриває істину. Через це вона, схоже, почувалася незручно і, щоб уникнути неприємної теми, порушила богословсько суперечливе питання про поклоніння. Можливо, вона була схожою на таку людину, яка, відчуваючи засудження словами Христа, казала: «Хіба ви, пресвітеріани, не вірите у напередвизначення?» Вона намагалася змінити тему, але їй цікавилась нею.

Ісус серйозно сприйняв її запитання. Він міг повернутися до теми її способу життя, але не зробив цього. Він почав говорити з нею про поклоніння, тому що немає важливішої теми за цю. Суть поклоніння полягає у тому, Ким є Ваш Бог. Те,

ким є Ваш Бог, визначає те, що Ви будете робити зі своїм життям і де проведете вічність. Ваші учні можуть свідомо або несвідомо розуміти об'єкт(-и) свого поклоніння або те, як вони поклоняються. Або можуть не надавати цьому важливого значення. Однак ми всі поклоняємося чомусь. Поклоніння є неминучим. Всі люди за своєю природою є поклонниками. Ісус говорив про поклоніння, коли казав, що «ніхто не може двом панам служити (поклонятися)», і навів приклад про Бога і гроші (Матвія 6:25). Боб Ділан багато років тому співав у пісні «Послужи комусь», що неважливо те, ким ти є чи що ти робиш у житті, ти будеш поклонятися комусь чи чомусь. Християни — це ті, які «навернулись до Бога від ідолів, щоб служити живому й правдивому Богові...» (1 Солунян 1:9). Ідоли — це фальшиві боги, а служіння живому і правдивому Богові означає поклонятися Йому.

Англійське сучасне слово «поклоніння» (worship) є скороченням двох англійських слів: worth і ship. «Worth» означає вартість, важливість, значення. «Ship» означає стан, якість або посада. Коли ми поклоняємося, ми визнаємо та відповідаємо на те, наскільки вартісною є певна особа чи об'єкт. Сутність поклоніння полягає в тому, хто чи що має остаточну важливість у нашому житті — що нас контролює?

Коренем запитання самарянки було запитання про поклоніння. Ось чому Ісус прийняв її запитання і продовжив цю тему. Важливо, щоб Ви та Ваші учні поміркували про поклоніння. Що це таке? Кому чи чому ви поклоняєтесь? Немає важливішого запитання, це — головне запитання людського існування.

2. Яке запитання про поклоніння мала самарянка? (Івана 2:18-22)

Жінка запитала про правильне місце для поклоніння. Місце прославлення може здатися нам взагалі неважливим. Зрештою, ми поклоняємося Богові в різних видах церковних споруд у різних місцях. Але в часи приходу Ісуса місце молитви було вирішальним. Мойсей розповів людям, що Бог призначить місце поклоніння і його можна буде здійснювати тільки там (Повторення Закону 12:1-14). Причини для цього були такі:

- 1) проголошувати винятковість Бога як справжнього і живого,
- 2) зберегти чистоту Божого поклоніння і
- 3) сприяти єдності Божого народу. Ізраїль мав бути одним народом, який мав поклонятися одному Богові одним способом, який Він приймав.

Коли Давид став царем об'єднаного Ізраїлю, Бог вибрав Сіонську гору в Єрусалимі місцем, де Соломон мав побудувати храм (2 Самуїла 7:12-13; 1 Хронік 22:6-11; 2 Хронік 6:10). Таким чином, гора Сіон, де був розташований храм, стала місцем, де за часів Ісуса юдеї поклонялися Богові. А самаряни близько 722 р. до н. е. встановили свій храм на горі Герізім (2 Царів 17:21-41). Вони вірили, що ця гора була правильним місцем, оскільки визнавали авторитет лише перших п'ятьох книг Старого Заповіту, хоча Мойсей ніколи не згадував про конкретне місце. Коли Ісус зустрічався з самарянкою біля криниці, храм на горі Герізім уже давно був зруйнований (приблизно у 130 р. до н. е.), але самаряни продовжували там поклонятися.

Тому, якщо Ісус був пророком – можливо, навіть пророком, якого Бог пообіцяв послати Мойсеєві (Повторення закону 18:15-18) – тоді Він міг розв'язати суперечки щодо місця поклоніння. Вона сказала Ісусові: «Каже жінка до Нього: Бачу, Пане, що Пророк Ти. Отці наші вклонялися Богу на цій ось горі, а ви твердите, що Єрусалим є тим місцем, де потрібно вклонятись».

Ісус відповів їй, що Його прихід усе змінив і що питання фізичного місця незабаром не матиме значення. Але це не означало, що ця проблема була або є неважливою. Запитання про місце пов'язане із запитанням «Хто є правдивим Богом?» і «Якого поклоніння Він бажає?» Саме це Ісус мав на увазі, коли сказав: «Ви [самаряни] вклоняєтесь тому, чого ви не знаєте, ми вклоняємось тому, що знаємо, бо спасіння від юдеїв» (Івана 4:22).

Бог об'явив Себе й уклав завіт з Ізраїлем. Він промовляв до них через усіх старозавітних пророків. Євреї отримали одкровення про істинного Бога, який здійснював Свій план спасіння через Ізраїль. Ісус, Бог Син, прийшов виконати Божі обітничі спасіння для Свого народу.

Самаряни мали неповне одкровення від Бога (вони приймали лише п'ять книг Мойсея), невідповідне розуміння Бога, а також неправильне місце та форму поклоніння.

Ваші учні можуть перебувати під впливом релятивістської культури, яка відкидає Божі слова про чийсь першорядність, сумнівається в тому, що існує вічна правда, і наполягає на толерантності понад усе. Вони можуть думати, що найголовніше у поклонінні – це щирість. Але запитання жінки спонукало Ісуса сказати, що ми повинні поклонятися тільки істинному Богові і тільки в тому «місці», яке Він обрав. Тепер ми поклоняємось в ногах Ісуса, істинного храму (Івана 2:18-22), який

є повним одкровенням і єдиним доступом до Бога Отця.

3. Що означає поклонятися Богові в душі та правді? (Івана 7:37-39; 14:6, 16-17, 26; Филип'ян 3:3)

У цьому суперечливому питанні Ісус став на боці євреїв. Він також ствердив, що Його прихід усе змінив, що найближчим часом єврейський храм уже не буде важливим і що головним було не фізичне місце, а спосіб поклоніння. «Але наступає година, і тепер вона є, коли богомільці правдиві вклоняться будуть Отцеві в душі та в правді... Бог є Дух, і ті, що Йому вклоняються, повинні в душі та в правді вклонятись» (Івана 4:23-24).

Істинні – тобто *справжні* та *щирі* – богомільники поклоняються істинному Богові в душі та правді. Словами «в душі та правді» Ісус не говорить про дві різні речі. У грецькій мові словами «дух і правда» керує один прийменник «у». Це єдине поняття, описане двома взаємодоповнювальними (майже синонімічними) способами. Обидва – зосереджені на Ісусі.

У правді

Ісус є «правдою» (Івана 14:6). Він є правдою на протизагусьому, що є фальшивим і обманним, а також усьому, що є частковим і неправильним. Він є правдою про Бога, бо Він є Богом. Він є істиною, на відміну від ілюзорності та хибності самарянського розуміння Бога. Він також є повним і остаточним одкровенням Бога, на відміну від того, що було неповним і підготовчим.

В душі

Поклонятися «в душі» означає поклонятися за допомогою і через Святого Духа, якого Ісус посилав; це не питання місця. Істинний богомільник приходить із чистим серцем і відповідним духом. Ісус сказав жінці про живу воду, яку міг дати їй тільки Він. Пізніше на святі, під час якого був обряд виливання води, Ісус проголосив: «А останнього великого дня свята Ісус стояв і кликав, говорячи: Коли прагне хто з вас нехай прийде до Мене та й п'є! Хто вірує в Мене, як каже Писання, то ріки живої води потечуть із утроби його». Іван говорить нам: «Це ж сказав Він про Духа, що мали прийняти Його, хто ввірував у Нього. Не було бо ще Духа на них, не був бо Ісус ще прославлений» – у Своему постійному і повному служінні всім віруючим (Івана 7:37-39).

(продовження на наступній сторінці)

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

В Івана 14:16-17 Ісус описав Святого Духа не лише як нашого Утішителя, а і як Духа правди. І разом зі словами з Івана 14:26 пояснив, що Святий Дух робить для віруючих: Він постійно перебуває з нами, навчає нас усього, пригадує усе те, що Ісус сказав, і допомагає нам прославляти Бога. Пізніше Павло описав християн, які, на відміну від невірних євреїв, були тими, які «служили Богові духом, а хвалилися Христом Ісусом...» (Філіп'ян 3:3).

То чи має значення те, як ми поклоняємося?

ВІДПОВІДЬ: ТАК, ІСУС СКАЗАВ, ЩО МИ ПОВИННІ ПОКЛОНЯТИСЯ В ДУСІ ТА ПРАВДІ.

А що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри

Ісус посилав нам добру новину про те, що Бог Отець шукає тих, хто поклонятиметься Йому в

дусі та правді. Бог не потребує нашого поклоніння, бо є самодостатнім і не має жодних потреб. Але через свою благодать він послав Ісуса, щоб об'явити Себе нам і примирити нас із Богом, щоб ми могли поклонятися йому. Отець і Син разом послали Духа, щоб повернути нас до Ісуса і дати нам нові серця для поклоніння Богові.

Багато підлітків, як і дорослих, може мати досить поверхневий підхід до поклоніння. Вони не розуміють, яким воно є важливим у світлі вчення Ісуса. Вони також не усвідомлюють, наскільки дивовижним є те, що Бог прагне, щоб ми Йому поклонялися. За допомогою цієї події з життя Ісуса Ви можете допомогти їм зрозуміти важливість і цінність, яких Ісус надає поклонінню і як Його Дух допомагає нам у поклонінні. Поклонятися у дусі та правді означає поклонятися в повній і остаточній правді, яку Ісус дає через Духа, якого Він послав.

Обговоріть запитання у цьому розділі зі своїми учнями. Спонукайте їх особливо ретельно подумати про те, як це заняття може вплинути на їхнє життя, коли вони відвідують богослужіння.

«Всі ми чомусь поклоняємося. Це так просто. Нас створено, задумано та призначено для поклоніння. Бути людиною – означає бути поклонником. Це одна з найбільших відмінностей, яка вирізняє нас як людей у цьому всесвіті, сповненому живих істот».

Туліан Тчівідіян

Ми занадто швидко перестрибуємо через слово, яке Ісус використовує для Бога: Отець. Ісус закликає жінку-самарянку до поклоніння Богові як своєму Батькові! ...У своїй самотності вона шукала не Бога, а чоловіків – і отримувала гіркоту. ... Тепер вона чує, як Ісус говорить про Отця з запевненням дивної близькості. Той, Хто знає її минуле, знає Отця. Припустимо, що людина знає Бога як Батька. Що тоді для неї означатиме поклоніння? Не повторення священних фраз, а плач від серця «Авва, Отче!»

Едмунд П. Клауні

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ!

ПРОЧИТАЙТЕ БІЛЬШЕ!

ЗМІСТОВНІ РОЗМОВИ

Зверніть увагу, як в Івана 4 Ісус вправно залучає самарянку до розмови. Він просить дати напитися води і починає розмовляти про живу воду. Він говорить про її сімейне життя і торкається її морального стану і потреб. Він відповідає на її запитання про поклоніння, привертаючи її до Себе.

Як Ви можете максимально використати розмови зі своїми учнями?

- По-перше, подумайте про те, як знайти можливості, щоб спілкуватися з ними – під час дискусій на заняттях, неформально перед заняттями, на бейсбольній грі та навіть у Вашому домі. Щоб бути ефективним, Ви повинні ініціювати спілкування з Вашими учнями.

- Важливо слухати, що говорять Ваші учні. Це може здатися очевидним, але скільки разів Ви думаєте про власні відповіді, замість того, щоб справді послухати, що каже хтось інший? Зауважте, як Ісус виходить за рамки тих слів, які сказала жінка, і звертається прями́сінько до її серця. Не кваптеся з відповіддю. Зосередьтеся на тому, щоб дійсно почути, що говорять Вам Ваші учні. Це стосується відповідей під час навчання, а також у неформальному спілкуванні.
- Не варто відразу оцінювати те, що говорять Ваші учні. Не створюйте враження, що Ви завжди готові вистрибнути з «правильною» відповіддю або порадою. Під час дискусій дозвольте учням самим пороздумувати над запитаннями. Заохочуйте учнів обговорювати свої думки між собою, а також і з Вами.

(продовження на наступній сторінці)

Змістовні розмови

(продовження)

Ви можете підтримувати такі обговорення, ставлячи запитання, на кшталт: «Володю, що ти думаєш про те, що сказала Марія?»

- Розмовляючи віч-на-віч, краще перефразовувати те, що учень сказав Вам. Це допоможе переконатися, що Ви зрозуміли те, що було сказано Вам, і відверне можливість дати негайну пораду. Іноді просто повторне слухання того, що Ви щойно сказали, допоможе учням зосередити увагу на певних речах.
- Ефективно використовуйте запитання, щоб кинути виклик думці чи доказам учнів: «Чому ти відповів так?» Запитання

допоможуть учням усвідомити те, що вони могли пропустити під час обдумування. Не просто обмінюйтесь думками. Привертайте учнів до Писання, щоб вони могли навчитися користуватися Біблією як стандартом для перевірки своїх думок.

- У дискусіях заохочуйте учнів застосовувати істини, які вони вивчили. Нехай вони запитають себе: «Який вплив це має на моє життя?» Закликайте учнів оцінювати свою відданість Христу та його Церкві. Вказуйте їм на Христа і допоможіть їм розвинути христоцентричний світогляд.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ: Запитання «як» і «що» у поклонінні

Заняття 5: Чи має значення те, як ми поклоняємося?

Заняття 6: Чи для Бога має значення те, що ми робимо, коли поклоняємося?

Чи для Бога має значення те, що ми робимо, коли поклоняємося?

Так, Бог говорить нам у своєму Слові, що ми повинні робити чи не робити під час поклоніння.

Писання

Вихід 20:1-20; 1 Тимофія 2:1, 4:13;
Колосян 3:16; Матвія 28:19; Дії 20:7

Цілі заняття

- > Знайти відповіді на запитання «хто», «що», «коли» і «як» у поклонінні.
- > Вивчити елементи поклоніння.
- > Дати визначення регулювальному принципу.

Як підготуватися

1. Прочитайте Писання і помоліться.
2. Ознайомтеся з розділом «Досягнення цілей».
3. Швидко перегляньте план заняття.
4. Уважно вивчіть інформацію з розділу «Підготовка для лідера» разом із планом заняття. Заповніть матеріали з посібника «Досліджуй» та щоденника для духовних роздумів.
5. На занятті зосереджуйтеся на дискусії та вивченні Писання.

Матеріали

- Біблії, ручки
- Посібник для вивчення Біблії «Досліджуй»
- Щоденник для духовних роздумів
- Додатково: презентація PowerPoint

Досягнення цілей

На 5-му занятті ми досліджували відповідь на запитання «як» поклонятися: у душі та правді. Але що Бог хоче, щоб ми робили під час поклоніння? Чи це важливо для Нього? Як ми можемо дізнатися, що Йому подобається?

Це запитання постало особливо гостро під час Реформації (1517-1648). Реформатори вважали, що церква стала «де-формованою» в поклонінні, а також у доктринах, житті та уряді. Церковне поклоніння потрібно було «ре-формувати» згідно з Біблією.

Джон Кальвін і його послідовники запропонували *регулювальний принцип* поклоніння: принцип, відповідно до якого ми можемо поклонятися Богові лише так, як Він наказує чи схвалює у Біблії. Прихід Христа

доповнив детальні устами для поклоніння в Старому Заповіті, і Бог продовжив говорити Своему народові, якого поклоніння Він прагне в Новому Заповіті. Ми не тільки *не* повинні робити те, що Він забороняє; ми можемо робити лише те, що Він наказує конкретним дорученням або схваленим прикладом. Цей принцип ми розглянемо під час цього заняття, відкривши для себе деякі старозавітні основи, знайшовши елементи поклоніння в Новому Заповіті та вивчивши те, як наші доктринальні стандарти виражають регулювальний принцип. (Детальніше про доктринальні стандарти див. на с. 14 цього посібника).

> далі: перегляньте план заняття

План заняття

5-10 хв

На початок *Оголосить тему. Дайте їм поговорити!*

Роздайте посібники «Досліджуй». Нехай хтось із учнів прочитає вголос історію на с. 25. Потім обговоріть:

- > Яка Ваша реакція?
- > Як Ви обираєте для когось найкращий подарунок?
- > Як часто, купуючи комусь подарунок або намагаючись здивувати інших людей, Ви думаєте про те, що Ви самі хотіли б отримати, і забуваєте про те, чого бажає та людина, яка отримає цей подарунок?
- > Іноді ми використовуємо такий підхід у поклонінні. Ми витрачаємо багато часу, обдумуючи, що ми любимо чи не любимо, і забуваємо, що поклоніння є нашим даром для Бога. Як нам дізнатися, чого хоче Бог?

Розпочніть із молитви.

25-30 хв

Вивчення Божого Слова

Огляд і обговорення Писання

ЗАПИТАННЯ: ЧИ ДЛЯ БОГА МАЄ ЗНАЧЕННЯ ТЕ, ЩО МИ РОБИМО, КОЛИ ПОКЛОНЯЄМОСЯ?

1. Що Десять заповідей навчають нас про поклоніння Богові? (Вихід 20:1-20)

Перейдіть до Δ⁶, с. 26-27. Прочитайте вголос Вихід 20:1-20. Попросіть учнів написати відповіді до запитань на с. 26, потім обговоріть:

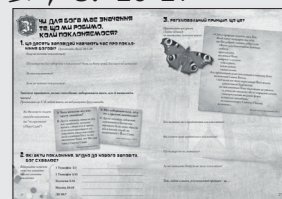
- > Як Бог висловлював приналежність до свого народу, перед тим як проголосити заповіді?
- > Що це говорить про ці заповіді? А про Бога?
- > Перші чотири заповіді конкретно стосуються поклоніння. *Кому* ми маємо поклонятися? А не маємо поклонятися?
- > *Що* конкретно Бог забороняє в поклонінні? Чому, на Вашу думку, Бог цього не дозволив?
- > *Як* нам поклонятися?
- > *Коли* ми повинні поклонятися?
- > Заповідь не тільки забороняє щось, вона також вимагає чогось. Як ми можемо побачити це у другій заповіді?

Попросіть когось вголос прочитати запитання і відповіді з Короткого Катехизису на с. 26 (також на слайдах Power Point).

- > Які способи поклоніння, які, з певних причин, не схвалює Біблія, Ви бачили на телебаченні чи в інших місцях?
- > Яких принципів навчають нас ці запитання та відповіді про поклоніння?
- > *Підсумуйте*: Десять заповідей навчають нас, *кому* поклонятися, *як* поклонятися, *коли* поклонятися, і чого ми не можемо робити під час поклоніння.

2. Які акти поклоніння, згідно до Нового Заповіту, Бог схвалює? (1 Тимофія 2:1, 4:13; Колосян 3:16; Матвія 28:19; Дії 20:7)

Подивіться на Δ⁶, с. 26. Запросіть п'ятьох охочих прочитати вірші вголос, щоб визначити п'ять описаних елементів поклоніння. Запишіть їх усіх, а потім обговоріть.

Δ⁶, с. 25Δ⁶, с. 26-27

- 1 Тимофія 2:1 – спільна молитва (див. Дії 2:42)
- 1 Тимофія 4:13 – читання та проповідування Слова (див. 2 Тимофія 4:2)
- Колосян 3:16 – спів (див. Ефесян 5:19-20)
- Матвія 28:19 – хрещення (див. Дії 2:41)
- Дії 20:7 – проведення Господньої Вечері (див. Дії 2:42)

- > Якщо Писання встановлює справжнє поклоніння, тоді чому, на Вашу думку, існує так багато різноманітних способів того, як люди поклоняються Богові?
- > У яких сферах допускаються відмінності?
- > Що не має значення?
- > Яка різниця між умовами поклоніння (наприклад, тривалість або порядок богослужіння) та елементами поклоніння, на які ми щойно звернули увагу?

3. Регулювальний принцип. Що це?

- > Тепер, коли з Писання ми з'ясували, що подобається Богові в поклонінні, розглянемо короткий зміст цих істин. (Оцініть, чи потрібна Вашим учням довідкова інформація про Реформацію або Вестмінстерське визнання віри з «Підготовки для лідера»).

Прочитайте вголос цитату в рамці на с. 27. Обговоріть запитання в Δ^6 (а також ті, що зазначені нижче):

- > Хто визначає, що є прийнятним для поклоніння?
- > Які існують межі прийнятного поклоніння?
- > Що конкретно не дозволено?
- > Де ми знаходимо Божу волю щодо поклоніння?
- > Все це підсумовує так званий «регулювальний принцип»: під час поклоніння ми можемо робити тільки те, що Бог затверджує у Своему Слові. (Нехай учні запишуть визначення своїми словами на с. 27).
- > Як цей принцип допомагає церкві? Обговоріть.

Отже, чи для Бога має значення, що ми робимо під час поклоніння?

ВІДПОВІДЬ: ТАК, БОГ КАЖЕ НАМ У СВОЄМУ СЛОВІ, ЩО МИ ПОВИННІ РОБИТИ ЧИ НЕ РОБИТИ ПІД ЧАС ПОКЛОНІННЯ.

Що що ж? Як віра стосується життя, а життя – віри

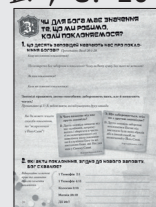
Перейдіть до Δ^6 , с. 28. Нехай учні переосмислять свої відповіді у цьому вивченні, прочитавши запитання уголос. Дайте їм час подумати про них.

Тоді разом завершіть молитвою, дякуючи Богові, що:

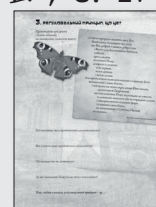
- > для Нього важливо те, як ми поклоняємося Йому
- > для Нього важливо не тільки те, чим наповнені наші серця, а також і те, що ми робимо, коли поклоняємося і що
- > ми можемо завжди поклонятися Йому з упевненістю і радісним захопленням, тому що Ісус помер за нас.

Нагадайте учням, щоб цього тижня вони використовували свої щоденники для глибшого вивчення цієї теми.

Δ^6 , с. 26

Δ^6 , с. 27

Δ^6 , с. 28

Щоденник, с. 16–17

На с. 20 цього посібника Ви знайдете поради щодо використання щоденника та його цифрової версії.

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

На початок

Сторінка 25 із Д⁶ посібника «Досліджуй» розпочинається з історії, мета якої – порушити питання у свідомості Ваших учнів, але зрозуміло, що жодна ілюстрація чи аналогія не є досконалою. Будьте обережні, щоб не зайти надто далеко з історією «Подарунок на вечірку». Суть цієї історії полягає у тому, що коли ви збираєтеся подарувати комусь подарунок, чи намагаєтесь Ви задовольнити себе, інших чи одержувача? У поклонінні ми «даруємо Богові подарунок», радіючи з захопленням і пошаною. Ми святкуємо Божу велич. Як? Дізнаємося!

Вивчення Божого Слова

**ЗАПИТАННЯ: ЧИ ДЛЯ БОГА МАЄ
ЗНАЧЕННЯ ТЕ, ЯК МИ
ПОКЛОНЯЄМОСЯ?**

1. Що Десять заповідей навчають нас про поклоніння Богові? (Вихід 20:1-20)

Коли ми роздумуємо над запитаннями *хто, що, коли і як* у поклонінні, варто почати з 10 заповідей. Десять заповідей – не єдине місце Писання, яке ми можемо розглянути, але це заняття особливо зосереджене на перших чотирьох заповідях, які стосуються поклоніння.

Через 10 заповідей Бог проголошував Своему народові Свою волю – як вони повинні були жити. Але перш ніж дати заповіді, Бог нагадав людям, Хто Він і що зробив для них. Він називав себе Тим, Хто викупив їх із рабства і визволив їх. Отже, перш ніж отримати конкретні вказівки для життя відкупленого Божого народу, вони мали пам'ятати, Хто говорив із ними і Кому вони мали бути вірними. Про що ж ішлося в перших чотирьох заповідях?

- Кому вони повинні поклонятися?
Тільки Господу, Своему Богові, який викупив їх.
- Що вони не можуть робити під час поклоніння?
Поклонятися Богові за допомогою зображень.
- Як вони повинні поклонятися?
Обережно, уважно і з пошаною.
- Коли вони повинні поклонятися?
Бог призначив для цього один день із семи.

Коли заповідь щось забороняє, це також передбачає, що вона і вимагає чогось. Принципи

для тлумачення заповідей включають: «Тобто, якщо вимагається яка-небудь чеснота, тим самим забороняється протилежний гріх, а якщо забороняється який-небудь гріх, тим самим вимагається протилежна чеснота; якщо заповідь супроводжується обітницею винагороди, то мається на увазі, що за її порушення передбачене покарання, а якщо заповідь супроводжується погрозою покарання, то мається на увазі, що її дотримання буде винагороджене» (Великий Катехизис, 99 п.4). Подивіться на запитання та відповіді до другої заповіді (у Д⁶, с. 26), щоб побачити, як це працює.

У Повторенні Закону 4:15-16 Бог знову пояснив, чому він не хотів, щоб люди використовували зображення у поклонінні: «Бо не бачили ви того дня жодної постаті, коли говорив Господь до вас на Хориві з середини огню, щоб ви не зіпсулися, і не зробили собі ідола на подобу якогось боввана, зображення самця чи самиці...»

2. Які акти поклоніння, згідно до Нового Заповіту, Бог схвалює? (1 Тимофія 2:1; 4:13; Колосян 3:16; Матвія 28:19; Дії 20:7)

Прихід Христа радикально змінив поклоніння. Старозавітне поклоніння – скинія / храм, священики та жертви – було сповнене в Ісусі. Але це не означає, що для Бога вже не важливо те, що ми робимо під час поклоніння. Він не дав нам вказівок для поклоніння, але продовжував говорити, що робити, коли поклоняємося.

Отже, що Бог наказав у Новому Заповіті та що практикували церкви першого століття? Коли ми подивимося на це у світлі Христової завершеної роботи відкуплення, то побачимо, що поклоніння стало набагато простішим.

Нам сказано про елементи або частини поклоніння, але не сказано, в якому порядку вони повинні бути чи скільки часу має тривати кожна з них. Ми дотримуємося загальних вказівок, зокрема слів Павла до коринтян про їхнє поклоніння: «бо Бог не є Богом безладу, але миру» і «все нехай буде добропристойно і статечно!» (1 Коринтян 14:33, 40).

Є різниця між *елементами* та *умовами* поклоніння. Тільки Бог може дозволяти елементи. А Церква може приймати рішення щодо обставин. «Ми також визнаємо, що в тому, що стосується поклоніння Богові та управління церквою, можуть виникати складнощі, як і в будь-якій людській діяльності та в будь-яких людських спільнотах; їх треба залагоджувати, керуючись здоровим

глуздом і християнською розсудливістю, завжди дотримуючись загальних принципів Слова, що є обов'язковими для виконання» (Вестмінстерське віровизнання I:6). Вашим учням може здатися очевидним, коли Ви скажете це вголос, але дозвольте їм задуматися, як це працює: чому існує так багато різноманітності в тому, як люди поклоняються Богові? У яких сферах поклоніння допускаються відмінності? Які речі не мають значення для

Елементи поклоніння

«Бог вимагає від усіх людей вдячної молитви, що є особливою частиною релігійного поклоніння».

«Складовими частинами звичайного поклоніння Богові є: читання Святого Письма, здорова проповідь та сумлінне слухання Слова у послуху перед Богом, спів псалмів з благодаттю у серці, а також достойне виконання та прийняття таїнств, визначених Христом. Все це – складові звичайного релігійного поклоніння Богові. Крім того, у належний час, треба праведно й благоговійно вдаватися до духовних присяг і обітниць, до серйозного посту, та подяк. Їх слід виконувати святобливо та побожно».

Вестмінстерське віровизнання XXI:3, 5.

поклоніння?

Переконайтеся, що Ваші учні можуть визначити елементи звичайного поклоніння: молитва, читання та проповідь Слова, прославлення, хрещення та проведення Господньої Вечері. Елементи, які час від часу можуть бути додані, – «вдаватися до духовних присяг і обітниць, до серйозного посту та подяк» (Вестмінстерське віровизнання XXI:5). Підбиваючи підсумки: Бог хоче, щоб ми *молилися, співали, читали, проповідували, слухали* його написане *Слово* і *звершували таїнства*.

3. Регулювальний принцип. Що це?

Після вивчення розділів 1 і 2 цього заняття Ваші учні можуть не зрозуміти, що вони щойно засвоїли поняття «регулювальний принцип». Ми розглядаємо такі документи, як Вестмінстерське віровизнання (ВВВ), Великий Катехизис (ВК) та Короткий Катехизис (КК), тому що вони підсумовують істини про поклоніння у Біблії і дають визначення регулювального принципу (див. детальніше на с. 14). Ви можете коротко пояснити такі

факти:

1640 року велика група пасторів та богословів, зібраних англійським парламентом, написала ВВВ, щоб підсумувати вчення Біблії. Великий та Короткий Катехизиси написані у форматі запитань і відповідей про істини, викладені у ВВВ.

Пресвітеріани не ставлять ВВВ вище за Біблію, але вірять, що це правильний підсумок того, про що навчає Біблія. Служителі Церкви приймають ВВВ як стандарт для того, у що вони вірять і про що Церква повинна навчати.

Вчення ВВВ в кожному місці підкріплені біблійними посиланнями про те, що ми можемо чи не можемо робити в поклонінні відповідно до того, що Бог схвалює:

- Золоте теля Ізраїлю порушувало першу і другу заповіді (Вихід 20:3-4). Гріх народу полягав не тільки в поклонінні фальшивим богам (Вихід 32:1), а й у неправильному поклонінні правдивому Богові (Вихід 32:5).
- Бог дав докладні настанови щодо храму, священників і жертвоприношення, наказавши Мойсею робити «саме так, як Я покажу тобі» (Вихід 25:9, 40 тощо).
- Бог звертає увагу не тільки на неправильні мотиви в їхніх серцях, а й на їхні неправильні акти поклоніння. (Пам'ятає історію з Надавом і Авигу, яким Бог послав смерть за те, що вони неправильно поклонялися Йому? – Левит 10:1-3; Вихід 30:1-9).
- Коли ізраїльтяни були готові увійти в Ханаан, Мойсей наказав їм щодо всіх Божих законів, особливо тих, які стосувалися поклоніння: «Кожне слово, що я наказую його вам, будете додержувати виконувати, не додаси до нього, і не відіймеш від нього» (Повторення Закону 13:1).
- Павло застерігав колосян щодо дотримання «приказів та науки людської», які становлять «самостворену релігію» (Колосян 2:20-23). Це стосується богослужіння, а також інших практик християнського життя.

Інколи ми вважаємо, що Реформація (1517-1648) переважно зосереджувалася на вченні про виправдання вірою. Але реформаторів також дуже непокоїв уряд або устрій Церкви та життя Божих служителів і людей. Тож відроджений інтерес до біблійної доктрини зумовив необхідність «реформувати» поклоніння.

(продовження на наступній сторінці)

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

У період Реформації були такі види поклоніння, які не тільки не були підкріплені Писанням, а й суперечили йому. Це були такі речі, як пошанування об'єктів, пов'язаних зі святими, моління до та через святих, а також поклоніння образам. Найсерйознішою помилкою була думка, що Христос був тілесно присутнім і принесеним у жертву за гріхи на жертovníку (столі для Причастя) під час меси. Римо-католицька Церква виправдовувала ці практики, навчаючи, що Бог надав Церкві право визначати прийнятне поклоніння. Проте всі реформатори відкинули це твердження, коли побачили, що Біблія заперечує деякі практики, які схвалювала Церква.

Згідно з лютеранським поглядом, Церква не могла робити нічого в поклонінні, що суперечило б Писанню, але мала свободу включати практики, які, як вважалося, відповідали Писанню, хоча й не були виразно дозволені. Проте Джон Кальвін пішов далі, стверджуючи, що тільки Бог може дозволити те, що Церква може робити у поклонінні, і що Він показав це у Писанні через наказ або схвалений приклад. Віровизнання чітко вказує на це вчення: «Прийнятний шлях поклоніння істинному Богу визначений Самим Богом, і цей шлях так чітко окреслений Його волею» (XXI:1). Це називається *регулювальний принцип*, який означає, що лише Бог має право регулювати те, як Йому слід поклонятися, і Він зробив це у своєму Слові.

Однак звідки ми можемо знати, що Бог схвалює у поклонінні? До віровизнання входять декілька уривків із Нового Заповіту з такими елементами: молитва, читання і проповідування Біблії, прославлення і звершення таїнств хрещення і Господньої Вечері. Регулювальний принцип – це вигадливий термін, який говорить, що *ми можемо поклонятися Богові лише так, як він схвалює у своєму Слові*.

Якщо Ваші учні хочуть більше дізнатися про

цю тему або історичні документи нашої віри, вони можуть глянути на довідкові тексти – біблійні уривки, які служать основою істин – у БВВ та катехизисах. Ви можете замовити копію кожного з цих документів для Вас і Ваших учнів (див. ресурси на веб-сайті www.sowhatstudies.org).

Отже, чи для Бога має значення те, що ми робимо, коли поклоняємось Йому?

ВІДПОВІДЬ: ТАК, БОГ ГОВОРІТЬ НАМ У СВОЄМУ СЛОВІ, ЩО МИ ПОВИННІ РОБИТИ ЧИ НЕ РОБИТИ ПІД ЧАС ПОКЛОНІННЯ.

А що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри

Для Бога поклоніння є важливішим, ніж ми думаємо. Зокрема, для Нього важливо те, що ми робимо, коли поклоняємось. Для Бога є важливим як наше серце, так і діяльність – і внутрішня, і зовнішня.

Бог не є підлим чи дріб'язковим. Радше, Бог є святим. Бог не хоче відвернути нас від Себе, а навпаки – хоче наблизити нас до Себе через служіння Свого Сина. Йому не є байдужими наші потреби. Насправді Бог вимагає тільки того, що найбільше благословляє нас і задовольняє найглибші бажання нашої душі.

Ми можемо поклонятися сміливо і впевнено, тому що Ісус помер за всі наші гріхи, включно з гріхами, які ми можемо вчинити або не помітити, коли поклоняємось. Ми не зіщулюємося, а поклоняємось зі святою радістю. Ми хочемо «приємно служити Богові з побожністю й со страхом» (Євреїв 12:28).

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ: Елементи поклоніння

Заняття 7: чому щонеділі в нас є проповідь?

Заняття 8: чому ми здійснюємо обряд хрещення?

Заняття 9: чому ми проводимо Господню Вечерю?

Заняття 10: чому важливо молитися у спільному поклонінні?

Заняття 11: чому ми співаємо під час поклоніння?

Чому щонеділі в нас є проповідь?

Тому що Бог використовує проповіді, щоб проголосити те, Ким Він є і що Він зробив, щоб відкупити нас та щоб зміцнити нашу віру в Христа.

Писання

1 Петра 1:23-25; Римлян 10:11-17; Дії 20:25-32;
Неемії 8:1-3, 8-10; 9:1-3; Луки 4:16-22, 28; Дії 17:1-5

Цілі заняття

- > Повірити, що Боже Слово, яке читають і проповідують, є невід'ємною частиною християнського поклоніння і засобом отримання Божої благодаті.
- > Зобов'язатися уважно слухати читання і проповідування Божого Слова.

Як підготуватися

1. Прочитайте Писання і помоліться.
2. Ознайомтеся з розділом «Досягнення цілей».
3. Швидко перегляньте план заняття.
4. Уважно вивчіть інформацію з розділу «Підготовка для лідера» разом із планом заняття. Заповніть матеріали з посібника «Досліджуй» та щоденника для духовних роздумів.
5. На занятті зосереджуйтеся на дискусії та вивченні Писання.

Матеріали

- Біблії, ручки
- Посібник для вивчення Біблії «Досліджуй»
- Щоденник для духовних роздумів
- Додатково: презентація PowerPoint

Досягнення цілей

Ваші учні могли ніколи не замислюватися, чому проповідь є частиною кожного богослужіння. Вони, можливо, просто прийняли той факт, що кожного тижня хтось виголошує якусь проповідь. Декому з Ваших учнів можуть подобатися проповіді; іншим – вони можуть здаватися нудними. У той час, коли наша культура стає все більш орієнтованою на візуальність, деякі можуть поцікавитися, чи є сенс закликати людей просто *слухати* читання та проповідування Божого Слова.

Звичайно, Церква повинна усвідомлювати специфічні виклики, пов'язані з передаванням свого послання людям певного століття. Але є переконливі підстави для віри в те, що читання та проповіді Божого Слова посідають унікальне і

постійне місце у церковному богослужінні та Божій дії в житті Його народу в будь-який період часу.

Бог авторитетно передавав Свої слова у Своему Слові. Коли Бог спілкується словами, Він говорить і закликає нас послухати. Через Писання та проповіді Слова, ми отримуємо нове народження, приходимо до віри і зростаємо як християни. Моліться, щоб Ваші учні навчились цінувати читання та проповідування Божого Слова, а також навчились уважно і з користю слухати Його. Допоможіть їм збагнути, що читання та проповіді Божого Слова мають унікальну і незамінну роль у богослужінні і в тому, як ми отримуємо Божу благодать.

> далі: перегляньте план заняття

План заняття

5-10 хв

На початок *Оголосіть тему. Дайте їм поговорити!*

- > Як вода потрапляє у Ваш будинок? *(Вона виходить із джерела, далі збирається, наприклад, у резервуарі, а потім тече трубами до наших будинків)*
- > Наскільки вода є важливою для нашого життя? *(Дуже важливою; ми не можемо жити без неї)*

Роздайте посібники «Досліджуй». Переконайтеся, що у кожного є Біблія та ручка. Подивіться на с. 29.

- > Як до нас приходить Божа благодать? *(Бог вибрав засоби або канали – Його Слово, таїнства та молитву, через які Його благодать приходить у наше життя).*
- > Наскільки важливою є Його благодать? *(Ми не можемо жити без Божої благодаті, яка спасає, освячує й оберігає нас).*
- > Давайте подивимось на перший засіб: Боже Слово, яке ми отримуємо через проповіді. Яке визначення проповідуванню Ви б дали?

Д⁷, с. 29

25-30 хв

Вивчення

Божого Слова

Огляд і обговорення Писання

ЗАПИТАННЯ: ЧОМУ ЩОНЕДІЛІ В НАС Є ПРОПОВІДЬ?

1. Що ж таке проповідування врешті-решт?

Перейдіть до Д⁷, с. 30–31. Попросіть учнів зіставити слова з визначеннями.

Обговоріть:

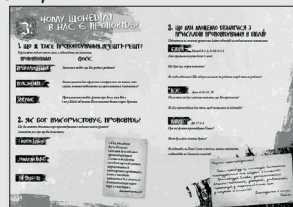
- > Що означає проголошувати щось? Наведіть приклад.
- > Які є факти про Бога? Які є історичні факти про Ісуса? *(Переконайтеся, що учні згадали принаймні про Його народження, смерть і воскресіння).* Ці факти – Ким Бог є і що Він зробив, щоб викупити нас через Христове життя, смерть, воскресіння і вознесіння – лежать в основі кожної проповіді.
- > Чому пояснення є необхідною частиною проповіді?
- > Чому кожен із фактів про життя Христа потребує пояснення?
- > Які є синоніми до слова *закликати*?
- > Чому проповідник включає у проповідь заклики?
- > До чого проповідник закликає невіруючих? *(Покаятися, повірити в Добру новину, спастися)*
- > До чого він закликає віруючих? *(Зростати у вірі, довіряти Христу за Його відкуплення, бути вдячними, жити в надії на воскресіння тощо)*

2. Як Бог використовує проповідь?

(1 Петра 1:23-25; Римляни 10:11-17; Дії 20:25-32)

Попросіть учнів прочитати кожен уривок у Д⁷, с. 30 і записати, що вони дізналися про проповідування з кожного з них. Ви також можете поділитись на три групи. Потім обговоріть кожен уривок, використовуючи інформацію, подану нижче:

- > Як люди народжуються згори (1 Петра 1:23-25)? *(проповідь > Боже слово > нове народження)* Підсумуйте:
 - Провідь потужно проголошує Боже Слово.
 - Боже Слово відкриває Євангеліє.
 - Люди народжуються згори через Слово / Євангеліє.
- > Як з'являється віра (Римляни 10:11-17)? *(проповідь > слухання > віра; вірш 17: «Віра від слухання, а слухання через слово Христове»).* Підсумуйте:

Д⁷, с. 30–31

- Ті, хто звертається до Господа, будуть спасенні.
- Люди не звертатимуться до Господа, якщо не вірять у Нього.
- Люди не можуть повірити в Нього, якщо не чули про Нього.
- Люди не почують про Нього, якщо хтось не проповідуватиме їм про Нього.

> Як християни зростають і дотримуються своєї віри (Дії 20:25-32)?

(Слово > навчає > зберігає) Підсумуйте:

- Проповідування спонукає слухачів віддавати своє життя Христу через Слово благодаті, яке проповідується.

Слово благодаті:

- будує віруючих (освячує)
- дає віруючим спадщину (зберігає для вічного життя)
- збільшує святість (людина стає все більше подібною до Христа)

Нехай хтось з групи прочитає підсумок внизу с.30 у посібнику «Досліджуй».

3. Що ми можемо дізнатися з прикладів проповідування в Біблії?

(Неемії 8:1-3, 8-10, 9:1-3; Луки 4:16-22, 28; Дії 17:1-5)

Подивіться на с. 31. Попросіть учнів прочитати кожен уривок і відповісти на запитання. (Ви також можете поділитись на три групи.) Потім обговоріть кожен уривок, впевнившись у тому, що вони зрозуміли наведені нижче моменти:

> *Ездра – Неемії 8:1-3, 8-10; 9:1-3*

- Усі, хто має здатність розуміти, можуть отримати користь від проповіді.
- Проповідування передбачає пояснення значення Слова.
- Проповідь може викликати смуток за гріх і радість у Божій милості.

> *Ісус – Луки 4:16-22, 28*

- Проповідь проголошує, як Ісус виконує те, що мав би зробити обіцяний Месія.
- Проповідь вимагає відповіді від слухачів.

> *Павло – Дії 17:1-5*

- Проповідування пояснює необхідність страждань і воскресіння Ісуса.
- У проповіді Ісуса проголошують як Христа (Месію, Відкупителя і Спасителя).
- Іноді людей переслідують за віру в Євангеліє, коли його проповідують.

Нехай хтось із охочих прочитає вголос лист від Павла на с. 31.

Отже, чому щонеділі у нас є проповідь?

Не пропустіть
«Підготовку
для лідера»
на наступних
сторінках!

Д⁷, с. 31

ВІДПОВІДЬ: ТОМУ ЩО БОГ ВИКОРИСТОВУЄ ПРОПОВІДЬ, ЩОБ ПРОГОВОЛУВАТИ, КИМ ВІН Є І ЩО ЗРОБИВ, ЩОБ ВІДКУПИТИ НАС І ЗМІЦНИТИ У ВІРІ В ХРИСТА.

10 хв **Що що ж?** Як віра стосується життя, а життя – віри

> Як ми можемо максимально скористатися проповідуванням Божого Слова? *Розпитайте про їхні ідеї.*

Поверніться до с. 32. Прочитайте вголос поради для активного слухання.

Назвіть будь-які інші поради. Потім прочитайте цитату внизу.

> Як це заняття змінило Ваше ставлення до проповідування і те, як Ви слухатимете проповіді в майбутньому? Будьте конкретними.

Завершіть молитвою, просячи Святого Духа допомогти Вам уважно слухати проповідь під час наступного богослужіння. Нагадайте учням про щоденники, в яких описано цей засіб благодаті.

Д⁷, с. 32

Щоденник,
с. 18-19

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

На початок

Ми зрозуміли, що на спільному богослужінні ми повинні робити лише те, що Бог дозволив. Але хіба це все? Ні, Бог дає свою благодать у наше життя, використовуючи ті засоби, які ми впроваджуємо у поклонінні на Його славу. Ілюстрація у «Досліджуй⁷» на с. 29 має на меті показати ідею Божих засобів благодаті або каналів, якими Бог посилає нам Свою благодать. Під час цього заняття ми зосередимося на проповіді. На наступних декількох заняттях розглянемо інші «потоки» – таїнства (хрещення і Господню Вечерю) та молитву.

Благодать – це коли Бог дає нам те, чого ми не заслуговуємо, і робить для нас те, чого ми не можемо зробити. У втіленні, житті, смерті, воскресінні та вознесінні Ісуса Христа Бог зробив усе необхідне, щоб спасти нас. Але як ми можемо скористатися спасінням Христа? Це пов'язано з благодаттю. Бог дає нам дар віри, через яку ми приймаємо спасительні діла Христа. Як Бог дає нам благодать віри? Як ми зростаємо і перебуваємо в благодаті віри? Бог діє через зовнішні засоби, щоб дати нам Свою благодать, яка через внутрішню дію Святого Духа передає нам благодать.

Які це засоби? «Зовнішні й звичайні засоби, за допомогою яких Христос переказує нам блага спокути – це всі Його постанови, насамперед, Його Слово, таїнства й молитва» (Короткий Катехизис, 88).

Вивчення Божого Слова

ЗАПИТАННЯ: ЧОМУ ЩОНЕДІЛІ В НАС Є ПРОПОВІДЬ?

Це заняття охоплює багато різних аспектів проповіді. Уважно стежте за часом. У запитаннях 2 і 3 є кілька різних послань Писання, тому можете поділитися на три групи, щоб швидко опрацювати їх. Пам'ятайте, що основне запитання та відповідь спрямовані на те, щоб Ви зосереджували свою увагу на головному моменті, який Ви хочете, щоб зрозуміли Ваші учні.

1. Що ж таке проповіді в решті-решт?

Що ми повинні очікувати від проповіді? Якщо Ви коли-небудь дивилися проповіді по телебаченню, Ви, можливо, бачили, як «проповіді» не відповідали біблійним

стандартам. Багато проповідей майже не містять посилань на Біблію. Деякі проповідники можуть використовувати багато історій і давати «духовне» підбадьорення чи моральні приклади. Або ж вони можуть зосереджуватись на тому, як Бог може допомогти Вам краще, щасливіше, повноцінніше жити. Але це не те проповіді, яке ми знаходимо в Біблії. Розгляд трьох аспектів проповіді допоможе Вашим учням подумати про те, що таке біблійна проповідь.

Проголошення

Що означає проголошувати щось? *Публічно виголошувати або визнавати*. Біблійна проповідь ґрунтується на тому, як Бог втрутився в історію, щоб спасти грішників. Провідь проголошує або оголошує факти про Бога і те, що Він зробив у Христі: Ісус народився, прожив бездоганне життя, помер на хресті, воскрес із мертвих і вознісся на небо. Всі ці історичні факти лежать в основі кожної християнської проповіді.

Пояснення

Не достатньо лише проголосити факти спасіння самі по собі. Потрібно пояснити значення тих подій. Чому вони є важливими? Проголошення смерті Христа як факту може означати лише те, що Він був черговою особою, яку стратили римляни. Навіть факт Його воскресіння може залишатися просто цікавим випадком. Новозавітні автори *пояснюють*, що робив Бог.

- 1) Христове народження було втіленням Божого Сина.
- 2) Його земне життя було досконалим послухом, завдяки якому нас можна вважати праведними.
- 3) Його тілесна жертва за наші гріхи переконує нас, що ми можемо бути прощеними.
- 4) Його воскресіння підтвердило Його Синівство і показало Його перемогу над смертю.
- 5) Його вознесіння підняло Його до Його Небесного царства та священства.

Заклик

Провіді ніколи не полягає в тому, щоб просто повідомити інформацію. Воно вимагає відповіді. Ми щодня не використовуємо слово закликатися, але воно передає негайний характер послання. Синоніми до слова *закликати* – це *спонукати, звертатися, зобов'язувати*,

наказувати, натискати, просити, благувати, прохати. Це не тільки заохочувати когось до чогось, а й сильно переконувати когось – дуже просити. Проповідник може закликати різних людей по-різному: він закликає невіруючих покаятися у гріхах, повірити у Христа і увійти до Царства Божого. Він закликає віруючих постійно приймати у своє життя те, що зробив Христос. Вони відповідають на:

- Його життя, будучи впевненими, що Він розуміє, як їм важко;
- Його послух, приймаючи Його праведність для повного прийняття Богом;
- Його смерть, визнаючи як прощення всіх їхніх гріхів, так і силу померти для гріха;
- Його воскресіння, будучи впевненими у власному майбутньому тілесному воскресінні та теперішній силі жити новим життям;
- Його вознесіння, знаючи, що Він є їхнім царем, який править і захищає їх, та їхнім священиком, який постійно заступається за них.

2. Як Бог використовує проповідь?

(1 Петра 1:23-25; Римлян 10:11-17; Дії 20:25-32)

Допоможіть своїм учням цінувати проповіді як найкращий засіб благодаті – інструмент, який Бог використовує, щоб дати людям спасіння. Запропоноване вище запитання можна переформулювати так: *у чому суть проповіді?*

Важливо зазначити, що жоден із засобів благодаті не працює автоматично. Проповідування не веде слухачів до спасіння автоматично. Проповідування є основним *зовнішнім* засобом. Але зовнішні засоби стають ефективними для спасіння тільки через *внутрішню* дію Духа. Слово пов'язане з Духом. Слово – це інструмент Духа, а Дух – життя і сила Слова.

Дух використовує проповідування Слова, щоб дати нам нове народження, вести нас до віри в Христа, збудувати нас і втримати нас у вірі, щоб ми отримали нашу спадщину вічного життя.

1 Петра 1:23-25

Петро каже віруючим, що вони народилися знову не з тлінного насіння, як у нашому першому народженні, а через нетлінне насіння Слова Божого, яке є живим і тривалим. Проповідування Євангелії доносить це Слово до віруючих, і вони

народжуються знову.

Римлян 10:11-17

Павло каже, що люди спасаються лише вірою, взиваючи Ім'я Господа. Щоб повірити в Господа, люди повинні знати Його: Ким Він є та що зробив для їхнього спасіння. Щоб пізнати Господа, люди повинні почути про Нього. Вони можуть почути про Нього тоді, коли хтось їм проповідуватиме. Павло підсумовує свою думку у вірші 17: «Тому віра від слухання, а слухання через слово Христове», тобто Слово, яке їм проповідують. У 1 Коринтян 1:21 Павло каже: «Богові вгодно було спасти віруючих через дурість проповіді». Послання, яке спасає, є посланням, яке проповідується.

Дії 20:25-32

У цьому уривку Павло зустрічається з пресвітерами церкви в Ефесі та готує їх до майбутнього без нього. Павло пояснює, що проголошував Боже слово, «усю волю Божу» (вірш 27). Тепер пресвітери повинні взяти на себе турботу про церкву. Тому Павло доручає їх «Богові та слову благодаті Його» (вірш 32). Чому *слову* Божої благодаті? Тому що воно здатне збудувати пресвітерів та людей – навчати та освячувати. Воно також дасть їм спадщину, яка належить усім Божим людям – збереже їх у вірі, доки вони не отримають обіцяної спадщини вічного життя.

Через ці уривки ми бачимо, що читання та проповідування Слова – це засоби благодаті. Як підсумовано в Короткому Катехизисі: «Під впливом Духа Божого читання й особливо проповідування Слова стає дієвим засобом просвітлення, переконання й упокорення грішників; воно є засобом зміцнення їх у святості й заспокоєння через віру в спасіння» (КК, 89).

3. Що ми можемо дізнатися з прикладів проповідування в Біблії? (Неемії 8:1-3, 8-10; 9:1-3; Луки 4:16-22, 28; Дії 17:1-5)

Зверніть увагу своїх учнів на кілька біблійних випадків проповідування, один – зі Старого Заповіту і два – з Нового.

(продовження на наступній сторінці)

Підготовка для лідера

(продовження)

Ездра – Неемії 8:1-3, 8-10; 9:1-3

Божий народ повернувся з вигнання в Ханаан, але змінилося декілька поколінь, і вони стали політично і духовно слабкими. Коли священик Ездра прочитав людям закон, вони відчували засудження за свої гріхи і почали побиватися. Але лідери сказали їм, що вони навпаки повинні радіти, що ще раз почули та зрозуміли Боже Слово. Коли приблизно через три тижні народ знову зібрався, щоб почути читання та пояснення Закону Божого, люди визнали свої гріхи і поклонялися Господеві.

Ісус – Луки 4:16-22, 28

У суботу Ісус пішов до Своєї рідної синагоги. Як равина, його запросили прочитати Писання і виголосити навчання. Прочитавши з книги Ісаї, Ісус проголосив, що саме в цей день, коли вони слухають це пророцтво Ісаї 61:1-2, Він його виконує. Спочатку людей це сильно вразило. Однак, коли Ісус продовжував проповідувати, докоряючи їм у невірстві, люди стали до нього дуже вороже налаштованими.

Павло – Дії 17:1-5

Прийшовши у Салоніки, Павло почав практикувати те, що робив кожного разу, коли приходив до нового міста. Він знайшов єврейську синагогу і шукав можливості, щоб читати Писання та виголошувати щодо нього навчання у ролі запрошеного равина. За три суботи він показав, що Ісус виконав Старий Заповіт. Він проповідував, що Ісус, страждання та воскресіння якого були передбаченими, є Христом – обіцяним Месією. Відгуки були неоднозначними: одні вірили в його проповіді; інші заздрили йому і підбурювали до суперечок у місті.

То чому все-таки щонеділі у нас є проповідь?

ВІДПОВІДЬ: ТОМУ ЩО БОГ ВИКОРИСТОВУЄ ПРОПОВІДІ, ЩОБ ПРОГОЛОСИТИ ТЕ, КИМ ВІН Є І ЩО ВІН ЗРОБИВ, ЩОБ ВІДКУПИТИ НАС ТА ЩОБ ЗМІЦНИТИ НАШУ ВІРУ В ХРИСТА.

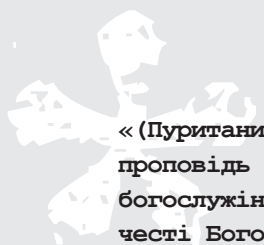
То що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри

Нехай Ваші учні обміркують запитання «То що ж?», прочитавши поради для активного слухання у Д¹ на с. 32.

Помоліться, щоб завдяки цьому вивченню кожен взяв зобов'язання застосовувати проповідування як основний засіб Божої благодаті: шукати можливості слухати проповіді, зокрема богослужіння в неділю; готувати свої серця перед богослужінням, молячись, щоб Бог забрав усі перешкоди і допоміг нам слухати з відкритими серцями; слухати і приймати проповіді з вірою і любов'ю до Христа; а також щоб ми зберігали послання в наших серцях і впроваджували їх у своєму житті.

Дякуйте Богові, що для більшості Ваших учнів проповіді є регулярним, законним і доступним засобом благодаті у їхньому житті. Можете нагадати їм, щоб молилися за проповідників у всьому світі, які за проповідування євангелії Ісуса Христа пережили ув'язнення або навіть гірше. Заохочуйте їх регулярно молитися за пастора своєї церкви, який готує недільну проповідь.

«(Пуритани вірили в) надважливість проповіді. Для пуритан проповідь була літургійною кульмінацією спільного богослужіння. Ніщо, за їхніми словами, не віддає більшої честі Богові, ніж вірне визнання і слухняне слухання Його правди. Якими б не були обставини, проповідування залишається актом поклоніння і саме так воно має відбуватися. Навіть більше, проповідування є основним засобом благодаті для церкви».

Д. І. Пакер

ДОДАТКОВО!

ПРОЧИТАЙТЕ БІЛЬШЕ ПРО ЦЕ!

СИЛА І ПЕРШОРЯДНІСТЬ ПРОПОВІДІ

автор – Гаррі А. Рідер

Я маю надзвичайний привілей бути пастором пресвітеріанської церкви у місті Браярвуд. Ці слова викликають у мені потік різних емоцій, оскільки моє життя без Христа було просто великим богохульством і бунтом, які проявлялися по-різному, і ще не найгіршим його проявом з-поміж іншого була нечестива, вульгарна й абсолютно нікчемна мова в кожній можливій ситуації, коли я взагалі не думав про те, хто мене слухає або як це може вплинути на інших. Це дивовижно, але, повіривши в Ісуса Христа, я отримав не тільки прощення Божою благодаттю, благодать також почала перемагати у виборі моїх слів та інтонацій і у виявах справжньої турботи про тих, хто слухає те, що я говорю. Мене це приголомшує до глибини мого серця, адже ті самі уста, які перед Божим престолом промовляли нищівні богохульства, а також ображали слухачів – чоловіків і жінок, Божою благодаттю стали удостоєні проповідувати Слово Боже і чудеса Христа.

Я вірю, що пояснювальне проповідування та пастирське лідерство в Церкві нашого Господа – це найвище покликання, яке можна досягнути на цьому боці вічності. Очевидно, Господь дозволяє віддавати і навіть спрямовує Свою десятину для підтримки тих, кого називають

пресвітерами, у служінні Божим Словом і молитвою, не тому, що вони є в чомусь вищими чи заслуговують такої милостивої та великодушної посади. Це пов'язано з першочерговим значенням і важливістю проповіді Божого Слова.

Ось чому апостол Павло говорив до коринтян: «Бо Христос не послав мене, щоб христити, а звіщати Євангелію» (1 Коринтян 1:17). Павло не принижує хрещення. Він знає, що воно є знаком та печаткою Нового Завіту, який Господь встановив через Велике Доручення. Але він також знає, що ефективність хрещення залежить від проповідування Слова у правді – так, щоб воно дало плід у Христовій Церкві. Він знає, що благословення хрещення випливає з Божого Слова.

Павло визнає, що Боже Слово було призначене для проповідування. Тому він каже нам у 2 Тимофія 3:16-17, що Писання прийшло до людей від Духа Святого. Те саме Писання можна використовувати для навчання, докору і направи у праведності, готуючи віруючого до всякого доброго діла. Розкриваючи задум Писання, він також дає визначення проповіді. За допомогою священного тексту треба вірно навчати і використовувати його для докору, виправлення і навчання, даючи слухачеві зброю, щоб пізнавати Христа і йти слідом за Ним. Божий задум – це наповнювати Євангелієм, давати біблійне тлумачення та застосування Божого Слова, щоб Христос міг промовляти до сердець Свого народу.

(продовження на наступній сторінці)

Змістовні розмови

(продовження)

Першорядність проповіданого Божого Слова та пріоритет молитви трималираннюцерквунаправильному шляху, спонукаючи обрати дияконів, щоб апостоли завжди «перебували в молитві та в служінні слову» (Дії 6:1-6). Вони усвідомлювали, що якими важливими не були б служіння милосердя, управління грошима та церквою, все це залежить від вірного проповідання Божого Слова, закріпленого палкою, ефективною молитвою. Коли вони сказали: «Нам не личить покинути Боже Слово, і служити при столах» (вірш 2), вони не принижували дияконського служіння. Вони підтверджували необхідність і пріоритет молитви та Слова. Якби вони нехтували молитвою та Словом, то не було б жодного бажання здійснювати служіння милосердя.

У посланнях Павла є слова, які утверджують у незмінному пріоритеті проголошення Божого Слова, і їх можна знайти у його останньому посланні, коли наприкінці свого життя він наказує Тимофію: «проповідуй Слово» (2 Тимофія 4:2). На порозі свого мучеництва під тиранією Нерона, Павло, як проповідник Божого Слова, говорить Тимофію слова, які змінюють життя. Він

закликає Тимофія проповідувати Слово Боже «перед Богом і Христом Ісусом, що Він має судити живих і мертвих за Свого приходу та за Свого Царства» (вірш 1). Іншими словами, кожного разу, коли Тимофій виходитиме проповідувати Слово, він повинен відчувати на собі «Боже око». Над тими, хто проповідує Його Слово, перебуває Боже око, і Бог радіє, коли вони правдиво проголошують Його Слово.

Проповідники мають відчувати над собою не тільки Боже око, їм також мають вчуватися кроки Ісуса Христа, який скоро прийде. Кожна проповідь, яку виголошує проповідник, може бути останньою проповіддю, яку він проповідує перед повернення Христа до Своїх людей. Спаситель прийде за Свою нареченою, і вона повинна бути готовою. Проповідники мають обмити її водою Божого Слова, проповідуючи його.

Доктор Гаррі Л. Рідер є старшим пастором пресвітеріанської церкви в м. Браярвуд у Бірмінгемі, штат Алабама; у співавторстві з Дейвідом Свавелі він написав книгу, яка називається «З попелу до полум'я: як Бог може оживити Вашу церкву» (*From Embers to a Flame: How Can God Revitalize Your Church*).

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ: Елементи поклоніння

Заняття 7: чому щонеділі в нас є проповідь?

Заняття 8: чому ми здійснюємо обряд хрещення?

Заняття 9: чому ми проводимо Господню Вечерю?

Заняття 10: чому важливо молитися у спільному поклонінні?

Заняття 11: чому ми співаємо під час поклоніння?

Чому ми здійснюємо обряд хрещення?

Тому що Ісус дав хрещення своїй церкві, щоб позначити своїх людей знаком і печаттю заповіту благодаті.

Писання

Вибрані уривки

Цілі заняття

- > Вивчити значення хрещення.
- > Зрозуміти зв'язок між обрізанням у Старому Заповіті і хрещенням у Новому.
- > Дізнатись, що означає «покрестити наше хрещення».

Як підготуватися

1. Прочитайте Писання і помоліться.
2. Прочитайте розділ «Досягнення цілей».
3. Швидко перегляньте план заняття.
4. Перечитайте розділ «Підготовка для лідера» разом із планом заняття. Заповніть завдання з посібника «Досліджуй» та зі щоденника для духовних роздумів.
5. На занятті зосереджуйтеся на дискусії та вивченні Писання.

Матеріали

- Біблії, ручки
- Посібник для вивчення Біблії «Досліджуй»
- Щоденник для духовних роздумів
- Додатково: презентація PowerPoint

Досягнення цілей

Ми вже вивчили, які Бог схвалює елементи поклоніння – Слово, таїнства, молитви та прославлення. Ми також дізналися, що елементи поклоніння є звичайними засобами, через які в наше життя приходить Божа благодать. На цьому занятті ми розглянемо хрещення як елемент поклоніння та засіб благодаті.

Хрещення є одним із двох таїнств. На цьому занятті ми розглянемо хрещення, а на наступному – зосередимося на Господній Вечері (Причасті). Отже, спочатку треба з'ясувати, що таке таїнство. Тоді запитайте, що таке хрещення. Що воно виражає? І наостанок, спробуємо зрозуміти: хто повинен охреститися?

Ваші учні відкриють для себе роль хрещення в поклонінні Церкви, його значення в нашому житті

та його завітний контекст. Розмова про хрещення дуже часто застрягає у питаннях, пов'язаних із процесом (занурення, поливання чи покроплення) або із суб'єктами (лише віруючі християни чи також і їхні діти). Це – важливі питання, але вони не є першочерговими.

Моліться, щоб Ваші учні, якщо вони були охрещені, цілим серцем перейнялися істинами, що описані в розділі «То що ж?» та стосуються покращення їхнього хрещення, а також того, що подібне до нього. Моліться, щоб ті, хто не був охрещений чи не визнав віри у Христа, мали вуха, щоб слухати і застосувати істини, які вони вивчать сьогодні.

> далі: перегляньте план заняття

План заняття

5-10 хв

На початок *Оголошіть тему. Дайте їм поговорити!*

Роздайте посібники «Досліджуй». Подивіться на с. 33, нехай учні вирішать, які елементи є знаком, а які – печаттю та чому. (Відповіді є на бічній панелі; зверніть увагу, що деякі з них можна розглядати двояко – як одне і як інше). Обговоріть:

- > Яка різниця між знаком і печаттю?
- > Христос дав свій церкві два таїнства як знак та печать Свого завіту благодаті. Сьогодні ми зосередимось на хрещенні. Це – картина, візуальний засіб, який Ісус дав, щоб допомогти нам зрозуміти нашу спільність із Ним і те, що Він зробив для нашого спасіння.

25-30 хв

Вивчення Божого Слова

Огляд і обговорення Писання

ЗАПИТАННЯ: ЧОМУ МИ ЗДІЙСНЮЄМО ОБРЯД ХРЕЩЕННЯ?

1. Що таке таїнство?

Прочитайте таке визначення таїнства (або покажіть, використовуючи слайди Power Point). Попросіть учнів коротко обговорити, що означають різні частини цього твердження (див. «Підготовка для лідера»): *«Таїнство – це священне дійство, установлене Христом, через яке, за допомогою видимих знаків Христос і блага Нового Завіту представляються, запечатуються й застосовуються до віруючих»* (Короткий Катехизис, 92).

2. Що таке хрещення?

Перейдіть до Δ^s , с. 34–35. Дайте учням 5-10 хвилин, щоб знайти уривки та самостійно або у групі заповнити кросворд. Перед обговоренням, викладеним під цим запитанням і запитанням № 3, така вправа ознайомить їх зі словами і поняттями хрещення. (Підказками можуть стати вірші в Δ^s , але слова з кросворда не обов'язково містяться в кожному уривку Писання).

Перевірте відповіді (на бічній панелі), обговорюючи те, чого учні не знали. Потім прочитайте й обговоріть цитату внизу Δ^s , с. 35.

- > Що робить Вас приналежним до Божого народу?
- > Що, на Вашу думку, означає «прищеплювати до Христа»? Використайте ілюстрацію гілочки та деревця з «Підготовки для лідера» (або покажіть слайд PowerPoint з зображенням процесу прищеплення).
- > На які благословення Божого завіту благодаті вказує «обмивання водою»? (*очищення*)
- > Нам потрібні два обмивання – одне від провини гріха через кров Христа, а інше – від внутрішньої зіпсутості гріха через відновлення Святим Духом, тобто, іншими словами, виправдання та освячення.

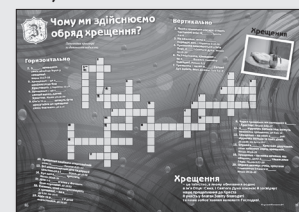
 Δ^s , с. 33

Знаки

- весільні обручки
- іхтіс (знак риби для християн)
- медаль "За мужність"
- дорожній знак «Пішохідний перехід»

Печатки

- печатка «Затверджено»
- воскова печатка
- потиск рук
- логотип видавництва «Крайнебо»
- нотаріальна печатка та прошиття ниткою
- Віза Шенген

 Δ^s , с. 34–35

По горизонталі По вертикалі

2. батьки	1. церква
5. знак	3. пастор
6. таїнство	4. Сина
9. друзі	6. печатка
10. обрізання	7. магія
13. Ім'я	8. Бог
14. доручення	11. діти
17. сім'ї	12. завіту
18. вода	15. виконує
19. родичі	16. Аврааму
	20. Слова

3. Хто повинен прийняти хрещення?

Продовжуйте обговорення на основі істин, вивчених у кросворді.

- > Отже, хто повинен прийняти хрещення? *(ті, хто сповідує віру в Христа й обіцяє бути Йому слухняним, а також діти тих, хто так робить і є членами видимої церкви).*
- > Які є біблійні причини та ілюстрації у Писанні, що немовлята і діти віруючих були охрещені? *Нехай учні поділяться тим, що розуміють, і додайте, якщо необхідно, пункти, наведені нижче* (див. розділ «Підготовка для лідера»):
 - Бог пообіцяв бути Богом Авраама та його дітей. Знак заповіту – обрізання – здійснював як Авраам, так і його нащадки (Буття 17:7, 10).
 - Павло навчав, що хрещення замінило обрізання на знак і печать завіту (Колосян 2:11-12).
 - Петро проповідував, що обітницю Євангелії дано батькам та їхнім дітям (Дії 2:39).
 - Павло повідомив ув'язненому поганину, що Бог спасе його разом із його сім'єю. Тоді він охрестив цілий дім (Дії 16:30-34).

Отже, чому ми здійснюємо обряд хрещення?

ВІДПОВІДЬ: ТОМУ ЩО ІСУС ДАВ ХРЕЩЕННЯ СВОЇЙ ЦЕРКВІ, ЩОБ ПОЗНАЧИТИ СВОЇХ ЛЮДЕЙ ЗНАКОМ ТА ПЕЧАТТЮ ЗАПОВІТУ БЛАГОДАТІ.

10 хв

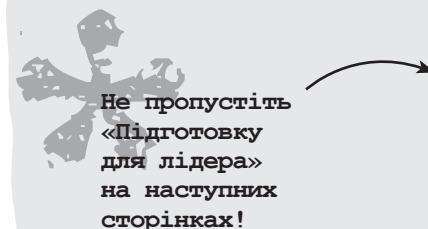
Що що ж? *Як віра стосується життя, а життя – віри*

- > Чи можна «покращити» своє хрещення? Що означає «покращення»? *(Більшість скаже, що це означає зробити щось кращим, але є також така думка, що «покращення» означає «будувати на фундаменті або використовувати щось впродовж усього життя»).*

Попросіть кількох охочих по черзі частинами прочитати цитату у Δ^s на с. 36. Вони можуть підкреслити будь-які фрази, які є для них промовистими. Тоді обговоріть:

- > Як розмірковування над нашим хрещенням може допомогти нам?
- > Що ми повинні пам'ятати, коли думаємо про наше хрещення? Яким чином розмірковування над нашим хрещенням упокорює нас? Спонукає нас бути вдячними? Повертає нас до Христа? Запевняє нас у чомусь? Відновлює нас?
- > *Підсумуйте:* віруючі можуть дивитись на хрещення як на видимий знак і печатку Божої обіцянки очистити нас від гріха і дати нам нове життя, що передбачає також опір спокусі та сатані.

Попросіть учнів поміркувати протягом декількох хвилин, доповнивши два речення внизу Δ^s на с. 36. Щоб більше вивчити, заохочуйте їх цього тижня використовувати щоденники для духовних роздумів.

Не пропустіть
«Підготовку
для лідера»
на наступних
сторінках!

Перейдіть на веб-сайт
www.sowhatstudies.org,
щоб отримати деякі
корисні ресурси про
хрещення.

Δ^s, с. 36

Щоденник, с. 20–21

Перегляньте
поради на
с. 20 цього
посібника
щодо
викорис-
тання
щоденника
та його
цифрової
версії.

8

ПЛАН ЗАНЯТТЯ

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

На початок

Використайте завдання на лицьовій стороні Д⁸, щоб представити ідею знаків (логотипів) та печаток, а також різницю між ними. Послухайте думки своїх учнів, перш ніж пояснити кожен із них. Знаки (логотипи) є символічним зображенням реальних речей, яких, однак, може не бути видно відразу. Печатки засвідчують, підтверджують чи гарантують щось. Як це стосується хрещення? Про це Ви дізнаєтеся під час заняття.

Вивчення Божого Слова

ЗАПИТАННЯ: ЧОМУ МИ ЗДІЙСНЮЄМО ОБРЯД ХРЕЩЕННЯ?

1. Що таке таїнство?

Хрещення є одним із двох таїнств, які Ісус дав Церкві. Слово «таїнство» (як і *Трійця*) не є біблійним, але воно виражає біблійну істину. Воно походить від латинського слова, що означає «священний» або «посвячений».

Августин подав одне з найдавніших і найповніших визначень, називаючи таїнство «видимим словом». Таїнства візуально проголошують ту саму благодать, яку читання та проповідання Біблії проголошують вербально. Таїнства зображають Слово, і саме воно надає таїнствам свого значення. «*Таїнство – це священне дійство, установлене Христом, через яке, за допомогою видимих знаків Христос і блага Нового Завіту представляються, запечатуються й застосовуються до віруючих*» (Короткий Катехизис, 92). Залежно від того, що Ваші учні вже знають, коротко обговоріть, що означають такі терміни:

- **священний наказ:** обряд, щодо якого Христос дав наказ, доручення, постанову.
- **видимий:** який можна сприйняти відчуттями; у хрещенні – очима і на дотик; у Господній Вечері – очима, на дотик і на смак.
- **знаки:** вказують на щось більше за них
- **Христос і благословення Нового Завіту:** вся робота відкуплення, яка:
 - представлена – зображена
 - запечатана – гарантована як щира обіцянка Бога, подібно до того, як цар ставить свою печатку на офіційному документі
 - застосовується – стає реальною в нашому житті через Духа, коли ми практикуємо свою віру

Під час підготовки...

Коли Ви проведете це заняття, пам'ятайте про різні ситуації та минуле Ваших учнів. Чи всі Ваші підлітки або більшість із них були охрещені ще немовлятами? Чи зробили вони привселюдне визнання віри? Чи вони походять із невіруючих сімей і зараз знайомляться з Євангелієм і практиками Церкви? Можливо, дехто з них не був охрещений у дитячому віці, однак прийняв Ісуса, коли став підлітком, і тоді охрестився?

На цьому занятті ми пояснюємо, що хрещення є засобом Божої благодаті, а також яке його значення і наслідки. Якщо більшість учасників Вашої групи не були охрещені у дитячому віці, Ви можете витратити більше часу на обговорення того, чому віруючі повинні охреститися та в чому воно є знаком і печаткою нашої приналежності до Христа. Зверніться до Римлян 6:1-7. Якщо Ваша група складається переважно з учнів, які були охрещені ще немовлятами і зробили визнання віри, зосередьтеся на тому, як ми можемо покращити своє хрещення (Д⁸, с. 36). Зважайте на це, коли будете проводити свою групу та при потребі підлаштовуватися до неї.

Якщо Ваша церква чи конфесія не хрестить дітей, обов'язково попросіть свого пастора пояснити свою церковну практику. Ви можете розглянути запитання, які він ставить під час посвячення та благословення дітей.

2. Що таке хрещення?

Перед дискусією про те, що таке хрещення і що воно означає, попросіть учнів заповнити кросворд у Д⁸ на с. 34-35.

Ми всі були свідками хрещення. Залежно від віку, коли ми охрестилися, ми можемо або пам'ятати своє хрещення, або не пригадувати його. Але іноді ми занадто зосереджуємося на людях. Дитина поводить себе дуже мило або ж плаче. Доросла людина – чудесний здобуток для благодаті. Ми можемо упустити основну суть хрещення. Що відбувається? Що було сказано? Яка важливість цього? Що це означає? «*Хрещення – це таїнство, в якому обмивання водою в ім'я Отця і Сина, і Святого Духа означає й засвідчує наше прищеплення до Христа й участь у благах Завіту благодаті та наше зобов'язання належати Господеві*» (КК, 94). Обговоріть кожне з цих слів, опираючись на те, про що дізналися Ваші учні, заповнюючи кросворд.

Обряд

Хрещення вимагає використовувати воду. Для нас важливою є сама вода, а не її кількість. «Занурювання хрещеного у воду не є обов'язковим; правильним способом здійснення таїнства хрещення є поливання чи окроплення водою» (Вестмінстерське віровизнання XXVIII:3). Без води не може бути хрещення.

Слова

Просте використання води ще не є хрещенням. Хрещення також вимагає слів. Частиною обряду хрещення мають бути також такі слова: «Я хрещу Вас в ім'я Отця, Сина і Святого Духа» (Матвія XXVIII:19). «Формула хрещення» (вимовлені слова) є тринітарною.

Пастор

Цей обряд може здійснювати лише «служитель Слова, посвячений в духовний сан рукопокладанням» (BBB XXVII:4), тому що проведення таїнств є служінням Церкви і служіння Слова повинно здійснюватися разом із ними.

Членство в церкві

Вестмінстерське віровизнання містить у своєму визначенні, що хрещення «уособлює урочисте введення хрещеного до видимої Церкви» (XXVIII:1). Однією із цілей таїнств є «виокремити тих, хто належить до Церкви, від решти світу» (XXVII:2). Хрещення є Божим знаком, який сповіщає: «Це люди, яких я покликав зі світу і назвав Своїми». Діти завіту, які були охрещені у дитинстві, повинні пізніше підтвердити своє місце серед Божих людей, привселюдно визнавши свою віру, і тоді їх буде допущено до прийняття Причастя. Ґрунтовніше пояснення цього розглядаємо у питанні № 3.

Прищеплення до Христа

Коли гілочку прищеплюють до деревця, вона приєднується до нього. Гілочка і деревце стають одним цілим. Павло пояснює в Римлян 6:3-4: «Чи ви не знаєте, що ми всі, хто христився у Христа Ісуса, у смерть Його христилися? Отож, ми поховані з Ним хрещенням у смерть, щоб, як воскрес Христос із мертвих славою Отця, так щоб і ми стали ходити в обновленні життя». Християни охрещуються в Христа; тобто, зокрема, приєднуються до Нього вірою в Його смерть і воскресіння. Те, що Христос здійснив у цих діяннях, належить нам через наші стосунки з ним. Людина, яка прийняла хрещення і визнала свою віру, думає про хрещення так: «Бог дав мені знак

і запевнення, що вірою я об'єднуюся з Ісусом і поділяю всі благословення спасіння, які прийшли від Його смерті та воскресіння».

Благословення завіту благодаті

Заповіт благодаті – це Божий завіт із нами, щоб спасти нас через діла Христа без жодних наших заслуг чи зусиль. Суть благословень полягає насамперед у тому, щоб обмити або очистити:

- Очищення від провини гріха кров'ю Христа, прощення і зарахування до праведних у Божих очах – виправдання.
- Очищення від внутрішнього забруднення гріхом безперервною, відновлювальною дією Святого Духа, який вводить нас до нового життя, щоб ми були живими для Бога, мали віру і зростали у здатності боротися з гріхом і прагнути святості, – це і є освячення.

Приналежність до Господа

Коли ми охрещуємося, ми зобов'язуємося відвернутись від гріха і віддавати честь Господеві у всьому, що ми робимо. Віруючі батьки зобов'язуються виховувати своїх охрещених дітей у навчанні та настановах Господа.

Готуючись до обговорення про те, що таке хрещення, прочитайте Римлян 3-4. Залежно від рівня розуміння Ваших учнів, під час заняття Ви можете прочитати тільки окремі частини Римлян 3-4 або лише підсумувати принципи, щоб завершити цю частину обговорення.

3. Хто повинен прийняти хрещення?

Бог дав хрещення як знак і печатку для Церкви, щоб пояснити, якими є Його діла благодаті, та щоб ми могли зрозуміти, що ж зробив Христос через Своє життя, смерть і воскресіння, а також зростати в наших стосунках із ним. Таїнства є наочними засобами, які Бог дав нам, щоб пояснити таємницю нашої єдності з Христом.

Отож, хто повинен прийняти хрещення? «Таїнство хрещення не може бути проведене над тими, хто не належить до видимої Церкви, доки вони не визнають свою віру в Христа й послух перед Ним; однак діти, народжені від батьків, що є членами видимої Церкви, мають бути охрещені» (КК, 95). Оскільки хрещення є ознакою вступу до видимої Церкви, дорослі, які не визнають Ісуса за свого Спасителя не можуть хреститися. Однак нехрещені підлітки та дорослі можуть охреститися і бути допущеними до участі в Господній Вечері, якщо визнають віру в Христа і дадуть обіцянку за Божою благодаттю жити християнським життям і приймати духовний нагляд церкви.

(продовження на наступній сторінці)

Підготовка для лідера

(продовження)

Не тільки ті, хто дійсно сповідує віру в Христа і послух йому, а й діти одного або обох з подружжя віруючих батьків, можуть охреститися (ВВВ XXVIII:4). Чому допускаються діти віруючих батьків? У Писанні ми бачимо декілька причин:

- Коли Бог склав завіт з Авраамом, він охопив увесь дім Авраама і дав Авраамові, членам його сім'ї та слугам чоловічого роду знак і печать обрізання (Буття 17:7, 10).
- Хрещення замінило обрізання як знак і печать завіту («всі, хто хрестився у Христа Ісуса... поховані з Ним хрищенням у смерть...» (Колосян 2:11-12). Так само, як Авраам і його нащадки отримали знак Старого Завіту, так і сьогодні вся сім'я віруючих отримує знак Нового Завіту.
- У день П'ятидесятниці Петро проповідував Євангелію євреям, використовуючи слова завіту. «Бо для вас ця обітниця, і для ваших дітей, і для всіх, що далеко знаходяться» (Дії 2:39). З'явився також і новий елемент – долучення поган, яких Господь покличе.
- Павло проповідував Євангелію язичникові, філіппінському в'язню, використовуючи мову завіту («будеш спасений ти сам та твій дім») і застосовуючи новозавітну печать хрещення для всієї сім'ї («і охрестився негайно він сам та його всі домашні» – Дії 16:30-34).

Через хрещення ми стаємо частиною видимої церкви. Воно є знаком і печаткою прищеплення до Христа, благословень Його спасительних діянь і приналежності до Нього. Хрещення саме по собі не доводить, що людина є віруючою. «Християнське хрещення завжди означає, що охрещена особа перебуває в особливих заповітних стосунках із Богом, яких не поділяють нехрещені люди. Наслідком таких стосунків є конкретна відповідальність, в основному, це – покаєння та віра (Марка 8:34-36). ... Для тих, хто має віру, хрещення, однак, означає їхнє долучення не тільки до видимої заповітної спільноти [Церкви], а й до невидимої заповітної спільноти [тих, хто у спасінні покладається лише на Христа]» (*Tabletalk*, липень 2012).

Це може бути важко зрозуміти, але поміркуйте: Євангеліє не матиме сенсу, якщо Святий Дух не подіє у Вас і не дасть Вам нове серце. Для невідродженої людини те, що діва могла народити або що людина могла померти за гріхи людей, нагадує безглуздзя. А якщо ця людина ще й вкресла

з мертвих і досі залишається живою, то це – просто нісенітниця. Щось подібне виглядає схожим на маячню, особливо в нашій сучасній науковій культурі. Але ці речі є правдивими, так само правдивими, як і те, що Дух Святий діє особливим чином, коли пастор обмиває водою.

ВІДПОВІДЬ: ТОМУ ЩО ІСУС ДАВ СВОЇЙ ЦЕРКВІ ХРЕЩЕННЯ, ЩОБ ПОЗНАЧИТИ СВОЇХ ЛЮДЕЙ ЗНАКОМ ТА ПЕЧАТТЮ ЗАПОВІТУ БЛАГОДАТІ.

А що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри?

Обговорюючи таїнства, ми повинні уникати двох помилок. Перша помилка – тоді, коли ми думаємо, що хрещення є магічним фокусом. Таке мислення може спонукати людей покладатися у спасінні на таїнство замість Христа. Друга – це те, що таїнства є лише нагадуваннями про Божі діяння в минулому, які тут і тепер не передають духовної сили, користі чи благодаті. Як ми можемо відчути дію Святого Духа зараз, коли проводимо обряд хрещення? Бог дав віруючим своє слово обіцянки очистити, простити і відновити нас. Він запечатав цю обіцянку хрещенням. Кожне хрещення, на якому ми є присутніми, і кожне пригадування хрещення є Божою картиною і обіцянкою для нас.

Великий Катехизис 3/В 167 пропонує нам подальші вказівки щодо «покращення» або використання нашого хрещення протягом усього життя. Якщо Вашим учням важко доповнювати речення у Δ⁸ на с. 36, поставте такі запитання, щоб отримати у відповідь зазначені нижче думки. Є такі шляхи, якими віруючі можуть отримувати постійні благословення від свого хрещення:

- Пригадування, чому Христос дав хрещення і розмірковування про те, що це означає;
- Упокорення себе і заклик до відновленого покаєння, звертаючи увагу на свої гріхи та потребу прощення;
- Запевнення у нашому спасінні і володінні всіма його благословеннями;
- Зміцнення нас для боротьби з гріхом і зростання у благодаті, тому що ми є об'єднаними з Христом;
- Заохочення нас підтримувати єдність одне з одним.

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ: Елементи поклоніння

Заняття 7: чому щонеділі в нас є проповідь?

Заняття 8: чому ми здійснюємо обряд хрещення?

Заняття 9: чому ми проводимо Господню Вечерю?

Заняття 10: чому важливо молитися у спільному поклонінні?

Заняття 11: чому ми співаємо під час поклоніння?

Чому ми проводимо Господню Вечерю?

Тому що Христос наказав нам звершувати це таїнство разом з іншими віруючими, щоб пригадувати Його смерть та отримувати духовну поживу.

Писання

Вихід 12:21-27; Матвія 11:27-28; 26:17-29;
1 Коринтян 10:16-17; 11:17-29

Цілі заняття

- > Зрозуміти, чому ми проводимо Господню Вечерю.
- > Брати участь у Господній Вечері з повнішим розумінням та більшою духовною користю.

Як підготуватися

1. Прочитайте Писання і помоліться.
2. Ознайомтеся з розділом «Досягнення цілей».
3. Швидко перегляньте план заняття.
4. Уважно вивчіть інформацію з розділу «Підготовка для лідера» разом із планом заняття. Заповніть матеріали з посібника «Досліджуй» та щоденника для духовних роздумів.
5. На занятті зосереджуйтеся на дискусії та вивченні Писання.

Матеріали

- Біблії, ручки
- Посібник для вивчення Біблії «Досліджуй»
- Щоденник для духовних роздумів
- Додатково: презентація PowerPoint

Досягнення цілей

Ми вже вивчили, що таїнства є Богом дані наочні засоби – відчутні способи отримання Божої благодаті і поклоніння Йому. Хрещення – це одноразове таїнство, яке є знаком і печаткою Божого завіту благодаті. Натомість Господня Вечеря, як таїнство, часто повторюється і через неї ми пригадуємо Христову смерть заради нашого спасіння, отримуємо духовну поживу та зміцнюємо нашу єдність як Божого народу. Ми робимо це, очікуючи повернення Христа.

Ми проводимо Господню Вечерю, тому що Ісус сказав Своїм учням на Тайній Вечері продовжувати звершувати те, що він робив із ними. Смерть Христа звільнила нас від сатани і гріха. Його жертва завершила відкуплення, яке уособлювало те, що Бог врятував Ізраїля від рабства в Єгипті. Господня

Вечеря повторює Тайну Вечерю перед розп'яттям Ісуса. Вона символізує те, що уособлювала Пасхальна Вечеря при згадуванні про Вихід Ізраїлю з Єгипту: спасіння. Цю Вечерю потрібно проводити, допоки Господь не прийде знову.

У цьому вивченні про Господню Вечерю ми будемо розглядати три аспекти: як ми почали її проводити, що ми відчуваємо під час Вечері та хто може брати в ній участь. Августин сказав, що таїнства проголошують Євангелію. Моліться, щоб це вивчення допомогло Вашим учням глибше цінувати і насолоджуватися «видимим словом», яке об'являється під час Господньої Вечері.

> далі: перегляньте план заняття

План заняття

5-10 хв

На початок *Оголосіть тему. Дайте їм поговорити!*

Поговоріть про День подяки або інше особливе застілля.

- > Які традиції на День подяки має Ваша сім'я?
- > Яка Ваша улюблена їжа чи частина свята?
- > Чому ми святкуємо День подяки? Що ми пригадуємо і про кого?
- > Які почуття ми переживаємо у День подяки?
- > Чому ми споживаємо їжу?
- > Кого ми запрошуємо?

25-30 хв

Вивчення Божого Слова

Огляд і обговорення Писання

ЗАПИТАННЯ: ЧОМУ МИ ПРОВОДИМО ГОСПОДНЮ ВЕЧЕРЮ?

Роздайте посібники «Досліджуй». Прочитайте цитату на с. 37, щоб зробити вступ до теми про Господню вечерю. Виріжте з набору для лідера «Досліджуй»⁹ запитання про Господню Вечерю. Покладіть запитання в контейнер і попросіть учнів витягнути одне чи декілька запитань. Нехай вони по порядку прочитають свої запитання та посилання на Писання. Відповіді наведено нижче. При потребі продовжуйте обговорення, використовуючи інформацію з розділу «Підготовка для лідера». Учні можуть записувати посилання та робити замітки у Д⁹ на с. 38-39.

1. Як почалася традиція проводити Господню Вечерю? (Запитання 1-6)

- > 1. Під час якої події Ісус започаткував Господню Вечерю?
(Ісус та його учні мали Пасхальну трапезу).
- > 2. Що святкували під час Пасхи? Прочитавши уривок, попросіть учнів пояснити своє розуміння причини та характеру Пасхи. Заповніть прогалини інформацією з «Підготовки для лідера».
- > 3. Що Ісус наказав робити своїм учням? (Ісус сказав своїм учням їсти хліб і пити вино та продовжувати робити це на згадку про Нього).
- > 4. Кого і про що ми пригадуємо, коли звершуємо Господню Вечерю?
(Ми покликані до вдячної згадки про Ісуса і Його смерть за нас.
Пригадування – це більше, ніж відтворення в пам'яті, це відтворення першого проведення Вечері. Хліб представляє принесене в жертву тіло, а вино – пролиту заради нашого спасіння кров Ісуса).
- > 5. Чому церква продовжує проводити Причастя? (Тому що так наказав Ісус)
- > 6. Яким чином Господня Вечеря вказує на майбутнє? (Вона вказує на повернення Ісуса, коли Ісус знову буде їсти та пити з нами на весільній вечері Агнця. Вечеря Господня є запорукою Його майбутнього приходу, передчуттям небесного єднання та зміцненням надії).

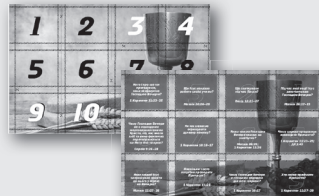
2. Що відбувається, коли ми проводимо Причастя? (Запитання 7-8)

- > 7. Як ми можемо отримувати духовну поживу? (Так само, як хліб і вино живлять наше фізичне життя, так і тіло та пролита кров розп'ятого Христа по-справжньому живлять нас духовно. Але ця пожива походить не тільки від Христа – вертикально, але й горизонтально. Ми також

Будьте чутливі до того, що, хоча для багатьох День подяки пов'язаний із позитивними почуттями, дехто може мати інший досвід з огляду на розлучення, смерть, конфлікти чи фінанси. Зосередьтеся на тому, що у всіх культурах є трапези, пов'язані з якимось святкуванням та спілкуванням.

Д⁹, с. 37

Додаток. Запитання про Господню Вечерю, с. 97-98

Виріжте запитання та перед заняттям покладіть їх у контейнер.

Д⁹, с. 38-39

отримуємо поживу від спілкування з іншими членами Тіла Христового, які разом збираються для Причастя).

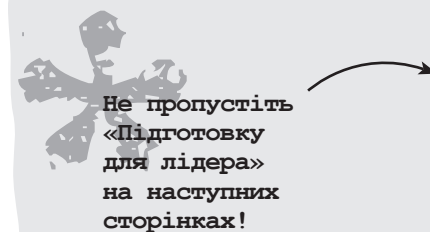
- > 8. Чому Господня Вечеря не є повторним жертвопринесенням Христа, під час якого хліб та вино фактично перетворюються на Його тіло та кров? (Христос один раз помер за наші гріхи. Фізично Христос перебуває праворуч Бога Отця. Він є духовно присутнім серед свого народу, зміцнюючи і живлячи нас у нашій вірі).

Примітка: визначте, чи Вам потрібно пояснити відмінності між транс-субстанціацією, консубстанціацією та реформаторським поглядом. Дивіться про це у «Підготовці для лідера».

3. Хто може брати участь у Господній Вечері? (Запитання 9–12)

- > 9. Хто може приймати Причастя? (Тільки той, хто у своєму спасінні покладається лише на Христа, визнав свою віру, охрестився і є членом Церкви).
- > 10. Чому Господня Вечеря є спільним обрядом для всієї Церкви? (Хоча Церква складається з багатьох різних людей, у Христі ми – єдине тіло, і це час спільного братерства та будувannya нашої віри).
- > 11. Наскільки часто потрібно проводити Причастя? (Писання точно не визначає цього питання, але передбачає часте і періодичне її проведення).
- > 12. Яких людей Ісус запрошував прийти до нього з вірою на Вечерю? (Тих, хто трудиться, кому важко, хто потребує відпочинку, хто обтяжений і слабкий)
- > Чи є випадки, коли ми не повинні приймати Причастя? Обговоріть. (У Писанні є заклик, щоб ми перевіряли стан і здоров'я нашої віри. Але наголосить, що Причастя призначене для грішників, які прагнуть прощення та шукають допомоги від Ісуса).

Отже, чому ми проводимо Господню Вечерю?

У Першому посланні до коринтян Павла хвилювала єдність членів тіла Христа – Церкви. Очевидно, він саме це має на увазі, коли застерігає від участі у Господній Вечері тих, хто «не розважає про тіло» (11:29).

ВІДПОВІДЬ: ТОМУ ЩО ХРИСТОС НАКАЗАВ НАМ ЗВЕРШУВАТИ ЦЕ ТАЇНСТВО РАЗОМ З ІНШИМИ ВІРУЮЧИМИ, ЩОБ ПРИГАДУВАТИ ЙОГО СМЕРТЬ ТА ОТРИМУВАТИ ДУХОВНУ ПОЖИВУ.

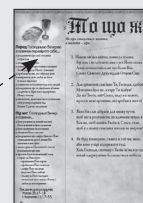
10 жв **Що що ж?** Як віра стосується життя, а життя – віри

Допоможіть своїм учням покращити розуміння того, як брати участь у Господній Вечері, обговоривши пункти у Δ⁹ на с. 40. Зосередьтеся на двох речах:

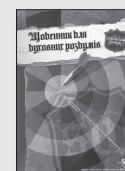
- > Що робити, щоб підготуватися до прийняття Причастя.
- > Що робити під час прийняття Причастя.

Зверніть увагу, що ці пункти було розроблено як закладку для книжки. Дозвольте учням вирізати собі закладку з Δ⁹ на с. 40 та зберігати її у своїх Бібліях, щоб скористатися нею під час наступного Причастя. Нагадайте також, щоб вони використовували свої щоденники для подальшого вивчення цієї теми.

Δ⁹, с. 40

Щоденник, с. 22–23

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

На початок

Для людей, які не мають що їсти чи дуже зайняті, споживання їжі стає дуже функціональним; його суть – насититися. Споживання їжі в найкращому її вияві – це час для святкування та спільності, наприклад, дні народження, випускні та свята. Спільне споживання їжі може бути часом сімейного спілкування та ділення цією спільністю з іншими. Господня Вечера є споживанням їжі. Ісус запрошує нас спільно спожити їжу, пригадати його смерть, отримати духовну поживу та відчути спільність одне з одним.

Хліб і чаша

Писання говорить про хліб і чашу або плід винограду, хоча в нашому Визнанні віри і Катехизисі йдеться про хліб та вино. Практики церков відрізняються, дехто використовує прісний хліб, а інші – звичайний; хтось використовує вино, а хтось – виноградний сік, а дехто – і те, і те. Будьте чутливими до конкретної ситуації кожної місцевості. Також, сильно відрізняється і частота проведення Причастя. Це питання залишаються на розсуд пресвітерів та церковних лідерів.

Вивчення Божого Слова

ЗАПИТАННЯ: ЧОМУ МИ ПРОВОДИМО ГОСПОДНЮ ВЕЧЕРЮ?

1. Як почалася традиція проводити Господню Вечерю? (Запитання 1-6)

Для проведення цього заняття скористайтеся аркушем із Вашого набору для лідера «Досліджуй⁹» до теми про Господню вечерю. Виріжте папірці з запитаннями і покладіть їх у контейнер. Нехай Ваші учні по черзі витягають запитання, вголос читають уривок із Біблії і запитання, написане на їхньому папірці. Потім обговоріть відповідь усією групою, додаючи будь-яку додаткову інформацію, якщо це буде необхідно.

Господня Вечера почалася з того моменту, коли вночі перед своїм розп'яттям Ісус зібрав Своїх учнів, щоб відсвяткувати Пасху. Попереднього тижня він відвідував Єрусалим, щоб привітати паломників, які з'їхалися туди на Пасху. Впродовж цього тижня Він подорожував із Вифанії до Єрусалима, навчаючи народ і спілкуючись із релігійними лідерами. Тепер, на Пасху, Він залишився в Єрусалимі, щоб у великій світлиці відсвяткувати цей день зі Своїми учнями.

Пасха була щорічним святкуванням великого Божого акту порятунку в Старому Заповіті – визволення Ізраїлю з єгипетської неволі. Перед тим як послати останню кару на єгиптян, Бог наказав Мойсею дати кожній єврейській сім'ї таку вказівку: вибрати ягня, вбити його, взяти кров і намастити ним одвірки і замки своїх будинків. Вони посмажили ягня та споживали його ввечері з гіркими травами та прісним хлібом. Того вечора, коли Ангел смерті прийшов, щоб забрати життя кожного первородного сина в Єгипті, він оминав кожен ізраїльський дім, позначений кров'ю.

Євреї тоді (і зараз) щороку святкують Пасху на 14-й день місяця, який називається Нісан і приблизно припадає на березень / квітень у наших календарях. До часів Ісуса голова кожного єврейського дому проводив традиційну церемонію, яка передбачала вживання такої ж їжі, яку споживали під час першої Пасхи, пиття вина, складання молитов і співів.

Саме під час Пасхального святкування Ісус розпочав традицію Господньої Вечері, щоб відсвяткувати повну відплату за гріх через свою майбутню смерть. Ісус подякував, розламав хліб і дав його учням, кажучи: «Прийміть, споживайте, це тіло Моє, що за вас ламається. Це робіть на спомин про Мене!» (1 Коринтян 11:24). Потім Він подякував за чашу і дав її своїм учням, кажучи: «А взявши чашу, і подяку вчинивши, Він подав їм і сказав: Пийте з неї всі, бо це кров Моя Нового Заповіту, що за багатьох проливається на відпущення гріхів!» (Матвія 26:27-28). Після того, як Ісус помер на хресті, щоб визволити Своїх людей від їхніх гріхів, проведення Господньої Вечері замінило Пасху.

Ми повинні пригадувати про смерть Господа згідно з Його постановою. Пригадування – це щось більше, ніж відтворення в пам'яті якоїсь минулої події, коли ми, наприклад, згадуємо про смерть якогось члена сім'ї у часи війни. Коли Ізраїль пізніше святкував Пасху, вони робили щось більше, ніж просто пригадували, що сталося з їхніми предками в Єгипті. Вони відтворювали святкування Пасхи, яку звершували їхні предки, споживаючи ті ж самі продукти і намагаючись думати так, як думали під час святкування першої Пасхи. По суті, вони казали: «Бог врятував нас своїм великим актом відкуплення, пославши на єгиптян суд і визволивши наших предків».

Тож ми відтворюємо Господню Вечерю, яка відбулася у світлиці. Ми, разом із віруючими, по суті, кажемо: «Тіло Ісуса було принесене в жертву за нас. Його кров було пролите заради нас. Його смерть на хресті звершила наше спасіння. Через його смерть прощаються наші гріхи, ми є примирені з Богом, прийняті до Його сім'ї та отримуємо обіцянку вічного життя».

Ми наслідуємо приклад Ісуса, благословляючи хліб та приносячи подяку за чашу (1 Коринтян 10:16), дякуючи не тільки за елементи, а й за жертву, яку вони представляють, і всі благословення спасіння, які ми отримуємо від неї.

Ісус вказував на майбутнє возз'єднання зі Своїми учнями на весільній вечері Агнца (Об'явлення 19:9), коли казав: «Кажу ж вам, що віднині не питиму Я від оцього плоду виноградного аж до дня, коли з вами його новим питиму в Царстві Мого Отця» (Матвія 26:29).

2. Що відбувається, коли ми проводимо Господню Вечерю? (Запитання 7-8)

Коли відбувається Господня Вечеря, ми духовно возз'єднуємось із Воскреслим Христом. Ісус сказав про хліб: «Це моє тіло» і про чашу: «Це моя кров». Павло запитує: «Чаша благословення, яку благословляємо, чи не спільнота то крові Христової? Хліб, який ломимо, чи не спільнота він тіла Христового?» (1 Коринтян 10:16). Він використовує слово *koinonia*, що означає «спілкування», «спільність» або «ділення». Ми приходимо до Господнього столу, щоб стати співучасниками того, що дає Христос. Ми пригадуємо про смерть Ісуса за нас, але Він воскрес і сидить праворуч Бога. За столом ми перебуваємо в єдності з Ним, хоч Він на небі, а ми на землі. Ми отримуємо духовну поживу, яка зміцнює нашу віру і покаяння, запевняє нас у Божій любові та Божому прощенні, а також веде нас до зростання у святості та наполегливості. (Учням, можливо, треба буде допомогти розтлумачити всі пункти з 7-го запитання).

Але як Христос може бути присутнім у Причасті? Дехто каже, що Він присутній такою ж мірою, як людина, що є відсутньою, залишається присутньою у наших спогадах. Римо-католики і лютерани кажуть, що Його присутність є фізичною. Католицький погляд називається *трансубстанціацією* (пересуществлення), коли хліб та вино перетворюються на тіло і кров Христа у буквальному значенні. Лютеранський погляд називається *консубстанціацією*, коли хліб та вино залишаються хлібом та вином, але справжнє тіло і кров Христа перебувають із ними. Ісус був у світлиці разом зі своїми учнями, коли називав хліб Своїм тілом і

чашу Своєю кров'ю. Зрозуміло, що Він не казав, що ці елементи насправді були Його тілом і кров'ю, тому що Він сидів там посеред них.

Реформатська думка полягає в тому, що Христос є насправді духовно присутнім на Причасті, але ми возз'єднуємося з Ним через віру. «Гідні причащальники, які зовні причащаються видимими елементами таїнства, водночас внутрішньо у вірі воістину приймають Христа розпіятого, насичуються Ним духовно, а не тілесно й отримують усі блага, набуті з Його смертю. Тіла і Крові Христа фізично чи тілесно немає ані у хлібі, ані у вині, ані разом із ними, ані під їх видом; водночас своєю вірою учасники таїнства сприймають їхню реальну, хоча й духовну присутність так само виразно, як зовнішніми органами чуття відчують хліб та вино» (Вестмінстерське віровизнання ХХІХ:7). І Христос один раз помер за гріхи, а не постійно помирає (Євреїв 9:26-28). Отже, у цьому полягає вертикальний вимір нашої спільності з Воскреслим Христом під час Господньої Вечері.

Є також і горизонтальний вимір. Ми маємо спільність одні з одними. Ми виражаємо та поглиблюємо нашу спільність з іншими віруючими, коли об'єднуємося з Христом: «Тому що один хліб, тіло одне нас багато, бо ми всі спільники хліба одного» (1 Коринтян 10:17). Коринтяни чинили великий гріх, який змусив Павла сказати їм: «А далі, коли ви збираєтесь разом, то не на те, щоб їсти Господню Вечерю», це був гріх поділення, який виявлявся та поглиблювався під час Причастя (1 Коринтян 11:20). Ми повинні приступати до столу з любов'ю, терпеливістю та прощенням одні щодо одних. Ми повинні налагодити будь-які проблеми у нашій спільноті та старанно підтримувати єдність. Ми не можемо наблизитися до Господа, якщо залишаємось одні щодо одних на відстані.

3. Хто може брати участь у Господній Вечері? (Запитання 9-12)

Запитання про те, хто може брати участь у Господній вечері, є важливим, оскільки Павло застерігає нас, що той, «хто їстиме хліб цей чи питиме чашу Господню негідно, буде винний супроти тіла та крові Господньої!» (1 Коринтян 11:27) Але хто є «гідним» причасником? Павло не говорить про тих, хто є морально гідним, на відміну від тих, хто є аморальним або недостойним. Причасник є гідним не тоді, коли добре думає про себе перед тим, як брати участь у Причасті.

(продовження на наступній сторінці)

Підготовка для лідера

(продовження)

Перше питання – чи пресвітери запросили нас до Господньої Вечері. Ті, хто є нашими духовними опікунами, закликають причасників проаналізувати декілька запитань:

- 1) Ви прийняли хрещення у дитинстві чи пізніше?
- 2) Ви маєте правдиву віру в Христа?
- 3) Ви є членом церкви?

У другому запитанні йдеться про те, що людина повинна запитати себе, перш ніж брати участь у Причасті. Павло пояснює в 1 Коринтян 11:28, що ми повинні випробувувати себе. Як це виглядає? Запитайте себе:

- Чи я, каючись у своїх гріхах, покладаюся у своєму спасінні тільки на Христа? Я є вірною людиною?
- Чи розумію я, що таке Господня Вечеря? Чи я пригадую смерть Христа і дякую Йому за прощення своїх гріхів? Під час святкування Пасхи дитина запитувала: «Що то за служба ваша?» (Вихід 12:26). Ті, хто хоче приймати участь у Господній Вечері, повинні знати, що вона означає.
- Чи перебуваю я в спільноті Божого народу, зберігаючи єдність Церкви та мир із віруючими у своїй церкві?

Ісус закликає всіх «струджених і обтяжених» (Матвія 11:28) прийти до Нього, обіцяючи їм спочинок. Ісус запрошує тих, хто Йому належить, брати участь у Господній Вечері та знайти спокій для своєї душі.

Отже, чому ми проводимо Господню Вечерю?

ВІДПОВІДЬ: ТОМУ ЩО ХРИСТОС НАКАЗАВ НАМ ЗВЕРШУВАТИ ЦЕ ТАЇНСТВО РАЗОМ З ІНШИМИ ВІРУЮЧИМИ, ЩОБ ПРИГАДУВАТИ ЙОГО СМЕРТЬ ТА ОТРИМУВАТИ ДУХОВНУ ПОЖИВУ.

А що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри

Обговоріть пункти, зазначені у ^Δ на с. 40, щоб спонукати своїх учнів поміркувати про те, що вони відчують щодо Господньої Вечері та думають про неї. Заздалегідь подумайте над цими запитаннями самі: що я можу зробити, щоб підготувати себе до участі в Господній Вечері? Що я можу зробити, щоб покращити свою участь у Господній Вечері? Ваші особисті відповіді на ці запитання допоможуть Вам правильно скерувати думки своїх учнів. Повідомте, що вони можуть зберігати Х9 у своїх Бібліях або вздовж пунктирної лінії вирізати закладку для своїх Біблій та використовувати подану на ній інформацію у церкві перед Причастям.

Що більше ми розуміємо біблійні події та значення Господньої Вечері, то важливішою вона може стати для нас. Ознака зростання духовної зрілості – це палко чекати того, щоб бути при Господньому столі. Зазвичай ми дуже легко підхоплюємо дух особливого сімейного застілля, хоча для детального планування таких подій треба докласти чималих зусиль. Чи не повинні ми ще ретельніше і палкіше готуватися до Господньої Вечері?

«Ламання хліба та пиття вина, як ми читаємо, має спонукати нас пригадувати, що Христос був розп'ятий на хресті заради нас. Коли ми бачимо ламання хліба, ми повинні згадувати, як пошматували Його тіло на руках і ногах цвяхи, а також спис, встромлений Йому в бік (Івана 19:31-37; 20:25). Коли ми бачимо налите в чашу вино, ми мали б пригадувати, як Ісусова кров виливалася з Його ран на хресті (Марка 14:24). Господня Вечеря є видимим словом для нас, що зображає те, що відбулося на Голгофі»

(Tabletalk, липень 2012 р., с. 57)

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ: Елементи поклоніння

Заняття 7: чому щонеділі в нас є проповідь?

Заняття 8: чому ми здійснюємо обряд хрещення?

Заняття 9: чому ми проводимо Господню Вечерю?

Заняття 10: чому важливо молитися у спільному поклонінні?

Заняття 11: чому ми співаємо під час поклоніння?

Чому важливо молитися у спільному поклонінні?

Бог заповів молитву у поклонінні, щоб Його люди могли спілкуватися з Ним і отримувати Його благодать.

Писання

1 Хронік 29:1-20; Даниїла 9:1-19; Матвія 6:5-13

Цілі заняття

- > Навчитися більше цінувати спільну молитву під час поклоніння.
- > Визначити біблійні елементи спільної та особистої молитви.

Як підготуватися

1. Прочитайте Писання і помоліться.
2. Прочитайте розділ «Досягнення цілей».
3. Швидко перегляньте план заняття.
4. Перечитайте розділ «Підготовка для лідера» разом із планом заняття. Заповніть завдання з посібника «Досліджуй» та зі щоденника для духовних роздумів.
5. На занятті зосереджуйтеся на дискусії та вивченні Писання.

Матеріали

- Біблії, ручки
- Посібник для вивчення Біблії «Досліджуй»
- Щоденник для духовних роздумів
- Додатково: презентація PowerPoint

Досягнення цілей

На першому занятті ми вивчили, що поклоніння має характер взаємин: Бог зустрічається зі Своїми людьми, а ми відповідаємо Йому. Молитва є частиною цієї відповіді, частиною діалогу поклоніння, частиною нашого спілкування з Богом.

З чого складаються ці молитви? Що ми вивчаємо в Писанні? Що таке молитва? У Короткому Катехизисі написано: «Молитва – це представлення Богові наших прохань щодо того, що узгоджується з Його волею, в ім'я Христа, з визнанням наших гріхів і вдячним визнанням Його милості» (КК 98). Молитва є елементом спільного поклоніння разом зі Словом, співом і таїнствами. Вона також є одним із засобів, за допомогою яких Божа благодать приходить у наше життя.

Ми розглянемо три молитви у Біблії. Основний акцент цього заняття зосереджений на спільній молитві, коли церква збирається разом для поклоніння, але ця інформація також допоможе нам у особистій та сімейній молитві.

Вже з найраніших згадок про церковне життя після П'ятидесятниці, які ми можемо побачити в Біблії, видно, що віруючі присвячували себе «молитвам» (Дії 2:42). Це були спільні молитви, які проводилися, коли церква збиралася разом, щоб отримати апостольське навчання, побути в спільноті та провести Господню Вечерю.

> далі: перегляньте план заняття

План заняття

5-10 хв

На початок *Оголошіть тему. Дайте їм поговорити!*

Роздайте посібники «Досліджуй». Починаючи від с. 41, обговоріть:

- > Яким має бути дорослий, щоб Ви поважали його у своєму житті, довіряли йому та захоплювались ним?
- > Як виглядає здоровий спосіб спілкування між підлітком і дорослим? *(Дорослий є доступним, але це не одноліток; підліток є впевненим, але має повагу; підліток може відкрито та чесно спілкуватися про різне: вдячність, вибачення чи прохання.)*
- > Яке визначення молитви Ви могли б запропонувати?
- > Як Ви сприймаєте молитву – як спілкування з Небесним Отцем, який знає Вас, чи як розмову з далеким, важкодоступним Богом?

Δ¹⁰, с. 41

25-30 хв

Вивчення Божого Слова

Огляд і обговорення Писання

ЗАПИТАННЯ: ЧОМУ ВАЖЛИВО МОЛИТИСЯ У СПІЛЬНОМУ ПОКЛОНІННІ?

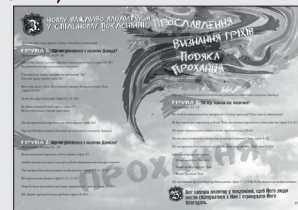
Перейдіть до с. 42–43. Розділіть учнів на три групи, щоб охопити кожну частину. Зберіться разом через 5-10 хвилин і обговоріть результати кожної групи. *(Запитання з Δ¹⁰ повторюються нижче)*

1. Що ми дізнаємося з молитви Давида? (1 Хронік 29:10-20)

- > Що робив Давид і до чого закликав Ізраїльський народ (вірші 10, 20)? *(Благословляти Господа)*
- > Яка різниця між прославленням і подякою? *(Прославлення зосереджується на тому, ким є Бог, а подячна молитва – на тому, що він робить).*
- > Скільки разів Давид використовував займенник «ми»? *(п'ять)*
Кого він представляв (вірш 10)? *(збір)*
- > Які слова, як-от «Ім'я Твоєї величі» вживає Давид для опису Бога (вірші 10-12)? Якщо учні назвуть лише кілька, продовжуйте запитувати «що ще?» *(Благословенний; Його могутність, сила, велич, вічність, слава і суверенність на небесах та на землі; що Він — Творець, Власник і Правитель усього)*
- > За що він дякує Господеві (вірші 12, 14, 16)? *(маємо силу так жертвувати; багатство та слава; безліч на збудування храму)*
- > Як Давид описав Божий народ у вірші 15 *(чужинці та приходьки)*? Як це стосується сучасних християн? *(Як і для них, наш остаточний дім є з Богом на нових небесах і на новій землі).*
- > Що він просив Бога зробити для Свого народу (вірш 18)? *(Щоб Бог допоміг їм та їхньому царю бути справді відданими Господу і завжди бути вірними Йому)*
- > Про які біблійні елементи молитви ми навчаємося з молитви Давида? *(Прославлення, подяка, визнання того, що люди є приходьками; прохання про вірність)*
- > Як ця молитва є актом поклоніння? *Нехай учні запропонують свої ідеї.*

2. Що ми дізнаємося з молитви Даниїла? (Даниїла 9:1-19)

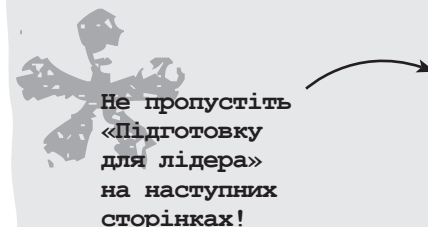
- > Якою молитвою звертався до Бога Даниїл (вірш 4)? *(Сповідь)*
- > Даниїл молився на самоті, але які особові займенники він використовував? *(Ми, нас, наш)*
- > Про які риси Бога він згадував у своїй молитві (вірші 4, 7, 9, 14, 16)?
Продовжуйте запитувати: «Що ще?» *(Бог є вірним, дотримується завіту,*

Δ¹⁰, с. 42-43

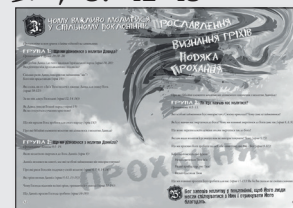
- виявляє непохитну любов; його праведність; гнів на гріх; милосердя; прощення)
- > Які гріхи визнав Даниїл (вірші 5-11, 13-15)? (Повстання, беззаконня, переступ, непослух, невірність)
 - > Чому Господь відповів на їхні гріхи, тримаючи їх у неволі (вірші 11-14)? (Бог сказав, що виховуватиме їх, якщо вони будуть невірними).
 - > Що Даниїл просив Господа зробити (вірші 16-19)? (Побачити їхні страждання, пробачити і відновити – не тому, що вони цього заслуговували, а тому, що Бог є милостивим)
 - > Про які біблійні елементи молитви ми дізнаємося з вивчення молитви Даниїла? (Визнання гріха; покладання лише на Божу милість)
 - > Що ми повинні робити, коли згрішили проти Бога? (Не заперечуйте цього, а повністю визнайте; не виправдовуйтеся; просіть Господа милостиво простити Вам і відновити Вас).
 - > У чому ця молитва є актом поклонінням? Нехай учні поділяться своїми ідеями.

3. Як Ісус навчав нас молитися? (Матвія 6:5-13)

- > Які особові займенники Ісус використав у Своему прикладі? (Наш, нас, ми)
Чому саме ці займенники? (У нас є особисті, але не виняткові стосунки з Богом; ми є у спільноті з іншими віруючими).
- > Як Ісус навчав нас звертатися до Бога? (Отче наш, що еси на небесах) Чому ми повинні звертатися до Бога саме так (вірші 6, 8, 9)? (Він є мудрим і люблячим батьком; ми довіряємо Йому, любимо Його та підкоряємося Йому як Його діти. Він є і доступним, і славним водночас).
- > Які два види молитов Ісус вказує нам не використовувати? Чому (вірші 5, 7)? (Лицемірні, тому що метою таких молитов є здобуття власного визнання, а не Бога; не молитися, як погани, тому що вони прагнуть маніпулювати Богом, а не довіряти Йому)
- > Що ми просимо Бога зробити задля Себе лише тому, що Він – Бог (вірші 9-11)? (Щоб Його Ім'я було освячене, Його Царство прийшло, Його воля збулася; щоб Бог був визнаний і прославлений, щоб Його Царство спасіння поширювалось і щоб дотримуватися Його волі)
- > Що ми повинні просити Бога зробити для нас (вірші 11-13)? (Дати нам щоденний хліб, пробачити переступи, не вводити нас у спокусу) Як би Ви сказали це своїми словами?
- > Що ми дізналися від Ісуса про молитву? (Ставитися до Бога як до нашого доброго, мудрого, милостивого Батька; молитися разом з іншими і за інших; просити Бога прославити себе і заспокоїти наші потреби)
- > У чому ця молитва є актом поклонінням? Нехай учні запропонують власні ідеї.

Δ¹⁰, с. 42-43

ВІДПОВІДЬ: БОГ ЗАПОВІВ МОЛИТВУ У ПОКЛОНІННІ, ЩОБ ЙОГО ЛЮДИ МОГЛИ СПІЛКУВАТИСЯ З НИМ І ОТРИМУВАТИ ЙОГО БЛАГОДАТЬ.

10 хв

Що що ж? Як віра стосується життя, а життя – віри

Перейдіть до Δ¹⁰, с. 44. Присвятіть декілька хвилин, щоб учні записали свої молитви виходячи з того, що вони вивчили сьогодні. Запевніть їх, що їм не треба буде зачитувати їх, якщо вони цього не хочуть.

- > Тепер, коли Ви вивчили ці біблійні елементи молитви, прислухайтесь до них наступного разу, коли почуєте, як наш пастор молитиметься на богослужінні. Як практично ми можемо покращити нашу участь у спільній молитві? Проведіть мозковий штурм ідей.
- > Щоденник допоможе Вам не тільки більше дізнатись про молитву, він фактично допоможе Вам молитися за свої сім'ї, церкву та переслідування християн у всьому світі. Отже, є такі частини молитви: прославлення, визнання гріхів, подяка та прохання.

Δ¹⁰, с. 44

Щоденник,
с. 24-25

10

ПЛАН ЗАНЯТТЯ

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

На початок

Використайте інформацію з титульної сторінки «Досліджуй¹⁰», щоб обговорити стосунки між підлітком і дорослим, якому той довіряє і якого поважає. Коли стосунки є здоровими, підліток зможе висловити подяку за те, якою є ця людина і що вона робить, визнати і попросити прощення за помилки і попросити про щось. Врахуйте, що Ваші учні матимуть різний досвід спілкування з дорослими, особливо зі своїми батьками – від дуже комфортного до напруженого. Використайте цю ілюстрацію, щоб перейти до обговорення молитви. Земні стосунки між «нижчим» і «вищим» можуть моделювати деякі аспекти молитви до Бога. У молитві ми висловлюємо прославлення та подяку нашому Небесному Батькові, сповідаємося, якщо згрішили, та приносимо свої прохання.

Вивчення Божого Слова

ЗАПИТАННЯ: ЧОМУ ВАЖЛИВО МОЛИТИСЯ У СПІЛЬНОМУ ПОКЛОНІННІ?

Ми розглядали елементи спільного поклоніння, а це заняття зосереджується на спільній молитві. Ми бачимо з прикладів Старого та Нового Завіту, що для того, щоб молитися від імені свого народу, Бог використовує лідерів. Подумайте про листи Павла, які починаються молитвою за одержувачів. На богослужінні пастор робить те ж саме, що ми бачимо в Біблії: приносить молитви за себе і за свою церкву.

Якими є аспекти біблійної молитви? Щоб це з'ясувати, ми розглянемо три приклади. На цьому занятті Ваша мета – допомогти своїм учням покращити їхнє особисте молитовне життя та молитву з їхніми сім'ями, а також, щоб вони більше цінували та активніше брали участь у спільній молитві.

1. Що ми дізнаємося з молитви Давида? (1 Хронік 29:10-20)

Перша молитва, яку ми вивчатимемо, це молитва Давида у Старому Заповіті. Його молитва є для нас повчальним прикладом поклоніння, подяки та прохання.

Бог вклав у серце Давида бажання побудувати храм для поклоніння Богові, але задумав, щоб це зробив син Давида – Соломон. Роль Давида полягала в тому, щоб усе підготувати, в тому числі зібрати матеріали та гроші для цього проєкту. Давид віддавав частку від здобутого у війнах та з власного багатства.

Коли він зібрав лідерів Ізраїлю і закликав їх, а також усіх людей зібрати кошти, вони відгукнулися з великою щедрістю.

Коли вони збиралися на поклоніння, Давид вів зібрання в молитві. Він прославляв Господа від свого імені та як представник народу. Він завершував, закликаючи їх поблагословити Господа, що вони робили «і нахилилися, і вклонилися всі до землі Господеві й цареві!» (вірш 20). Цим вони прославляли Бога за те, ким він був – за його велич, силу, славу, перемогу, величність, могутність і суверенність. Бог є Творцем, Власником і Правителем усього, що існує. Його люди славлять його величне Ім'я. Вірші 11-12, мабуть, є джерелом для традиційного продовження молитви «Отче наш»: «бо Твоє є царство, і сила, і слава на віки віків». У чому різниця між прославленням і подякою? Прославлення зосереджується на тому, Ким є Бог сам по собі, і воно нагадує хлопчика, який каже своєму татові: «Ти – мудрий і добрий». Подяка зосереджується на тому, що Бог зробив, це нагадує дівчину, яка каже своїй мамі: «Я дуже ціную те, що ти привела мене в магазин і придбала для мене одяг». Давид дякує Богові, визнаючи, що Він щедро обдаровує Свій народ багатством і честю, величчю і силою. Божий народ не заслуговував на ті благословення, які отримував. Вони віддавали Богові те, що вже належало Йому, те, що Він сам спочатку їм дав.

Коли Давид молився, він визнавав справжній стан Божого народу: вони були мандрівниками та чужинцями, як Авраам, Ісаак та Яків, хоча вони й жили в Землі Обітованій, де були їхні доми. Їхній справжній дім був із Богом на нових небесах і на новій землі (Євреїв 11:13-16). Давид також визнавав, що Бог знає серця свого народу, які в цьому випадку були щирими у своєму жертвуванні.

Молитва також містить прохання. Давид просив, щоб їхній вірний Бог дав Своему народові та новому царю постійну відданість і послух Йому. Ставлячи відкрите запитання: «У чому ця молитва є актом поклонінням?», Ви дізнаєтеся більше про те, як Ваші учні розуміють молитву і поклоніння. Нехай вони поділяться думками про те, що вони отримали від вивчення цієї молитви.

2. Що ми дізнаємося з молитви Даниїла? (Даниїла 9:1-19)

Однією з частин молитви є визнання гріха. Даниїл записав молитву, яка вирізняється відкритим визнанням гріха його народу. Даниїл страждав разом із Божим народом від наслідків їхнього тривалого і наполегливого повстання проти

Господа – Вавилонського вигнання. Читаючи пророцтва Єремії, Даниїл думав, що це вигнання наближалося до кінця. Знаючи, наскільки тяжкою була їхня історія гріха, він визнавав гріхи Ізраїлю. Хоча він був один, його молитва була спільною; він представляв Божий народ, використовуючи у своїх словах «ми» замість «я».

Молитва Даниїла містила прославлення. Бог є вірним, Він дотримується Свого заповіту і є постійним у Своїй любові. Він є праведним і гнівається на гріх, але водночас прощає і є милосердним. Він визволив Свій народ із рабства, звеличив Своє Ім'я і продовжує прославлятися у світі.

Хоча Бог був завжди вірним, Його народ був невірним. Вони поводитись злісно і бунтували, відвернувшись від Його заповідей, переступаючи Його закон і не підкоряючись Його голосу. Вони не слухали Божих посланців, які закликали їх до покаяння. Вони не були вірними своєму вірному Господеві. Всі були винні – їхні предки, правителі і, насправді, кожен. Не тільки минулі покоління, але й «ми» – нинішнє покоління – теж є винними та байдужими.

Те, що сталося з ними, було передбачуваним і повністю заслуженим. Їхній вірний Бог уклав із ними завіт, обіцяючи великі благословення, якщо Його народ буде вірним, але попереджаючи про великий суд, якщо вони зрадять Його (Повторення Закону 27-28). Бог вірно дотримується зобов'язань Свого завіту. Тож після довгих страждань він послав їм біди та приниження. Їхній храм і столиця були знищені, а люди розпорошилися.

Насамкінець Даниїл висловив покірне прохання. Він благав прощення та милосердя. Він просив Господа подивитися, наскільки спустошеним був його народ і яким безнадійним було їхнє становище. Він попросив, щоб Бог знову зглянувся і швидко відновив людей, місто і храм. Даниїл знав, що може посилатися на обіцянки Бога відповісти, коли його народ буде каятися (Повторення Закону 30:1-10), і що Єремія пообіцяв повернення до тієї землі. Але він також знав, що не може опиратися на праведність народу, і замість цього лише благав про Божу милість – єдину надію Божого народу в той час чи будь-коли.

У нашому богослужінні є місце для спільних молитов про визнання гріха. Коли ми наближаємося до Бога в поклонінні, ми повинні усвідомлювати свою недостойність. Наші молитви про визнання гріхів повинні бути конкретними. І наші молитви про прощення повинні поєднуватися з визнанням як святості Бога, так і Його милосердя.

3: Як Ісус навчав нас молитися? (Матвія 6:5-13)

Останній взірєць молитви дав нам сам Господь і Спаситель, який є людиною молитви. Про молитву «Отче наш» можна провести окреме заняття і, власне кажучи, Короткий Катехизис, 3 / В 99-107, докладно пояснює кожне прохання цієї молитви. Ви можете переглянути цю частину, щоб легше було розуміти молитву «Отче наш» та вести обговорення щодо неї. Але зосередьте вивчення цієї молитви на те, щоб обговорити, як молитися за себе, інших людей та церкву. Ця молитва є одночасно формою (словами для молитви) та моделлю (настановами для молитви).

Ісус дав молитву «Отче наш», відповідаючи на прохання своїх учнів: «Господи, навчи нас молитися» (Луки 11:1-4), чи з іншого боку – навчити своїх учнів молитися як жителів Царства (Матвія 6:9-13). Ми можемо дивитись на цю молитву з кількох ракурсів:

Звертання

Ми є прийнятими дітьми і звертаємось до Бога як до нашого мудрого, люблячого Небесного Батька, якому ми довіряємо, якого поважаємо і слухаємось. Як сказав Д. І. Пакер: «*Отець* – це християнське ім'я Бога». Ми приходимо до Нього з повагою, бо Він є нашим Небесним Отцем, який є величним і святим. Деяким віруючим може бути важко звертатися до Бога як до *Батька*, тому що їхні біологічні батьки не були такими, яких вони могли поважати чи яким можна було б довіряти з огляду на їхні зловживання або відречення. Навчїть підлітків виокремлювати своїх батьків і Бога – їхнього доброго, мудрого і надійного Батька.

Прохання

Ми молимося «Отче наш» за нас. Ми маємо особисті, але не виняткові стосунки з Богом. Ми молимося спільно з іншими віруючими не лише за власні потреби, а й за прохання інших. Ми просимо Бога зробити все, що потрібно, щоб виконати те, що ми просимо для себе, церкви та світу – чи це зміна сердець, чи задоволення потреб.

Пріоритети

Є дві групи, до кожної з яких входить три прохання. Перша група зосереджується на тому, що ми просимо Бога задля Нього самого – з огляду на те, що Він є Богом. У цій першій групі увагу зосереджено на Божому імені, царстві та волі. У другій групі ми висловлюємо занепокоєння з приводу нашого особистого життя. Там є шість прохань:

(продовження на наступній сторінці)

Підготовка для лідера

(продовження)

Нехай святиться Твоє ім'я. Боже ім'я представляє Його і все, що Його стосується. «Освятити» Боже ім'я означає відділяти Його. Ім'я Бога освячується, коли Його визнають, люблять, поклоняються Йому і прославляють Його.

Нехай прийде царство Твоє. Бог, як Творець, є царем. Але вираження Його царства, про поширення якого ми молимося, – це Боже спасення панування, ознаменоване втіленням, смертю, воскресінням та вознесінням Ісуса. Його іноді називають Божим спасенням правлінням, у якому Він спасає Свій народ від гріха і сатани.

Нехай буде воля Твоя як на небі, так і на землі. Ми молимося, щоб Бог через свого Духа допоміг нам та іншим виконувати Його волю, як це роблять ангели на небесах.

Хліба насущного дай нам сьогодні. Ми молимося за хліб (їжу), яка представляє все, що нам потрібно для життя у цьому світі, просячи Бога, як Батька, забезпечити наші щоденні потреби.

Прости нам довги наші, як і ми прощаємо винуватців наших. Ми просимо Бога пробачити наші гріхи, які створюють довги або борги через провини та засудження, за які ми не можемо відплатити, визнаючи, що було б лицемірно просити Бога зробити для нас те, чого ми не бажаємо робити для інших. Деякі переклади Біблії використовують слово «провини», а не «довги».

І не введи нас у випробування, але визволи нас від лукавого. Визнаючи нашу слабкість, ми просимо, щоб Бог, як Батько, спрямовував наше життя і відвертав нас від спокуси. Ми просимо, щоб Він утримував нас від гріха та влади лукавого, якщо ми опинимося у випробуванні, яке введе нас у спокусу.

Коли церква збирається як тіло, вона доносить до Бога свої потреби. Молитва «Отче наш» заохочує нас приносити Богові повний спектр наших потреб у спільній молитві, а також в особистій молитві.

Отже, чому важливо молитися у спільному поклонінні?

ВІДПОВІДЬ: БОГ ЗАПОВІВ МОЛИТВУ У ПОКЛОНІННІ, ЩОБ ЙОГО ЛЮДИ МОГЛИ СПІЛКУВАТИСЯ З НИМ І ОТРИМУВАТИ ЙОГО БЛАГОДАТЬ.

Що що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри

Коли Ваші учні розглядатимуть кожен аспект поклоніння, допоможіть їм зрозуміти, що вивчені біблійні елементи – це ті способи, через які Бог поси- лає нам Свою благодать. Уявіть, якби Бог не захотів чути звертання Свого народу. Натомість, Він задумав і освятив молитву. Як пише Річард Л. Пратт-молод- ший: «Одним із найбільших привілеїв, який має віруюча людина, – це свобода у молитві звертатися до Бога у Його небесному житлі. ... Коли ми піднімаємо наші серця до небес, то можемо виявити все більшу впевненість у тому, що наші молитви долинають до Бога і що Він сприймає кожного з нас індивідуально та уважно ставиться до нас».

З огляду на це, нехай Ваші учні попрактикують ці основні моменти молитви, написавши свою коротку молитву в «Досліджуй»¹⁰ на с.44. Потім, якщо залишатиметься достатньо часу, обговоріть деякі практичні шляхи, які допоможуть учням покращити їхню участь у спільній молитві. При потребі Ви можете запропонувати таке:

- Уважно слухати молитви інших людей і при- своювати їх, мовчки промовляючи «так» або «я теж».
- Мовчки додаючи «амінь», що означає «я згоден; хай так буде», або щиро вголос про- мовляючи «амінь» разом із церквою, якщо так прийнято.
- Моліться з церквою молитву «Отче наш» із розумінням.
- Приєднуйтеся до церкви, практикуючи різні форми спільної молитви, зокрема через активне читання псалмів, висловлення подяки, сповідання гріхів, прохання і заступництво, черпаючи з історично усталених молитов, зокрема з літургій Реформатських церков, Книги спільних молитов та інших глибоких молитов, написаних іншими.

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ: Елементи поклоніння

Заняття 7: чому щонеділі в нас є проповідь?

Заняття 8: чому ми здійснюємо обряд хрещення?

Заняття 9: чому ми проводимо Господню Вечерю?

Заняття 10: чому важливо молитися у спільному поклонінні?

Заняття 11: чому ми співаємо під час поклоніння?

Чому ми співаємо під час поклоніння?

Під час поклоніння ми співаємо, щоб прославляти Бога, навчати та збудовувати одне одного.

Писання

Ефесян 5:15-21; Колосян 3:16;
Псалми 1, 12, 99; Филип'ян 2:6-11;
Колосян 1:15-20; 1 Тимофія 3:16

Цілі заняття

- > Зрозуміти, чому ми співаємо на поклонінні.
- > Навчитися співати з розумінням і відданістю.

Як підготуватися

1. Почитайте Писання і помоліться.
2. Прочитайте розділ «Досягнення цілей».
3. Швидко перегляньте план заняття.
4. Вивчіть інформацію з підготовки для лідера разом із планом заняття.
5. Заповніть посібник «Досліджуй» та щоденник для духовних роздумів.
6. На занятті робіть наголос на дискусії та вивченні Писання.

Матеріали

- Біблії, ручки
- Посібник для вивчення Біблії «Досліджуй»
- Щоденник для духовних роздумів
- Додатково: презентація PowerPoint

Досягнення цілей

Ми вже дізналися, що Біблія є вказівником для нашого спільного поклоніння і ми розглянули чотири елементи поклоніння, викладені в Божому Слові: читання та проповідкування Писання, хрещення, звершення Господньої Вечері та молитви. Цього тижня ми вивчатимемо останній елемент: спів.

Християни співають, але чому? Чи могли б Ваші учні пояснити причини? Ми «просто співаємо» кожного тижня, навіть не думаючи, чому Бог наказав нам це робити? На цьому занятті Ваші учні зрозуміють, що під час поклоніння ми співаємо не просто тому, що більшості людей подобається співати. Причина в тому, що ми співаємо Богові, щоб прославляти Його і шукати Його прощення та

допомоги. Ми співаємо разом і в присутності одне одного, щоб навчати і підбудовувати одне одного у вірі.

Хоча дехто вважає, що у спільному богослужінні можна використовувати лише псалми, основною метою цього заняття – показати, що ми можемо співати як Богом натхненні псалми, так і інші пісні, що виражають біблійні істини. Ми будемо розглядати не стилі музики, а зміст пісень. У нашому співі важливо що і як ми співаємо. Слова, які ми співаємо, повинні відповідати Біблії та гідно виражати нашу відданість Богові та зміцнення віри одне одного.

> далі: перегляньте план заняття

План заняття

5-10 хв

На початок *Оголосіть тему. Дайте їм поговорити!*

Роздайте посібники «Досліджуй» та використайте запитання на с. 45, щоб обговорити пісні та спів. Наголосіть на тому, що під час співу ми працюємо серцем, що передбачає мислення, почуття і волю.

- > Чому щотижня ми співаємо під час поклоніння? Якою є причина цього? Розгляньмо ці питання.

25-30 хв

Вивчення Божого Слова

Огляд і обговорення Писання

ЗАПИТАННЯ: ЧОМУ МИ СПІВАЄМО ПІД ЧАС ПОКЛОНІННЯ?

1. Що відбувається, коли ми співаємо? (Ефесян 5:15-21; Колосян 3:16)

Перейдіть до с. 46-47. Нехай двоє охочих прочитають уголос Ефесян 5:15-21 та Колосян 3:16.

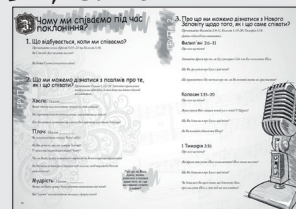
- > Як Святий Дух впливає на спів? (*Святий Дух дає віруючим можливість побачити і зрозуміти волю Господа, що спонукає їх приносити подяку через спів*)
- > Як Боже Слово стосується співу? (*Святий Дух використовує Біблію, щоб навчити нас і наповнювати нас знаннями про Божу волю і «Слово Христове». Ось чому спільний спів охоплює біблійні тексти та теми*)
- > Дух і Слово взаємодіють у співі. Дух використовує Слово, щоб дати нам потрібні слова і спонукати нас до співу.
- > Псалми, гімни та духовні пісні – це не три різні види пісень, а три реалізації співу Божого народу.
- > Хто є «аудиторією», коли ми співаємо? (*Є дві «аудиторії» – вертикальна та горизонтальна: ми співаємо Богові, створюючи мелодію нашими серцями та з вдячністю в наших серцях. Ми співаємо одне одному, «звертаючись» одне до одного і «навчаючи та напоумляючи самих себе»*).

Сформууйте дві групи, щоб розглянути запитання 2-3 (Псалми і Новий Заповіт) у Д¹¹, с. 46-47. Попросіть кожну групу пошукати свої вірші та відповісти на запитання. Потім зберіться разом і поділіться своїми висновками у великій групі.

2. Що ми можемо дізнатися з псалмів про те, як і що співати? (Псалми 1, 12, 99)

Група 1

- > Бог дав людям пісенник – Книгу Псалмів.
- > Псалми співали у старозавітній Церкві, їх співав сам Ісус, апостоли та Церква від часів Ісуса до цього часу.
- > У книзі Псалмів є велика різноманітність типів пісень – прославлення, плач, мудрість, подяка, впевненість і царство.
- > Церква спрямовує псалми як до Бога, так і до віруючих між собою.
- > Псалми прославлення є емоційним вираженням захоплення рисами характеру та вчинками Бога. Зверніть увагу на те, що псалмопівець

Д¹¹, с. 45Д¹¹, с. 46-47

Обговоріть такі моменти:
 Псалом прослави: 99
 Псалом плачу: 12
 Псалом мудрості: 1

заохочує до цього в Псалмі 99.

- > Через псалми плачу Божий народ висловлює почуття – страждання, страху, самотності, відчаю, провини тощо.
- > Через псалми мудрості Божі люди навчали, підбадьорювали і виправляли одне одного.

3. Про що ми можемо дізнатися з Нового Заповіту щодо того, як і що саме співати? (Филип'ян 2:6-11; Колосян 1:15-20; 1 Тимофія 3:16)

Група 2

- > Всі три уривки є ранніми християнськими гімнами. Деякі версії Біблії зображають їх у поетичній формі.
- > Усі ці гімни стосуються Христа, Ким Він є і як Він звершив спасіння для Свого народу.
- > Ці пісні одночасно є прославою, настановою та закликом.
- > У Филип'ян 2:6-11 йдеться про приниження та піднесення Христа. Він є вічним Богом. Залишаючись Богом, Він упокорився, ставши людиною, взявши на себе роль слуги і впокорившись аж до смерті на хресті. Тоді Бог підніс Його, давши Йому ім'я «Господь».
- > Колосян 1:15-20 вихваляє Христове верховенство у творінні і в церкві. Він існував перед створенням і є Творцем, а також Тим, Хто підтримує все творіння. Він є головою Церкви, повністю Богом, першим, хто воскрес із мертвих і все примирює з Богом через хрест.
- > 1 Тимофія 3:16 описує піднесення Христа і Його вплив на світ. Він став людиною, був виправданий воскресінням через Духа і піднесений на небеса. Його Ім'я проголошують і у нього вірують у середовищах усіх народів.

Не пропустіть
«Підготовку
для лідера»
на наступних
сторінках!

**ВІДПОВІДЬ: МИ СПІВАЄМО ПІД ЧАС ПОКЛОНІННЯ,
ЩОБ ПРОСЛАВЛЯТИ БОГА,
НАВЧАТИ ТА ЗБУДОВУВАТИ ОДНЕ ОДНОГО.**

10 жв

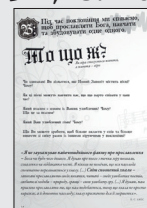
Що що ж? Як віра стосується життя,
а життя – віри

Перейдіть до Δ¹¹, с. 48 та обговоріть запитання на тій сторінці, а також питання, що подані нижче.

- > Що ми повинні шукати в піснях, які ми співаємо під час богослужіння?
 - Ми повинні співати істину, перевірену Писанням.
 - Ми повинні співати пісні, які зосереджені на Бозі та Його спасінні через Христа і віддають Йому хвалу і подяку.
 - Ми повинні співати пісні, які будують одне одного в істині, вірі та благочесті.
- > Які висновки щодо співу в поклонінні ми можемо зробити з Писання?
 - Ми можемо співати всі пісні, які Бог дав у Псалмах.
 - Ми можемо писати і співати пісні, подібні до тих, що є у Псалмах і Новому Заповіті.

Нагадайте учням використовувати цього тижня свої щоденники для духовних роздумів, щоб побачити більше прикладів гімнів у Писанні.

Δ¹¹, с. 48

Щоденник,
с. 26-27

11

ВІСЬМА
ПЛАН ЗАПИСУ

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

На початок

Використайте запитання з «Досліджуй¹¹» для того, щоб Ваші учні подумали про музику та прославлення Бога в пісні. Яка різниця між слуханням пісні, власним співом і співом з іншими? Допоможіть їм зрозуміти, що слухання співу залучає нас, але власний спів є більш активним; однак спів разом із іншими людьми ще більше посилює це пережиття, спонукаючи нас взаємодіяти одне з одним.

Спів у богослужінні має як вертикальний, так і горизонтальний виміри. Ми співаємо «до» Бога, а також «паралельно» – одне одному. Сам Бог завжди є основною аудиторією нашого співу. Ми не повинні співати нічого, що не призначене Богові. Так само, як жертви Старого Заповіту були «приємними пахощами» для Бога, так і спів має бути «приємним звуком» для нього. І, на думку Павла, наш спів усією церквою передбачає два конкретні аспекти служіння одне одному: навчання (настанови) та напоумлення (виправлення).

Вивчення Божого Слова

ЗАПИТАННЯ: ЧОМУ МИ СПІВАЄМО ПІД ЧАС ПОКЛОНІННЯ?

1. Що відбувається, коли ми співаємо?
(Ефесян 5:15-21; Колосян 3:16)

Павло навчає нас, що спів всієї церкви є наслідком того, що нас наповнює Святий Дух: «І не впивайтесь вином, в якому розпуста, але краще наповнюйтесь Духом, розмовляючи поміж собою псалмами, і гімнами, і піснями духовними, співаючи й граючи в серці своєму для Господа...» (Ефесян 5:18-19). Дух діє через та разом із Божим Словом, вселяє мотивацію та слова для співу. «Слово Христове нехай пробуває в вас рясно, у всякій премудрості. Навчайте та напоумляйте самих себе! Вдячно співайте у ваших серцях Господеві псалми, гімни, духовні пісні!» (Колосян 3:16).

«Розмовляючи поміж собою псалмами, і гімнами, і піснями духовними», ми також співаємо Господеві, дякуючи йому в ім'я Ісуса (Ефесян 5:19-20). Коли ми «навчаємо і напоумляємо» одне одного, ми одночасно дозволяємо «Слову Христовому пробувати в нас рясно, у всякій премудрості» і співаємо Богові від вдячного серця (Колосян 3:16).

Значення слів «псалми», «гімни» та «духовні пісні» накладаються. Вони окреслюють розмаїття музичних творів, які можуть бути відповідними формами для прославлення Бога. Зверніть увагу, що в Біблії зустрічаються музичні твори, які важко класифікувати як псалми і гімни, наприклад, нова пісня святих на небесах (Об'явлення 5:9-10), а також пісня, яку Мойсей співав разом з ізраїльтянами після того, як Бог врятував їх від єгиптян (Вихід 15). Нові пісні, які відображають біблійні теми, теж можна використовувати для співів на поклонінні віруючих.

Псалми, гімни та духовні пісні

Ці слова, згадані в Ефесян 5 та Колосян 3, не є взаємовиключними категоріями в Біблії. Зокрема деякі псалми називають «гімнами», наприклад, коли Ісус та Його учні «співали гімн» після звершення Господньої Вечері (Матвія 26:30). Псалми, без сумніву, насамперед стосуються Книги Псалмів; гімни, як-от у Филип'ян 2:6-11, рання церква, зазвичай, використовувала, щоб роздумувати про Божу милість, коли Він послав свого Сина; пісні, які співав Мойсей (Вихід 15), Девора та Барак (Суддів 5), Марія (Луки 1) і святі на небесах (Об'явлення 5) символізують відповідь на різні спасенні дії Бога.

2. Про що ми можемо дізнатися з псалмів щодо того, як і що ми повинні співати?
(Псалми 1, 12, 99)

Ми вчимося співати для Бога так само, як і вчимося проповідувати, проводити таїнства чи молитися – з Писання. Деякі християни не усвідомлюють, наприклад, що Бог дав Своему старозавітному народу цілий пісенник – Книгу Псалмів. Ісус співав із цього «пісенника гімнів» (Матвія 26:30), це ж робила і церква Нового Заповіту (Ефесян 5:19). Після тривалого занепаду церковного співу реформатори відновили співи віруючих, насамперед, співи псалмів. Суть псалмів полягає у тому, щоб ми співали їх і щоб вони навчили нас співати.

Коли ми розглядаємо типи пісень, які входять до колекції псалмів, ми бачимо, що у піснях, які співали віруючі, порушено далекоглядні теми. На нашому занятті ми розглянемо три типи пісень: хвали, плачу і мудрості; Реформатська Біблія виокремлює шість жанрів (*The Reformation Study Bible*, pp. 736-738):

- хвала, зосередження на Бозі та Його якостях
- плач, вираження відчуття страждання святих
- подяка, відповідь на Божі благословення
- довіра, вираження довіри до Бога
- Царство, святкування Божого правління
- мудрість, заклик до благочестивого життя

Псалом 99 (псалом хвали)

Це пісня надзвичайного піднесення. Вірші 1, 2, і 4 закликають нас і всю землю хвалити Господа: *Покликуйте Господа, служіть з радістю, підійдіть зі співом, увійдіть з подякою та похвалою, виславляйте, благословляйте. Як ми повинні співати? З радістю, зі щастям, знаючи, що звертаємось до Господа всього світу. У віршах 3 і 5 є причини та слова для похвали: Господь є Богом; Він зробив нас Своім народом; Він є добрим; Його любов і вірність є вічними.*

Псалом 12 (псалом плачу)

Це пісня стурбованої душі. Декілька разів Давид ставить запитання: «Як довго?» Він доходить до межі свого терпіння. Він відчуває, що Бог забув про нього і відвернув своє обличчя від нього. Його думки наповнені лише смутком, що його вороги переможуть його (вірші 1-2). Незважаючи на свої відчуття покинутості, він звертається до Господа. Він кличе до Господа, щоб Той поглянув на нього і врятував його, щоб він не помер і його вороги не раділи і не зловтішалися перемогою (вірші 3-4). Він не втрачає віри і довіряє Господеві, який любить його. Він упевнений, що знову буде радіти, коли Господь врятує його і вчинить йому добродійство (вірші 5-6).

Псалом 1 (псалом мудрості)

Ця пісня презентує всю Книгу Псалмів, навчаючи Божий народ мудрості. Є дві групи людей: (1) благочестиві, які довіряють Господу, відвертаються від зла і дотримуються Слова Божого; і (2) безбожні, які відкидають і зневажають Господа. Благочестивих Господь рясно благословляє, однак на безбожних чекає лише страшний суд.

Коли ми читаємо псалми, то дивуємося з того, наскільки вони повні та різні. Джон Кальвін сказав, що псалми показують нам «анатомію всіх частин душі». Усвідомлення того, що їх було призначено для співу, підбадьорює нас у тому, що наш спів у поклонінні може бути настільки ж глибоким і багатим. Псалми, як зауважив Кальвін, виражають «кожне пережиття, кожен емоцію, всі висоти і глибини, всі радощі та печалі, всі таємниці людського життя».

Про що ми можемо дізнатися з Нового Заповіту щодо того, як і що саме співати? (Філіп'ян 2:6-11; Колосян 1:15-20; 1 Тимофія 3:16)

З огляду на таку багатющу історію співу цілого Старого Заповіту, ми не мали б дивуватися, що новозавітня церква співала псалми чи писала нові пісні, зосереджені на Христі та Його спасительних вчинках. Ми знаходимо підтвердження цього в листах Павла, де він використовував «вищі» або поетичні фрази, які, на думку багатьох вчених, є цитатами з ранніх гімнів. Ваші учні розглянуть три з таких уривків:

Філіп'ян 2:6-11

Закликаючи християн до єдності та смиренності, Павло вказує їм на Ісуса і як на мотивацію, і як на приклад, цитуючи гімн на честь Христа. У цьому уривку ми бачимо дві теми: приниження Христа і піднесення Христа.

Колосян 1:15-20

Після молитви про те, щоб віруючі могли зростати в усвідомленні великих благословень, які вони отримали через діяння Христа, Павло прославляє Христа, посилаючись на давній гімн. Загальною темою цього уривка є возвеличення Христа, вшанування Його величі у творінні та Церкві.

1 Тимофія 3:16

Павло нагадує Тимофію, що церква є «домом Божим», «стовпом і підвалиною правди» (1:1-14). Потім він цитує гімн про єдину основу церкви – Господа Ісуса Христа.

(продовження на наступній сторінці)

Підготовка для лідера

(продовження)

Він називає цю істину «таємницею благочестя». Гімн зосереджується на Христі – Його втіленні, воскресінні та вознесінні – який був проголошений народам і в якого повірив світ.

Є кілька конкретних речей, про які потрібно згадати щодо кожного з цих гімнів:

- 1) вони зосереджуються на Христі – Ким Він є, що зробив і що зробить;
- 2) вони є доктринальними – узагальнюють істини про Нього і навчають їх;
- 3) вони є піднесеними – закликають нас радіти у Його величі.

«Великих речей він навчив нас, великі речі він учинив і великою є наша радість через Ісуса, його Сина» («Богові слава» – гімн, написаний Фенні Кросбі 1875 року).

ВІДПОВІДЬ: ПІД ЧАС ПОКЛОНІННЯ
МИ СПІВАЄМО, ЩОБ
ПРОСЛАВЛЯТИ БОГА,
НАВЧАТИ ТА ЗБУДОВУВАТИ
ОДНЕ ОДНОГО.

А що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри

Що ми повинні співати? Як ми повинні співати? На цьому занятті Ваші учні повинні навчитися шукати відповіді у Писанні. Ваші підлітки, можливо, захочуть розглянути питання стилів музики, що заслуговує уваги, але не є основним питанням цього уроку. Ви можете вказати, що музика повинна служити словам, а не навпаки.

Ми маємо намір прищепити в серцях наших учнів три речі:

- Наші пісні повинні відповідати Писанню.
- Наші пісні повинні бути достойними Бога, якому ми співаємо.
- Наші пісні повинні навчати, підбадьорювати та напоумляти інших.

«Саме Бог дарує нам духа поклоніння (Псалми 132:3) і саме те, що ми знаємо про Бога, виробляє цей дух поклоніння. Ми можемо сказати, що поклоніння – це просто богослов'я, вчення, те, що ми думаємо про Бога, перехід до вищого стану! Замість того, щоб просто думати про Нього, ми говоримо Йому в молитві, хвалі та пісні про нашу віру в те, яким Він є великим і славним!»

Синклер Б. Фергюсон

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ: ЖЕРТВОПРИНОШЕННЯ ПОКЛОНІННЯ

**Заняття 12: Яку роль сьогодні відіграє жертвоприношення
у поклонінні?**

**Заняття 13: Чи можемо ми зробити щось, щоб покращити своє
поклоніння?**

Яку роль сьогодні відіграє жертвоприношення у поклонінні?

**Ми поклоняємося Богові через жертву Христа,
віддаючи Йому все, ким ми є, що робимо та маємо,
як духовну жертву.**

Писання

Євреїв 10:1-4, 11-14; 1 Петра 2:4-5; Римлян 12:1;
Євреїв 13:15-16; Филип'ян 4:14-20

Цілі заняття

- > Зрозуміти і цінувати систему жертвоприношень у Старому Заповіті та її значення у поклонінні сьогодні.
- > Зрозуміти і приносити Богові новозавітні жертви.

Як підготуватися

1. Прочитайте Писання і помоліться.
2. Прочитайте розділ «Досягнення цілей».
3. Швидко перегляньте план заняття.
4. Уважно вивчіть інформацію з розділу «Підготовка для лідера» разом із планом заняття. Заповніть матеріали з посібника «Досліджуй» та щоденника для духовних роздумів.
5. На занятті робіть наголос на дискусії та вивченні Писання.

Матеріали

- Біблії, ручки
- Посібник для вивчення Біблії «Досліджуй»
- Щоденник для духовних роздумів
- Додатково: презентація PowerPoint

Досягнення цілей

На завершення нашого вивчення поклоніння останні два заняття (12-13) показують нам зв'язок між жертвою і поклонінням, а також чому ми повинні готуватися до поклоніння. Жертвоприношення було центром старозавітного богослужіння. Поклонільники приносили жертви як спокуту за свій гріх, що виражало їхнє посвячення та подяку Богові. Але жертви Старого Заповіту не мали б жодної користі без їхнього зв'язку з Христом. Вони вказували на єдину жертву Христа і були її відображенням.

Сьогодні більше немає жертвників, жертвних тварин чи священників. Повернення до жертвоприношень фактично заперечило б ефективність жертви, яку Бог дав через Свого Сина. Тепер ми

приносимо Богові поклоніння на основі Христової жертви. Він відкриває шлях до Бога і робить нашу жертву прийнятною. Тепер ми поклоняємось Богові, приносячи жертви духа, які виражають нашу надію і подяку за Христа. На цьому занятті ми будемо вивчати ті духовні жертви, які ми приносимо, – наше тіло, хвалу і дари. Моліться, щоб під час занурення в істини Божого Слова Ваші учні перевіряли себе самих і своє ставлення до жертви.

> далі: перегляньте план заняття

План заняття

5-10 хв

На початок *Оголошіть тему. Дайте їм поговорити!*

Роздайте посібники «Досліджуй» та поговоріть про жертви на основі запитань зі с. 49.

25-30 хв

Вивчення Божого Слова

Огляд і обговорення Писання

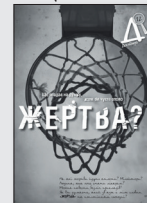
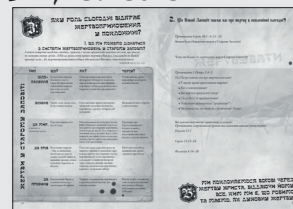
ЗАПИТАННЯ: ЯКУ РОЛЬ СЬОГОДНІ ВІДІГРАЄ ЖЕРТВОПРИНОШЕННЯ У ПОКЛОНІННІ?

1. Що ми можемо дізнатися з системи жертвоприношень у Старому Заповіті? (Євреїв 10:11-12, 14)

Перейдіть до Δ^{12} , с. 50-51. Попросіть охочого прочитати вголос Євреїв 10:11-12, 14. Потім упродовж декількох хвилин прочитайте інформацію з таблиці – вголос або самостійно. Про кожну жертву можуть читати п'ятеро учнів. Потім обговоріть прочитане, використовуючи наведені нижче запитання. Ваша мета полягає не стільки у тому, щоб надати багато деталей, як запропонувати достатньо підстав для розуміння місця жертвоприношення у поклонінні Старого Заповіту.

- > Що відбувалося, коли у Старому Заповіті хтось приносив жертву? *(Попросіть їх, щоб вони описали, що відбувалося: поклонільник приносив і вбивав тварину; священник клав кров на жертovníк і спалював на ньому тварину. Це була кривава сцена, яку повторювали щодня).*
- > Що відбулося, коли Ісус помер на хресті? *(Опишіть розп'яття: Ісус був прибитий до хреста; кров текла з його ран; Він помер, задихнувшись після великих страждань. Це була ще одна кривава сцена, але вона відбулася лише один раз).*
- > Ми знаємо, що сьогодні ми не приносимо жертви, наведені в цій таблиці, але чи це означає, що вони не мають нічого спільного з нашим поклонінням? Обговоріть.
- > Чому, на Вашу думку, Бог вимагав, щоб Йому приносили в жертву лише найкращих тварин та речі? *(Бог хоче, щоб його народ віддавав йому тільки найкраще).*
- > Чому, як Ви вважаєте, гріх був основною причиною жертвоприношення? *(Гріх є основною причиною для всіх людей у всі часи їхнього відвернення від Бога).*
- > Що ми можемо дізнатися про прощення від жертвоприношення? *(Прощення може відбутися лише тоді, коли є заступник, який здійснює спокутування, приймаючи покарання замість порушника).*
- > Ви думаєте, що Бог коли-небудь був задоволений тим, що людина просто належним чином здійснювала ритуал принесення відповідної жертви? Що ще було потрібно? *(Бог завжди прагнув, щоб те, що було у нашому серці, поєднувалося з життям у вірі та послуху, а простого проведення ритуалів ніколи не було достатньо).*
- > Чому, на Вашу думку, жертви були «приємними пахощами» для Бога? *(Цей вислів пояснює, що Бог приймав жертви свого вірного народу, який довіряв Йому, і був задоволений ними).*

2. Що Новий Заповіт навчає нас про жертву в поклонінні сьогодні? (Євреїв 10:1-4, 11-14; 1 Петра 2:4-5; Римлян 12:1; Євреїв 13:15-16; Филип'ян 4:14-20)

 Δ^{12} , с. 49 Δ^{12} , с. 50-51

Нехай декілька учнів знайдуть і прочитають вголос Євреїв 10:1-4, 11-14 та 1 Петра 2:4-5. Потім обговоріть ці уривки, використовуючи запитання нижче і у Δ^{12} на с. 51.

- > Якими були обмеження жертв у Старому Заповіті (Євреїв 10:1-4)?
(Тварин та жертви потрібно було приносити постійно – аж до того моменту, поки не прийшов Христос і не приніс остаточної жертви назавжди. Кров биків та козлів не могла назавжди позбавити гріха, це могла зробити лише жертва Бога Сина).
- > Чому ми більше не приносимо жертв Старого Заповіту (Євреїв 10:11-14)? (Вони вказували на Месію, який принесе Себе в жертву за гріхи Свого народу. Жертву Ісуса було принесено раз і назавжди; для тих, хто покладається на Нього, вона є дієвою назавжди і для кожного гріха).
- > Що Петро навчає нас про жертви сьогодні (1 Петра 2:4-5)?
 - У якому храмі приносять жертви?
 - Хто є священиками?
 - Які жертви приносять тепер?
 - Що робить їх прийнятними?
 - Чому вони називаються «духовними»?
 - Чи означає це, що вони не є фізичними? Чому? (Ні, духовні жертви пов'язані з матерією, з чимось матеріальним, а також із іншими фізичними аспектами – нашими тілами, голосами, грошима тощо. Ісус сповнив старозавітні жертви і дав нам Свого Духа, який звершує духовні жертви).

Попросіть учнів знайти та почитати вголос Римлян 12:1, Євреїв 13:15-16 та Филип'ян 4:14-20. Заповніть інформацію про типи жертв, описаних у Δ^{12} на с. 51, і обговоріть:

- > Що, на Вашу думку, має на увазі Павло, коли каже нам принести в жертву свої тіла (Римлян 12:1)? (У Старому Заповіті, коли вбивали тварину, то приносили в жертву ціле тіло. Ми є живими жертвами, які приносять свої тіла, цілковито віддаючи себе Богові. Як і цілопалення, ми повністю належимо Богові).
- > Що таке «жертви хвали» (Євреїв 13: 15-16)? Що «плід уст, що Ім'я Його славлять» має спільного з хвалою? (Ми приносимо такі жертви, коли молимося і співаємо Богові хвалу. Якщо ми не визнаємо Бога вірою, ми не можемо славити Його, а якщо ми визнаємо Його, то будемо славити Його).
- > Що є спільного між діленням і жертвою (Филип'ян 4:14-20)? З ким ділилися филип'яни? Що є спільного між жертвою у богослужінні та діленням? (Віддаючи, ми сприяємо поширенню Євангелія, підтримуємо віруючих, які перебувають у потребі).
- > Отже, підсумовуючи, які духовні жертви ми приносимо сьогодні? (Наші тіла, хвалу, а також ділимося).

ВІДПОВІДЬ: МИ ПОКЛОНЯЄМОСЯ БОГОВІ ЧЕРЕЗ ЖЕРТВУ ХРИСТА, ВІДДАЮЧИ ЙОМУ ВСЕ, КИМ МИ Є, ЩО РОБИМО ТА МАЄМО, ЯК ДУХОВНУ ЖЕРТВУ.

Що що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри

Перейдіть до Δ^{12} , с. 52. Обговоріть запитання. Залиште трохи часу, щоб учні задумалися про те, що означає принести себе у жертву Господеві та чому це необхідно для справжнього поклоніння.

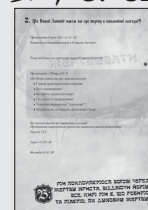
- > Який практичний сенс того, що ми прославляємо Бога всією церквою і приносимо пожертви на богослужінні?
- > Ви глибше розглянете цю ідею у щоденнику для духовних роздумів на цей тиждень.

Не пропустіть
«Підготовку
для лідера»
на наступних
сторінках!

Христова жертва: коли Біблія використовує вислів «раз і назавжди», пояснюючи жертву Христа, то має на увазі, що Його жертву, на відміну від Старого Заповіту, не потрібно було повторювати. Цей вираз не передбачає всесвітнього спокутування та спасіння.

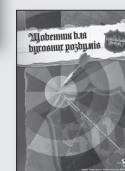
Δ^{12} , с. 51

Δ^{12} , с. 52

Щоденник,
с. 28-29

12

ПЛАН ЗАНЯТТЯ

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

На початок

За допомогою запитань із «Досліджуй¹²» на с. 49 розпитайте своїх учнів, що вони думають про слово «жертва». Це слово має для них позитивне чи негативне значення?

Тема жертвоприношень переводить нас в осердя старозавітного поклоніння та його сповнення у Христі. Його жертва поклала кінець жертвоприношенню у храмі, але це не означає, що воно не має нічого спільного з нашим поклонінням тепер. У наш час ми приносимо духовні жертви на знак подяки за жертву Христа. Ставлення в серці, яке лежить в основі поклоніння, – це вільно та цілковито віддавати себе Богові. Це ставлення виражається у кожному аспекті поклоніння, особливо в похвалі та пожертві.

Вивчення Божого Слова

**ЗАПИТАННЯ: ЯКУ РОЛЬ
СЬОГОДНІ ВІДІГРАЄ
ЖЕРТВОПРИНОШЕННЯ В
ПОКЛОНІННІ?**

1. Що ми дізнаємося з давньої системи жертвоприношень у Старому Заповіті?
(Євреїв 10:11-12, 14)

Таблицю на с. 50-51 у Д¹² розроблено так, щоб допомогти Вам коротко повторити відомості про жертви Старого Заповіту. Ви можете отримати більше інформації і деталей з Левит 1:1-6:7 (вказівки для поклонільників) і Левит 6:8-7:36 (вказівки для священиків). Цінна інформація також може бути у Бібліях із коментарями. Мета цього завдання – надати інформацію для кращого розуміння жертвоприношення у Старому Заповіті, щоб не вдаватися в деталі щодо жертв.

Хоча Христос виконав і припинив жертвоприношення, воно навчає нас вічних істин, що стосуються поклоніння у Новому Заповіті:

- Бог закликав усіх, хто вірить у нього, віддавати Йому все найкраще: тварин, які були ритуально чистими та бездоганними, пшеничну муку, не змішану з нечистими додатками, і перші плоди їхнього урожаю. За часів Малахії Бог докорив священикам і людям за те, що вони приносили нечистих і кволих тварин, запитуючи, невже вони думали, що зможуть уникнути покарання,

приносячи такі дари (1:6-14). Все, що ми сьогодні приносимо Господеві, має бути вираженням того, що ми любимо Його понад усе і ставимо Його на перше місце в своєму житті.

- За винятком хлібної жертви, кожна жертва вказувала на проблему гріха та провини. Це була проблема кожної людини, а також цілої церкви. Гріх завжди спрямований проти Бога і часто супроти інших. Ми грішимо, незалежно від того, усвідомлюємо це чи ні, відчуваємо себе винними чи ні, навмисно це робимо чи ні. Сьогодні гріх і провини все ще є основними проблемами наших стосунків із Богом.
- Усі жертви, окрім, можливо, хлібної, були спокутою за гріхи. Найчіткіше це видно у жертвоприношенні за гріх. Тварина, яка мала бути без жодних вад, замінювала людину. Той, хто приносив тварину, символічно передавав її тварині, коли клав свої руки на її голову. Тварина помирала замість того, хто її приносив. Прощення отримували лише через жертвоприношення.
- Жертвоприношення ніколи не було тільки ритуалом. Псалмопівці і пророки наголошували на тому, що важливо правильно налаштувати серце, зокрема розбудити жаль за гріх (Псалом 50:17), подяку (Псалом 53:6-7), довіру і послух (Єремії 6:16-20).
- Бог приймав жертви як «приємну запашість» (наприклад, Левит 4:31). Бог приймав жертви, які приносили з подякою та вірою у його Слово.

2. Що Новий Заповіт навчає нас про жертву в поклонінні сьогодні? (Євреїв 10:1-4, 11-14; 1 Петра 2:4-5; Римлян 12: 1; Євреїв 13:15-16; Филип'ян 4:14-20)

Бог призначив систему жертвоприношень у Старому Заповіті, але цих жертв було недостатньо самих по собі. Вони не могли забрати вину чи засудження або ж очистити совість від почуття провини. Їх потрібно було приносити знову і знову. Жертви тварин не могли позбавити людського гріха. Ці жертви вказували на остаточну жертву, яка буде повністю дієвою та достатньою (Євреїв 10:1-4).

Бездоганною замінною жертвою є Христос, який повністю і назавжди усунув гріх. Він є нашим заступником, який взяв на себе нашу провину, перетерпів наше покарання й отримав прощення

і вічне спасіння. Він приніс одну повноцінну всеохопну жертву. Зараз уже не потрібно і не дозволено приносити жертви тварин, тому що Він сповнив усе, що вони символізували та пророкували (Євреїв 10:11-14). Сьогодні принесення жертв тварин заперечило б повноту й остаточність жертви Христа.

Сьогодні ми поклоняємося Богові з благоговінням та впевненістю через Христа, нашого Первосвященика, повністю покладаючись на Його жертву. Ми не боїмося суду, бо Він навіки позбавив нас провини та засудження. Це не означає, що ми не приносимо жертви Богові, коли поклоняємось. Петро каже, що віруючі є духовним храмом (церквою), священством святим, які приносять «жертви духовні», які Бог приймає, коли їх приносять через Христа (1 Петра 2: 4-5). Жертви є «духовними» не тому, що не мають нічого спільного з фізичними речами, а тому, що Христос сповнив жертви зі Старого Заповіту і дав нам Свого Святого Духа. «Автор показує, що він має на увазі не традиційні матеріальні жертви культів, а ті жертви, які належать священству, що служить у храмі, в якому перебуває Божий Дух і до якого вони наближаються через того самого Духа» (Ернест Бест, *Нові коментарі до Біблії: 1 Петра*).

З подякою за жертву Христа і з веденням Святого Духа ми наближаємося до Бога і приносимо духовні жертви, які також передбачають матеріальні або фізичні компоненти: наше тіло, нашу похвалу (наші голоси) і наше дарування (гроші та майно). Новий Заповіт подає нам деякі приклади:

Наші тіла – Римлян 12:1

Ми приносимо живі жертви – наші тіла. Павло використовує слово «тіло» не щоб протиставити тіло та душу (дух), а щоб співвіднести наші жертви з жертвами Старого Заповіту, вимогою яких було принесення Богові померлих тварин. Оскільки цілопалення було жертвоприношенням усієї тварини, так і ми приносимо себе Богові цілковито в акті духовного поклоніння, яке охоплює все наше єство, весь наш розум (Римлян 12:2). Павло має на увазі: «Віддайте всього себе Богові».

Мотивацією для такої повної жертви є милосердя Бога, який зглянувся на нас зі співчуттям у всіх наших злиднях і через жертву Христа спас нас від нашого гріха та духовної непокори. Христос віддав за нас всього Себе. Ми повинні приносити себе Богові у повноті, а не частково, з бажанням, а не зі

знеохоченням. У поклонінні Богові ми висловлюємо і відновлюємо наше посвячення йому. Без вдячного посвячення себе Богові все інше, що ми приносимо Йому, не має значення.

Наша похвала – Євреїв 13:15-16

Ми хвалимо Бога у всьому поклонінні, але особливо в молитвах, у піснях прославлення і подяки та у визнанні віри. Ця похвала є плодом «уст, що Ім'я Його славлять» (Євреїв 13:15). Ми прославляємо Боже ім'я, визнаючи, що Він є Богом, нашим Отцем, Ісус є нашим Спасителем, а Дух дає життя. Це визнання є основою всього нашого поклоніння і добре виражене в одному з історичних християнських віросповідань, зокрема в Апостольському чи Нікейському символі віри. Без визнання Бога істинною вірою ми не можемо щиро прославляти Його. А якщо ми визнаємо Його вірою, то будемо охоче і радісно приносити Йому жертву хвали.

Наші пожертви – Филип'ян 4:14-20

Віддавання матеріальних дарів є ще однією формою духовної жертви. Одним із видів такого давання є ділення з іншими віруючими. «Не забувайте ж і про доброчинність та спільність, бо жертви такі вгодні Богові» (Євреїв 13:16). Грецьке слово «спільність» в англійських Бібліях часто перекладається як «ділення». Коли ми віддаємо щось, щоб допомогти потребуючим віруючим, ми поділяємо їхню потребу, а вони поділяють наш достаток. Ми можемо ділитися з християнами не лише їжею, одягом та житлом, а й даючи гроші на богослужінні, щоб диякони, місіонери та інші могли відповідати на потреби віруючих.

Інша форма дарування – це підтримувати проголошення Євангелія. Павло згадує про це у своєму листі до филип'ян. Вони фінансово підтримували його тоді, коли ніхто інший цього не робив. Він назвав їхні дари «пахощами запашними, жертвою приємною, Богові вгодною» (Филип'ян 4: 18). Церква у Филипах брала частину зі своїх пожертв і надсилала їх Павлові, щоб допомогти йому проголошувати Євангеліє в інших місцях. Коли ми віддаємо фінанси, підтримуючи церковні служіння, ми приносимо духовні жертви. Богові приємні наші дари, спрямовані на допомогу іншим віруючим, щоб поширювати Євангеліє. Так само як жертви Старого Заповіту були приємною запашністю для Бога, так і наше дарування сьогодні є запашною жертвою Йому.

(продовження на наступній сторінці)

Підготовка для лідера

(продовження)

**ВІДПОВІДЬ: МИ ПОКЛОНЯЄМОСЯ БОГОВІ
ЧЕРЕЗ ЖЕРТВУ ХРИСТА,
ВІДДАЮЧИ ЙОМУ ВСЕ,
КИМ МИ Є, ЩО РОБИМО
ТА МАЄМО, ЯК ДУХОВНУ
ЖЕРТВУ.**

А що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри

Знання того, що Христос поживав Себе за наші гріхи, має мати великий практичний вплив на наше поклоніння. Ми знаємо, що наші гріхи прощено назавжди, тому ми можемо поклонятися з великою вдячністю, радістю та впевненістю. Це не означає, що ми можемо бути легковажними чи нешанобливими, адже Бог – святий. Але ми також не повинні приходити до Нього зі страхом засудження. Ми повинні поклонятися з вдячністю, яка наповнює наше серце завдяки прощенню, примиренню і свободі, які ми маємо через Христову жертву відкуплення.

Коли ми приносимо своє тіло як живу жертву, ми не віддаємо його окремо від нашої душі. Як люди, ми є втіленими душами, наші тіла і душі є тісно пов'язаними. Принесення свого тіла – це принесення Богові всього себе і всього, ким ми є.

Жертва Христа повинна змінювати наш спів на жертву хвали триєдиному Богові – Отцеві, який вибрав нас, Синові, який помер за нас, і Духові, який дає нам віру. Ми співаємо та молимося словами з розумінням, із вдячним серцем, використовуючи наші голоси, щоб возвеличувати Господнє Ім'я.

Давання також є запашною жертвою, яка приємна Богові. Павло пояснює мотивацію давання і її міру так: це – Христова самопожертва за нас. «Бо ви знаєте благодать Господа нашого Ісуса Христа, Який, буди багатий, збіднів ради вас, щоб ви збагатились Його убозством» (2 Коринтян 8:9). Ми також повинні взяти до уваги те, що Отець дає нам: «Дяка Богові за невимовний дар Його!» (2 Коринтян 9:15). Наше давання повинно бути радісним та бажаним. «Нехай кожен дає, як серце йому дозволяє, не в смутку й не з примусу, бо Бог любить того, хто з радістю дає!» (2 Коринтян 9:7).

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ: ЖЕРТВОПРИНОШЕННЯ ПОКЛОНІННЯ

Заняття 12: Яку роль сьогодні відіграє жертвоприношення у поклонінні?

Заняття 13: Чи можемо ми зробити щось, щоб покращити своє поклоніння?

Чи можемо ми зробити щось, щоб покращити своє поклоніння?

Ми можемо покращити своє поклоніння Богові, якщо будемо готуватись до нього.

Писання

Псалми 14:1-5; 23: 3-6; Вихід 20:8-11;
Матвія 5:23-24; Євреїв 10:19-22; Неемії 8:1-3;
1 Коринтян 11:27-29

Цілі заняття

- > Визначити причини підготовки до поклоніння.
- > Застосувати вивчене щодо підготовки до поклоніння.

Як підготуватися

1. Прочитайте Писання і помоліться.
2. Ознайомтеся з розділом «Досягнення цілей».
3. Швидко перегляньте план заняття.
4. Уважно вивчіть інформацію з розділу «Підготовка для лідера» разом із планом заняття. Заповніть матеріали з посібника «Досліджуй» та щоденника для духовних роздумів.
5. На занятті зосереджуйтеся на дискусії та вивченні Писання.

Матеріали

- Біблії, ручки
- Посібник для вивчення Біблії «Досліджуй»
- Щоденник для духовних роздумів
- Додатково: презентація PowerPoint

Досягнення цілей

У поклонінні ми даємо й отримуємо. Ми віддаємо Богові шану, бо Він достойний, і отримуємо благодать від Бога. Всі акти поклоніння – читання, проповідання та слухання Слова; вділення та прийняття таїнств хрещення та Причастя; молитва і спів – одночасно віддають славу Богові та приносять благословення Його людям.

Поклоніння – це не єдине, що ми повинні робити, однак найважливіше. Це не єдиний спосіб послужити Богові, однак він є першочерговим. На завершення цього вивчення ми можемо запитати себе: чи можемо ми зробити щось, щоб покращити своє поклоніння? Відповідь: так, ми можемо підготуватися перед поклонінням так само, як ми готуємось до інших важливих для нас подій. Якщо

це контрольна робота чи випускний, весілля чи ділова зустріч, то ми готуємось. Ми обдумуємо, вивчаємо та плануємо, щоб докласти максимум зусиль і отримати максимум від події.

Як ми вже вивчили на першому занятті цієї серії, Бог приходить до нас у благодаті і через Його благодать ми відповідаємо Йому як нашому Богові та Спасителю. Як ми будемо готуватися до зустрічі з ним?

> далі: перегляньте план заняття

План заняття

5-10 хв

На початок *Оголосіть тему. Дайте їм поговорити!*

Роздайте посібники «Досліджуй» і використайте запитання на с. 53, щоб обговорити важливість підготовки. Подивіться, які ще приклади можуть навести Ваші учні.

Δ¹³, с. 53

25-30 хв

Вивчення Божого Слова

Огляд і обговорення Писання

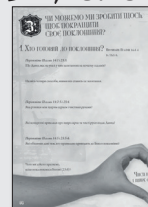
ЗАПИТАННЯ: ЧИ МОЖЕМО МИ ЗРОБИТИ ЩОСЬ, ЩОБ ПОКРАЩИТИ СВОЄ ПОКЛОНІННЯ?

1. Хто готовий до поклоніння? (Псалми 14:1-5; 23:3-6)

Відкрийте на с. 54. Нехай учні прочитають вголос Псалми 14:1-5 і 23:3-6.

Використайте запитання, написані на сторінці та зазначені нижче, щоб обговорити:

- > Що Давид має на увазі у цих запитаннях на початку псалмів (Псалом 14:1; 23:3)? *(Хто може йти і поклонятися Богу? Хто готовий? Чиє поклоніння Бог приймає?)*.
- > Назвіть чотири способи, якими він ставить це запитання.
- > Що, на Вашу думку, запитання «Чиє поклоніння Бог приймає?» означало для поклонільника у Старому Заповіті?
- > Як це стосується нашого поклоніння? *(Ми повинні думати про поклоніння, запитуючи себе, чи ми готові, та впевнившись, що поклоніння йде від серця)*.
- > Яка різниця між щирим серцем і чистими руками (Псалми 14:2-5; 23:4)? *(Серце символізує внутрішнє життя, а руки – зовнішнє. Обидва є важливими)*.
- > Які конкретні приклади про щире серце та чисті руки подає Давид?
- > Чи у Давида завжди було щире серце і чисті руки? А у Вас? *(Ні! Погляньмо на життя Давида і на своє життя)*.
- > Чи є хтось, хто завжди має ці бездоганні якості? *(Ні, тільки Ісус має ідеальне серце і життя, й саме тому Він упокорився і помер за нас, щоб дати нам Свою праведність)*.
- > Які обіцянки дані тим, хто правильно приходить до Бога в поклонінні (Псалми 14:5, 23:5)? *(Благословення, праведність через спасіння, впевненість)*.
- > Чого ми дійсно прагнемо, коли поклоняємося Богові (23:6)? *(Пізнати Бога і насолодитися ним)*.
- > Які висновки ми можемо зробити щодо підготовки до поклоніння? *(Якщо ми є щирими богомільниками, то поклоняємось святим серцем і життям, але врешті-решт поклоніння приймається лише тоді, коли ми одягаємось в досконалу праведність Ісуса. Тоді ми шукаємо і знаходимо Бога та Його благословення з подякою в наших серцях за Його благодать)*.

Δ¹³, с. 54

23:4 – не поклонятися фальшивим богам і не присягати в їхнє ім'я;
14:2-5 – жити праведно, не говорити неправди чи злого, не ображати інших; шанувати праведних; дотримуватись обіцянок, коли важко; не використовувати інших; не перекручувати справедливості

2. Як ми можемо підготуватися до поклоніння? (Вихід 20:8-11; Матвія 5:23-24; Євреїв 10:19-22; Неемії 8:1-3; 1 Коринтян 11:27-29)

Подивіться на с. 55. Нехай учні знайдуть всі вірші та прочитають їх уголос або у групах. Використайте запитання на сторінці та ті, що подані нижче для обговорення:

- > Як Бог забезпечив нам час для поклоніння (Вихід 20:8-11)? *(Конкретний день, відведений для поклоніння – сьомий день тижня у Старому Заповіті, перший день у Новому)*.

Δ¹³, с. 55

- > Що ми можемо зробити, щоб упевнитись, що цей час дійсно буде відведено для поклоніння? (Заздалегідь потурбуватись про все, що може нас відволікати від поклоніння)
- > Що Ісус сказав про те, як наші особисті стосунки впливають на поклоніння (Матвія 5:23-24)? (Ми повинні заздалегідь налагодити будь-які розбиті взаємини).
- > Як саме? (Просити вибачення у тих, кого ми могли образити, прагнути примирення з тими, хто нас образив; прагнути підтримувати здорові стосунки з іншими).

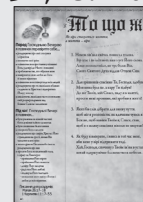
Присвятить декілька хвилин, щоб перед тим як іти на поклоніння, Ваші учні схилили голови і подумали про ті стосунки, які потребують їхньої уваги.

- > З яким духом чи ставленням ми повинні приходити до Бога в поклонінні (Євреїв 10:19-22)? (Впевненість)
- > Який взаємозв'язок чистого сумління та впевненості? (Коли наша совість звинувачує і засуджує нас у гріху і ми пам'ятаємо, що Бог святий, то починаємо боятися й уникати Бога).
- > Як ми взагалі можемо мати чисту совість? (Ми повірили в Ісуса, який здобув прощення за наші гріхи своєю кров'ю, тому ми можемо впевнено поклонятися Богу без жодного почуття провини).
- > Як ми можемо підготуватися до поклоніння з впевненістю? (Визнаючи свої гріхи та отримуючи запевнення, що нас прощено)
- > Що особливо важливо робити, коли ми чуємо Боже Слово (Неемії 8:1-3)? (Бути уважним, роздумувати про Його Слово розумом і серцем).
- > Що ми можемо зробити для покращення своєї уваги? (Відпочити, очистити свій розум від думок і почуттів, що нас відволікають, свідомо думати і молитися: «Боже, що Ти хочеш сьогодні сказати мені через Своє Слово? Якої відповіді Ти очікуєш від мене?»)
- > Що ми повинні робити перед тим, як візьмемо участь у Господній Вечері (1 Коринтян 11:27-29)? (Випробувати себе, запитати себе, чи є якийсь гріх, який ми повинні визнати, якісь стосунки, які треба налагодити чи які вимагають прощення тощо).
- > Що важливо пам'ятати щодо символічного значення елементів Господньої Вечері? (Розуміти, що ці елементи представляють Його тіло та кров і, приймаючи їх вірою в Нього, ми духовно об'єднуємося з Ним та з іншими у спільноті, отримуючи благословення Його жертви)
- > Чи пригадуєте Ви із заняття про Господню Вечерю, які запитання ми повинні ставити собі, щоб підготуватися до неї? (Див. «Досліджуй⁹», с. 40)

Не пропустіть
«Підготовку
для лідера»
на наступних
сторінках!

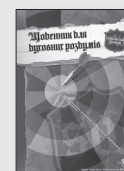
Δ⁹, с. 40

Δ¹³, с. 56

Щоденник,
с. 30–31

ВІДПОВІДЬ: МИ МОЖЕМО ПОКРАЩИТИ НАШЕ ПОКЛОНІННЯ БОГОВІ, ЯКЩО БУДЕМО ГОТУВАТИСЬ ДО НЬОГО.

10 хв

Що що ж? Як віра стосується життя, а життя – віри

Перейдіть до с. 56. Поставте запитання, які допоможуть обговорити, як ми можемо застосовувати істини, які ми вивчили сьогодні. Заохотьте своїх учнів використовувати щоденники для духовних роздумів, щоб упродовж тижня підготуватися до поклоніння. Вони можуть запитати себе: «Що Бог намагається сказати мені через Своє Слово?», а потім відповісти Богові молитвами похвали, визнанням гріхів та проханнями.

На завершення цього заняття та вивчення в цілому, помоліться, просячи Бога допомагати нам готуватися до поклоніння з радісним серцем, роздумувати про Божу велич та милосердя, Христову любов і благодать, а також просити про допомогу Святого Духа для пасторів, інших віруючих і для нас самих.

13

ПІЛАН ЗАНЯТТЯ

Підготовка для лідера

> перегляньте перед заняттям, щоб підготувати відповіді на запитання з плану заняття

На початок

Ми готуємося до подій, які ми вважаємо важливими. Студенти можуть годинами вчитися перед важливим іспитом. Хлопці та дівчата дуже уважно ставляться до того, як вони виглядають, коли збираються на особливу подію. Дорослі можуть днями готуватись до прийняття гостей або інтенсивно вивчати щось перед важливою зустріччю. Бог закликає нас щотижня приходити до Нього на богослужінні. Як і до інших важливих зустрічей, ми повинні готуватися до зустрічі з нашим Богом і Спасителем. За допомогою матеріалів «Досліджуй¹³» розгляньте та обговоріть це зі своїми учнями.

Вивчення Божого Слова

ЗАПИТАННЯ: ЧИ МОЖЕМО МИ ЗРОБИТИ ЩОСЬ, ЩОБ ПОКРАЩИТИ СВОЄ ПОКЛОНІННЯ?

Ви будете опрацьовувати біблійні уривки у «Досліджуй¹³» разом зі своїми учнями. Їхні відповіді відображатимуть основний зміст уривків. Використайте запитання з посібника і плану заняття, щоб провести дискусію на основі цього вивчення Біблії.

1. Хто готовий до поклоніння?

(Псалми 14:1-5; 23:3-6)

Псалми 14 і 23 приписують царю Давиду. Можливо, він спостерігав, як богомільники йшли до скинії, або уявляв, що вони піднімаються на пагорб, на якому мав бути збудований майбутній храм. Його поетичні запитання, по суті, звучать так: «Хто може йти і поклонитися Богові? Хто готовий? Чие поклоніння Бог приймає?»

Основна відповідь: «Той, хто має чисті руки та щире серце» (23:3). Чисті руки символізують праведне життя. Щире серце по-справжньому довіряє Богові, любить Бога і прагне поклонятися Йому. Праведного назовні життя не достатньо, як і самого лише щирого серця. Бог бажає святості як серця, так і життя.

Давид подає конкретні приклади, хоча цей список не є вичерпним, щодо людини, яка може прийти до Бога в поклонінні. Згідно з віршем 23:4, ця людина повинна поклонятися тільки Господеві. Якщо хтось підносить свою душу в поклонінні чи присягає клятвою в ім'я фальшивого бога,

його поклоніння є неприйнятним. Відповідно до віршів 14:2-5, ця людина повинна жити праведно у взаєминах з іншими людьми. Вона повинна казати правду, не розповсюджуючи неправдиву інформацію та не атакуючи інших словами. Вона справедливо цінує людей, зневажаючи безбожних, які повстають проти Бога, і шануючи тих, хто довіряє і підкоряється Господеві. Коли така людина щось обіцяє, вона дотримується свого слова, навіть якщо це їй не на користь. Вона ставиться до інших віруючих як до братів і сестер, не використовуючи їх, даючи процентні позики потребуючим. Така людина прагне справедливості, її не можна підкупити.

Ці вимоги перевіряють і засуджують нас, що спонукає нас до запитання: «Кого тоді Бог прийме?» Якщо ми подумаємо про життя Давида – всі гріхи, пов'язані з його незаконними стосунками з Вірсавією, а також з іншими – ми побачимо, що Давид не відповідав цим стандартам. Якщо ми розглянемо наше серце і життя, то побачимо, що теж не відповідаємо цим стандартам. Ми можемо впасти у відчай.

Але тоді ми згадуємо про нашого Первосвященника, який був «святим, незлобивим, невинним, відлученим від грішників, що вищий над небеса...» (Євреїв 7:26) Наше поклоніння є прийнятним лише тоді, коли ми одягаємось у Його праведність, яка належить нам через віру. Це не применшує Божих вимог і доручення зберігати чисті руки і щире серце; якщо ми є байдужими до цих речей, то не є правдивими богомільниками. Щоб Бог нас прийняв, ми повинні впевнено поклонятися у Христовій праведності, а не у своїй власній.

У поклонінні ми шукаємо Бога, щоб пізнати Його і насолоджуватися Ним (23:6). Ми хочемо отримати благословення та праведність, які дає Його спасіння (23:5), щоб ми могли жити у впевненості (23:3). Коли ми приходимо через Христа, прагнучи через благодать жити так, щоб догодити Йому, ми знайдемо і Його, і благодать, яку Він дає.

2. Як ми можемо підготуватися до поклоніння?

(Вихід 20:8-11; Матвій 5:23-24; Євреїв 10:19-22; Неемії 8:1-3; 1 Коринтян 11:27-29)

Вихід 20:8-11

Десять заповідей дають нам Божий моральний закон, який усе ще є нашим дороговказом до пізнання Божої волі. У четвертій заповіді Бог допомагає нам підготуватися до поклоніння, призначаючи один із семи днів саме для цієї мети. У цей день ми можемо відкласти нашу роботу та інші проблеми, щоб зосередитися на Бозі. У сучасному напруженому світі, якщо ми не підготуємося, щоб

взяти все найкраще з цього дня, знайдеться багато інших турбот і діяльності, які позбавлять нас цього особливого часу. Ми мусимо бути проактивними. Для учнів чи студентів це може означати, що домашнє завдання потрібно виконати в суботу, а для дорослих – завершити робочий тиждень до неділі. Для всіх (окрім тих, хто бере участь у справах милосердя) це означатиме не планувати нічого, що може втримати чи відволікти нас від поклоніння. Це також передбачатиме цілеспрямовану підготовку наших сердець до поклоніння (див. ВВВ XXI:8).

Матвія 5:23-24

Ісус сказав тим, хто Його слухали, що, якщо вони йтимуть до храму, щоб принести жертву, і по дорозі згадають, що мають образу на іншого віруючого, вони повинні негайно виправити це. Навіть якщо богомільник є невинним, Ісус сказав, що з'ясувати це питання настільки важливо, що треба залишити свій дар перед жертвником, піти і примиритися з тією людиною, а потім повернутися і продовжити поклоніння.

Цей уривок традиційно тлумачили як такий, що стосується ситуацій, коли віруючий згадував, що хтось тримає образу на нього, незалежно від того, чи та образа була виправданою чи ні. (Якщо образа була виправданою, тоді потрібно застосувати Матвія 18:15-18). Тут Ісус ще глибше занурюється в стосунки між віруючими, навчаючи, що, коли ми усвідомлюємо, що хтось має якісь серйозні звинувачення щодо нас, ми повинні докласти зусиль, щоб примиритися з цією людиною перед тим, як прийти на поклоніння Богові.

Ісус не говорить нам, що ми повинні уникати богослужіння лише тому, що хтось має щось проти нас. Однак він каже, що, коли ми усвідомлюємо таку образу, ми повинні зробити все, що можемо, щоб примиритися з особою, яка образилась на нас. Учні можуть подумати про те, як вони могли образити інших словами чи поведінкою – батьків, братів і сестер, друзів та знайомих. Вони мають усвідомлювати, що це може вплинути на їхнє поклоніння чи поклоніння інших. Ви можете заохотити їх попросити прощення, коли треба буде також прийти до когось, хто образив їх, і бути чесними з ними в цьому та спільно шукати примирення. Коли Ви будете заохочувати їх розмірковувати про стосунки, які потребують їхньої уваги, не намагайтеся щось «виправити», а заохотьте їх подумати про це у майбутньому.

Євреїв 10:19-20

Ці вірші закликають нас з упевненістю

Неділя

У Новому Заповіті день поклоніння змістився з суботи на неділю, щоб згадувати про воскресіння Христа. Після воскресіння Ісус традиційно зустрічався зі Своїми учнями в перший день тижня (Івана 20:19, 26). Рання церква почала здійснювати богослужіння в неділю (Дії 20:7), а апостол Павло наказав церквам збирати пожертви для служіння Господу під час їхніх недільних богослужінь (1 Коринтян 16:1-2).

приходити до Бога у Святее святих. Але ж Бог є святим, а наша природа є грішною і ми – грішники у житті. Як ми можемо поклонятися Богові з упевненістю? Ми знаємо реальність нашої гріховності. Наше власне сумління звинувачує нас і свідчить про нашу провину. Як ми можемо не боятися Бога та Його суду? Якщо ми боїмося, тоді захочемо уникати Бога та не наближатися до Нього з упевненістю.

На щастя, ми маємо Первосвященика – Ісуса, який вознісся у небесне Святее святих, щоб відкрити для нас шлях. Його кров змиває нашу провину, тому що Він взяв на Себе наші гріхи і постраждав за них. Через діла Ісуса Бог прощає нам і не тримає нічого проти нас. Кров Ісуса також очищає нашу совість, промовляючи до нас, що Бог нам простив. Коли наша совість чиста, адже нашу провину усунено, ми можемо впевнено приходити до Бога через Христа, щоб поклонитися Йому та отримати Його благословення. Перевагу Христової жертви над тими, які не могли очистити совість, видно у хрещенні («тіла, омиті чистою водою» – вірш 22).

Перед тим як прийти на поклоніння, нам потрібно добре перевірити наше серце і життя. Якщо ми бачимо гріх, ми повинні визнати його, проголосити прощення, яке ми отримуємо через кров Христа, а потім впевнено прийти у Божу присутність як прощені грішники.

Неемії 8:1-3

Неемія описує чудовий випадок, коли всі вигнанці Ізраїлю зібралися для спільного читання та проповідування Божого Слова. Це було довге богослужіння, яке тривало «від світанку аж до полудня». І він пише: «... уші всього народу були звернені до книги Закону» (вірш 3).

(продовження на наступній сторінці)

Підготовка для лідера

(продовження)

Короткий Катехизис роз'яснює: «Щоб Слово Боже стало дієвим засобом спасіння, ми маємо осмислювати його з ретельністю, будучи підготовленими та в молитві, приймаючи його з вірою та любов'ю, відкладаючи його у своїх серцях і застосовуючи в нашому житті» (90). Бути уважним – це нелегко. Це вимагає достатнього відпочинку, цілеспрямованого очищення розуму і серця від усього, що відволікає, і такого слухання, ніби це сам Бог промовляв до нас (хоча Він і робить це через Своє Слово, таїнства та інші елементи поклоніння). Що означає бути уважним? Спрямовувати свою увагу так, щоб зрозуміти і прийняти до серця Боже Слово.

1 Коринтян 11:27-29

Павло каже, що перед тим як приймати Господню Вечерю, ми повинні розглянути наші стосунки з іншими в «тілі» – слово, яке він використовує для опису церкви (див. 10:17; 12:12). Далі в контексті він пояснює, що ті, хто об'єднується з Христом, також об'єднуються одні з одними. Поміж членами церкви в Коринті, на жаль, були поділи щодо питань духовних лідерів та дарів, законів, у них були суперечки щодо їжі та соціально-економічного статусу. Ми покликані перевіряти себе. Він не закликає нас до нездорової духовної іпохондрії, а до уважної підготовки.

Оскільки Ісус навчав, що ми повинні з'ясувати будь-який потенційний конфлікт з іншими віруючими до того, як прийти на поклоніння, Павло підкреслює, що ми, безумовно, повинні розібратися з реальними конфліктами між віруючими перед тим, як прославляти Бога. Зробити по-іншому означало б заперечувати єдність, яку ми маємо в

Христі.

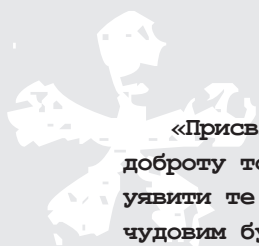
Основне питання полягає в тому, чи ми розуміємо, що перебуваємо в єдності з Божими людьми і пригадуємо смерть Христа за наші гріхи, споживаючи Причастя й отримуючи від Нього духовну поживу та благословення, які Він здобув для нас. Ми повинні мати щиру віру в Нього і покаяння в гріху, любов до Нього й одне до одного, а також бажання жити, щоб тішити Його. Це речі, які ми враховуємо під час підготовки до проведення Господньої Вечері.

ВІДПОВІДЬ: МИ МОЖЕМО ПОКРАЩИТИ СВОЄ ПОКЛОНІННЯ БОГОВІ, ЯКЩО БУДЕМО ГОТУВАТИСЬ ДО НЬОГО.

А що ж?

Як віра стосується життя, а життя – віри

Якщо ми хочемо, щоб наші учні підготувалися до поклоніння, ми не повинні завантажувати їх ідеями довгої та детальної підготовки. Натомість, ми повинні підкреслити, що Бог хоче, щоб ми поклонялися йому і що це – велике благословення, радість і привілей. Ми повинні нагадувати їм, що ми можемо віддавати йому шану й отримувати благословення у поклонінні, зокрема роздумуючи про те, що входить у богослужіння, а потім цілеспрямовано готуватися протягом тижня перед приходом до церкви і початком богослужіння. На завершення цього заняття і всього вивчення знайдіть час для молитви в групі.

«Присвятіть час, щоб пороздумувати про вічну велич, святість, ревність і доброту того Бога, з яким ви поєдналися священними узами. Ви не можете собі уявити те добро, яке ви отримаєте від таких роздумів, наскільки приемним та чудовим буде День Господній після такого приготування. Таким чином, під Вашого серця, натоплена вночі, легко нагріється наступного ранку; вогонь, який так добре розгорівся, коли Ви вклялися спати, на світанку швидко спалахне».

Пуританин Джордж Свіннок

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

Кого і про що ми
пригадуємо,
коли звершуємо
Господню Вечерю?

1 Коринтян 11:23–25

Що Ісус наказав
робити своїм учням?

Матвія 26:26–28

Чому Господня Вечеря
не є повторним
жертвопринесенням
Христа, під час якого
хліб та вино фактично
перетворюються
на Його тіло та кров?

Євреїв 9:26–28

Як ми можемо
отримувати
духовну поживу?

1 Коринтян 10:16–17

Яких людей Ісус
запрошував прийти
до нього з вірою
на Вечерю?

Матвія 11:27–28

Наскільки часто
потрібно проводити
Причасть?

1 Коринтян 11:26

Що святкували
під час Пасхи?

Вихід 12:21–27

Під час якої події Ісус
започаткував
Господню Вечерю?

Матвія 26:17–19

Яким чином Господня
Вечеря вказує на
майбутнє?

Матвія 26:29;
1 Коринтян 11:26

Чому церква продовжує
проводити Причасть?

1 Коринтян 11:23–25;
Дії 2:42

Чому Господня Вечеря
є спільним обрядом
для всієї Церкви?

1 Коринтян 10:17

Хто може приймати
Причасть?

1 Коринтян 11:27–29